

希臘文字法初窺

序 在這華人負責繙譯聖經的需要，日急一日的時期，李湧泉牧師的希臘文字法初窺出版了。自然是我所歡迎的啦。李君的這本書是他取得齊魯大學神學院神學學士的論文，最近加以虔心修正的。按寡聞所及，中國學者新約希利尼文著作問世的，只有南京金陵神學朱寶惠牧師的新約原文類解。此外西籍學者著作，如司徒雷登博士的偉著：新約原文必讀和新約希漢英字典，也要算僅有了！

李君治新約希利尼文字法，又悉心將新約希利尼文與文學希臘文二者的字法比較成書，實在有他的價值。書中論「性」字之組成，「呼唱」及「參考書目」等章，中國學生總要特別感受興趣。

本書訂印志在價廉，特為神學學生有普遍購買力，以求推廣。

中華教會正在期待國籍譯經人才，深望李君這番心血能引起中國新約學生原文的興趣，使此項人才日多一日。

中華民國二十六年三月十五日

魏禮模序於濟南廣智院

FOREWORD

In face of the ever increasing demand for a translation of the Bible by Chinese scholars one cannot but welcome this book entitled "Introductory Notes to Greek Accidence" by Rev. Y. C. Li, B.A., (Lond.) B.D., (Cheeloo). Originally presented and accepted as a thesis for the B.D. degree of Cheeloo University, it has been carefully revised and supplemented for issue in its present form. As far as the writer's knowledge goes, there has been published only one previous work on New Testament Greek by a Chinese scholar. This is "Studies in New Testament Greek Synonyms" by the Rev. Chu Pao Huai of the Nanking Theological Seminary. Work by foreign scholars in this field is also scarce, being confined to the two excellent works by Dr. Leighton Stuart. One is entitled "The Essentials of New Testament Greek in Chinese" and the other his

"Greek-Chinese-English Dictionary of the New Testament."

Mr. Li has concentrated on the Accidence of N.T. Greek, but he has introduced comparative notes on Classical Greek which should be of value. His sections of "Gender," the "Formation of the Greek words," "Phonetics" and the Bibliography should all be of special interest to Chinese students of the subject.

The cost of the book has been deliberately kept down in order that it may be brought within the reach of every Theological student.

It is hoped that this effort by Mr. Li will increase the interest of Chinese students of the New Testament in the original language, and add to the number of those who in time to come will produce that version of the N.T. by

Chinese scholars for which the Chinese
Church is waiting.

H. R. Williamson.

Tsinan Institute,
Tsinan,
Shantung.

March 15, 1937.

自序

聖教思想源於主耶穌基督。主耶穌聖蹟載於新約。新約方言譯本雖以千計，而最早文字為希利尼文。傳存至今之希利尼文新約蘆紙殘篇有公元二世紀中葉物。此乃主升天後百年左右遺寶。其價值及希利尼文之緊要不待言矣。全球聖經學者以希利尼文為新約原文而畢生度研者不乏其人。良有以也。歐洲新約學者必考希利尼文。欲明希利尼文先學雅典希臘文。是蓋治本之方。不足異也。後學不才。然十五年前為國內反基督教思想言論所激勵。深知聖經底蘊不可不知。原文不可無。國籍學者。留英時百計學希臘文。記問所得。組織系統。以希臘文字式千變萬化。較之英文有加十倍。又感於中國人學希利尼文之不必假道於英文也。乃志編中文字法。以為同道中不知英文者研究希利尼文初步小助。孰憶回國後各神學中且有取消原文之趨勢。一知半解之字法又何能冀有實用！未敢付印者七年。晚近國籍宣教士間有言及聖經原文者。惟治原文之字典、教科、參考等書類皆直

譯英文原本，不通英文者初學特難。且排印人材缺乏，出品受其影響。或書價昂貴，寒士難得，或誤印特多初學困難。而同時拙著稿幾供蠹魚食料矣。是以為求錯誤甚而書價廉。不揣塗鴉無狀自繕石印百五十冊。用求

師友指正。如有拋磚引玉之效則更幸甚。

一九三七年二月十六日李湧泉謹識

目錄	頁次
序.....	一,二
目錄.....	三,四
序論.....	1
凡例.....	2
參考書目.....	3至5
字母.....	6至43
字母.....	6,7
字母畧解.....	7至9
字母性質.....	9至11
呼唱.....	12至17
拼法.....	17,18
音的變化——動聽律.....	18,19
動聽律綱要.....	20
音變細則.....	20至43
(I)關乎母音的變化.....	21至32
(II)關乎子音的變化.....	32至43
書寫法:標點符號:音韻.....	43至54
書寫法.....	43至46
氣號.....	47
綴音.....	47至49
重音號.....	49至54
標點符號.....	54
字法.....	55至161
字:詞:詞類.....	55,56
冠詞性.....	57至65
數.....	60至63
字之組成.....	63
字之組成.....	64,65

名詞	65至80
第一格變式	67至69
第二格變式	69, 70
第三格變式	70至77
出例名詞	77至80
形容詞	81至93
I 形容詞格變式	81至87
II 形容詞階級	88至93
副詞	93, 94
數詞	95至103
代名詞	103至110
(一)人稱(103, 104面), (二)人稱兼確言(104), (三)反身 (104至106), (四)互道(106), (五)主權(106), (六)指示 (106至108), (七)疑問:無定(108), (八)複牒(108至110)	
地字尾	110
動詞	111至161
基本形式	111
B 動詞範式	114至129
六要體	130
聯合動詞	131至134
C 動詞	135至148
動詞字根畧論	149至153
通用出例動字表	153至161
附錄一	名詞分類小字彙 162至165
附錄二	形容詞分類表 166, 167
附錄三	熟識要目 167
附錄四	特殊論目索引 168

希臘文字法初窺序論

希臘文文法 法。通常有兩義：一、律法，是社會的公約，犯者有刑。二、方法，做事製物的步驟，譬如殺人者死是律法，以規成圓是方法。文法。劉半農先生說所謂某種語言的文法就是根據了某種語言的歷史或習慣找出個條理來使大家可以知道怎樣採用這種語言的材料，怎樣的把這種材料配合起來使他可以說成要說的話。可見「文法」是一種方法，不是律法。按英文「文法」GRAMMAR 一字係由希臘文一字 γράμμα 來的。γράμμα 又是從一個動詞 γράφω (寫) 來的。在希臘文 γράμμα 的原意義是「寫品」，「文法」等字尚在其次。希臘文文法就是根據希臘國話的歷史和習慣找出來的條理使外國人習希臘話時比較沒文法容易些。

希臘語體文 語體和文體不同。文體是一種作文作書的體裁，和作者當時一般人通用的語言不同。語體是一種作文作書的體裁，和作者當時的平常語言一樣。如八股是文體，白話文是語體。新約希臘文(亦稱希利尼文)是基督教初期地中海世界通用的希臘語體文，所以稱為普通語(Κοινή)。至公元前430-350(中國東周孝顯)年柏拉圖 Πλάτων 等所用的也是一種

語體本書稱雅典語(Attic Greek)。按雅典語並非最古的希臘語。新約希臘文又晚於雅典語而不與之盡同。不過雅典語是最有定法的希臘語體。新約學生欲明希利尼文，在未學 Koiné 之前，先知一點，更容易領會新約希文文法。至於治新約原文學者，尤不可忽視雅典語體的助益。

凡例

- 一、本書用白話文標點符號，惟在希文中；為問號。
- 二、本書引証他書概用簡號，詳見參考書目。
- 三、除「數詞」一段外，凡亞拉伯數目皆引証某書之頁次或面次。其為頁為面一以原書而定。如

厶 即康熙字典，丑部，第十二頁。

厶 即辭源，丑部，第十二面。

- 四、凡亞拉伯數目在()內者皆指本書面次。如
(120) 即「本書一百二十面」或「見本書120面」。

- 五、/表示「去」、「取消」等意。如

丂 即「去字中之丁字母」或「將丁取消」等意。

參考書目

簡稱	著者	書名	出版年
厂		辭源	1915
广		康熙字典	1893
大	Davidson	Elementary Hebrew Grammar (希伯來文法初階)	1901
文德	Vincent Dickson	Modern Greek (近代希臘文)	1893
必	司徒雷登	新約原文必讀	1908
郝	Huddleston	Essentials of N.T. Greek	(1895) 1915
毛	Moulton	A Grammar of N.T. Greek	1908
申	Sommerschein	Greek Grammar 共二册	1897(=) 1914(-)
司	W. Smith	Initia Graeca	1906
占	Jackson	First Step to Greek Compositions	1926
史	Sidgwick	Introduction to Greek Prose Composition + 七版	1919
史詩	?	An Introduction to	

		Greek Verse Composition	1914
伊	Homer	Iliad	
吉	S.G.Green	Handbook to the Grammar of the Greek Testament	1870
安	Allen	An Elementary Latin Grammar	初級拉丁文法 1898
朱	朱寶惠	新約原文類解	1925
佟	Trench	Synonyms of the N.T.	1880
李	Liddell Scott	Greek English Lexicon	1869
李		全上(縮本)	1871
希漢	司徒雷登	新約希漢英字典	1918
周	D.Jones	An Outline of English Phonetics	英語音學 1922
阿	Armfield	General Phonetics 普通音學	1924
高田	高田忠周	學古發凡	
納	Nesfield	English Grammar	1920
黎	黎錦熙	國語文法	1924
顧	Goodwin	A Greek Grammar	1910
顧	∴ ∴	A School Greek Grammar	1892

劉	劉復	中國文法通論	1923
滿	Marindin	A Small Classical Dict. 希臘歷史神話小辭典	1910
邁		邁爾通史	1912
訥西	North Hillard	Greek Prose Composition	1902
賽	Xenophon	Hellenica 希臘史卷二	
聶	Nestlé	Text of N.T. 希利尼文新約	1924
韓	Hamilton	An English-Greek Lexicon	1904
魏	Veitch	Greek Verbs Irregular and Defective	1866
羅	Rutherford	First Greek Grammar	1891
蘇		Apologia Socratis 蘇格拉底辯訴集	
蘇新	A. Souter	Novum Testamentum Graece	1910

字母 參考羅色達石 The Rosetta Stone, X (西奈

新約鈔本: 希伯來書十三章 22 節, 路加一章 3

節), B (教皇宮新約鈔本: 馬可十六章 8 節), D

(比瑟新約鈔本: 路加第六章 4, 5 節); 並與(顧 8)比

較, 可列一字母表如下:

楷	草	希名	萬國音號	音質	數質
(P) (寫)					
A	Δ	α	άλφα	alfa	
B	Β	β	βήτα	bita	
Γ	Γ	γ	γάμμα	gama	
Δ	Δ	δ	δέλτα	delta	
E	Ε	ε	έψιλον	epsilon	
Z	Ζ	ζ	ζήτα	dzita	
H	Η	η	ήτα	ita	
Θ	Θ	θ	θήτα	theta	
I	Ι	ι	ιώτα	iota	10
K	Κ	κ	κάππα	kapa	
Λ	Λ	λ	λάμβδα	lambda	
M	Μ	μ	μῦ	mu	
N	Ν	ν	νῦ	nu	
Ξ	Ξ	ξ	ξεί	ksi	
Ο	Ο	ο	ὄμικρον	omikron	

6

Π	π	π	πεῖ	pai		
Ρ	ρ	ρ	ρῶ	tau		
Σ	Σ	σ	σίγμα	sigma	TD=S	100
Τ	τ	τ	ταῦ	tau		
Υ	υ	υ	ὑψιλον	Upsilon		
Φ	φ	φ	φεῖ	phi		
Χ	χ	χ	χει	chi		
Ψ	ψ	ψ	ψεῖ	psi		
Ω	ω	ω	ωμέγα	omega		
Ϛ		Ϛ	δίγαμμα	digamma	S	6
		Ϝ	κόππα	koppa		90

注 1. S, TD, Ϝ 只見於數詞。

2. 第八字母, 字間用σ, 字末用s; 楷書或作Σ, 或作C.

3. θ 希文只有一音即θ; 楷書多作Θ.

字母畧解

希臘字是二十四個字母中的一個, 兩個或多個拼成的。印度歐羅巴文概皆如此。中文也講字母, 可與英、德、法、羅馬等文字母性質不同。按(原) : 「字母是切音的符號, 謂多數之字, 皆從少數者

生出也。漢代而後，諧聲不過是六書中的一種。中文非音標文字，又不起於象聲，故字母不能只代表音。(厚)所記「司馬溫公字母」係由千萬漢字中所擇出的表音例字，共三十六個，與音標文字的字母大有不同。如用希文字母 α, γ, ω 能拼成一個字 $\alpha\gamma\omega$ ，但不能用司馬溫公的字母溪，端，知拼成任何一字。注音字母和希臘文字母同，但與司馬溫公字母不同。音標文字的字母有似築牆的磚，可不可喻為生子之母。希臘文字母是些拼字的成分，那麼，最好是將 το γράμμα (a letter of the Alphabet) 繙作別的，不要繙作「字母」。但有兩種原因，使本書仍用「字母」這個名詞：

(一) 自英文入華以來，這個名詞用慣了。(凡例第三條)有云：「然於字母淵源茫然未解，可見清儒早已用過這名詞。」

(二) 「字母」這名詞雖然未盡切當，但英文字母為何物是人所共知的。希文字母既為同類舉一反二，不至誤解，故本書仍用「字母」一名。

希臘文字母定義：凡拼希臘字所用的基本準個，有名有音的都是「希臘文字母」(如 β 的名是 $\beta\eta\tau\alpha$ ，音是 b)。

24字母：雅典文和新約希利尼文常用的字母有二十四個(見6,7),由 α 至 ω (參啟-8)。此外尚有三個古字母,只用為數詞。申述於下:

Γ (ϵ) 是從兩個 Γ ($\gamma\gamma\mu\alpha$) 疊形合成的, 希文 雙 ($\delta\acute{\iota}\varsigma$) Γ , 或 "digamma" 意更顯。讀如 $\nu\delta\upsilon$ 。 Γ 能助解字源上的困難。英文 F 音 f 與 $\nu\delta\upsilon$ 近似蓋由 Γ 而來。 Γ 又一形 Σ 恆代表 $\sigma\tau$, 並用為數詞, 即 6。

9 名 $\kappa\omicron\mu\mu\alpha$, 用表 90 作 ρ' 。
75 名 "Sampi", 用表 900 作 $\tau\delta'$ 。

字母性質：希文二十四個字母, 分為二類:

1. 母音：母音是一綴音的主要字母, 亦名元音, 或「主音」。因牠本身有完全的音, 所以希臘人管牠叫做 $\tau\alpha$ $\phi\omega\nu\omicron\nu\tau\alpha$ ($\phi\omega\nu\acute{\epsilon}\omega$ 發音)。本書仍用母音名之。希臘文母音有 $\alpha, \epsilon, \eta, \iota, \omicron, \upsilon, \omega$ 。

雙母音 有時兩個母音字母合而為一音, 希文叫做 $\Delta\acute{\iota}\phi\theta\omicron\gamma\gamma\omicron\iota$ (由 $\delta\acute{\iota}\varsigma$ 雙, $\phi\theta\omicron\gamma\gamma\omicron\varsigma$ 人聲合成), 英文為 "Diphthong" 亦直繙字音之字。雙母音通常有 $\alpha\iota, \epsilon\iota, \alpha\upsilon, \epsilon\upsilon, \omicron\iota, \omicron\upsilon, \eta\upsilon, \upsilon\iota, \epsilon\iota$ 。

π, ω 十一個。哀教尼土語尚有 ω; 雅典語, 新約希文中皆未見。

分音號 凡二母音字母竝立而不成雙母音者, 必加·於第二母音字母上, 指明該二字母分而不合。故·為分音號' διαίρεσις (diaeresis), 如(太八廿) Μωϋσῆς 讀如 mou'usis。

子音: 凡不能自成綴音, 而必與上述之母音字母合而後可的字母皆為'子音字母'。希文名之曰 τὸ σύμφωνον (按 συν 訓'一齊', φωνέω 發音, 故云。拉丁文 Con 一齊, sono 發音, 故英文為 "consonant")。中文應繙作'副音'或'附音', 但亦因習慣關係本書仍用'子音'一名。希臘文子音有 β, γ, δ, ζ, θ, κ, λ, μ, ν, ς, π, ρ, σ(s), τ, φ, χ, ψ 十七個。又分二類: 一. 單純子音, 二. 雙子音。

雙子音 (Double Consonants) 有三, 即 ς, ψ, ζ。皆各由兩個單純子音合成。今將雙子音來源之可能列

$$\begin{array}{l} \text{下: } \zeta = \kappa + \sigma \\ \quad = \gamma + \sigma \\ \quad = \chi + \sigma \end{array} \quad \begin{array}{l} \psi = \pi + \sigma \\ \quad = \beta + \sigma \\ \quad = \phi + \sigma \end{array} \quad \begin{array}{l} \varsigma = \delta + \sigma \end{array}$$

注 1. 上列十七個子音, 除三個雙子音外, 其餘十四個皆單純子音。

2. 雙母音不列於字母表內, 蓋因不改字形故。

字母分類：上按音之分合分類，今則按音變實用將二十四字母再依性質分類於下：

(一) 母音七個，二恆短，二恆長，餘三可長可短。

恆短音	ε	ο
恆長音	η	ω
兩可音	α	ι υ

(二) 子音十七個根據七家文法，收集一切名稱規定為八行三列。(上下為行，如 π κ τ 在一行，左右為列，如 ς κ γ χ 在一列)列表於下，以便討論。

	雙子音 Doublec.	單子音					
		純子音 Mutes			半母音 Semivowels		
					曳音 Liquids		嘶音 Sibilants
		剛音 Hard Sharp	柔音 Soft Flat	咳音 Aspirat- ed	鼻音 Nasals		
清音 Smooth	中和音 Middle	濁音 Rough					
唇音 Labials	ψ	π	β	φ	μ		
喉音 Gutturals Palatals	ς	κ	γ	χ			
舌音 Linguals	ς	τ	δ	θ	ν	λ ρ σ	
		齒音 Dentals					

呼唱 τὸ ἐκφώνειν (Pronunciation)

希臘字讀音是件難事，原因有三：(一)希臘人古時如何說話，近代莫明其真，近代希臘文是一種希臘亞拉伯混合語，與古代希臘文不同，故多數學者對於呼唱法不甚注意。(二)派別不同：按西洋學者在呼唱希臘文一事上意見大別為三派：(甲)傳統派或文學派 Classical Type. 此派不管近世希臘文讀音如何，只一味保守歷代傳來的老讀法。英、美、意、法、德、奧、丹、瑞、挪、芬、比等國大多數希臘文學者皆屬此派(顧11-13)。此派又分二支，一支讀 η 如 i，一支讀 η 如 ei, οὐ 如 u。倫敦大學希臘文教授 Prof. G. W. Kilmer 引古詩中羊鳴之音 βῆ，謂決不能讀作 bi 云云。(乙)實用派 劍橋大學巴司中學校 Perse Grammar School 希臘文教員 鏡司博士 Dr. W. H. D. Rouse 教授希臘文成績卓著，他的學生能用希臘文彼此談話、寫信、作文，會考結果為他校望塵莫及。但呼唱法純為鏡博士閉門造車的結果，既非古音又非今音，譬如下書之 (皆有音，如 ωi，與 oi 同例(詳論見 Educational Pamphlets No. 28, p. 9, 1914. Wyman and Sons Ltd., London E. C.)). 除輔助記憶外為益決少。(丙)音學

逐 Phonetic Type 這派學者主張用近代希臘文讀法呼唱古代希臘文他們這樣主張的理由有二：

一希臘人民既為古希臘文言的正裔，近代希臘文不論如何混雜，總比外國人語言慣例近乎的多。所以上言兩派中分支不一，聚訟難決，皆失原真，弄巧成拙。長此以往，何日是了？不如即早回頭，向柏拉圖的同胞執經問難，這樣不但不失學者精神，亦能併古今希臘文同時學得，一舉兩得，經濟些！1927年夏有德、丹、芬、蘭、非洲、中國的新約學生五六人聚於倫敦，各人皆有三五年的新約希臘文造就，談起來因呼唱法不同彼此不懂，一座大哄笑。倫敦大學東方文言學校講師 W. Sulton Page 嘗說「希臘文學士各創一種呼唱法，彼此不解，何如棄舊更新，都學近代希臘文呼唱法，一石彈二鳥！」二近代文字每能助解古文困難，不明白近代希臘文而去解釋古代希臘文的困難，有莫大的遺憾。例如新約古鈔本中有母音不準的困難，原文家名為「Itacism」，如 U 有時作 I，αI 作 ε 等。接近代希臘文 I, U, αI, εI, υI 皆讀如 i (文德 i)，故前原文批評家以為錄士粗心之筆誤者，今得一理解。

呼唱法佐言

(一) 母音與子音的區別：按(周)呼唱母音的方法是
 是將口器張定，然後出氣，出氣時閉口器不動。
 所發的就是單純母音。英國音學家 Paget 製有
母音器若干，器形如壺，自後孔吹之能成母音。
 此器原理，即足証母音之成因，在乎：1. 發母音之
 際口器張定不動；2. 舌之作用即分口器為二音
 室，(ε, α, ω), U 等音即視此二音室之大小而定。
 如出氣時口器一動即成雙母音。

(二) 子音是從運動口器而發生的。

注意下表 (表中 ʌ 示與左同，ʋ 示與上同)

字 母	傳統派, 實用派 呼法(顧 7, 8)	音學派, 近代 派呼法(文德 2)	數質
η	i 或 εi	i	
ʌ	ʋ 或 ηi	ʋ	
ι	i	i	
υ	ʋ 或 wεi	i (名 εpsilon)	
υι	(υf 讀 hwεi)	i	
εi	εi	i	
οι	οι	i	
ε	e	e	

α	αι	e	
ηυ	ιυ	ευ	
ευ	ιυ	ιυ	
α	α, αι, αε	ι	
α	ι 或 αι	ι	
ο	ο	ι	
ου	ου 或 ου	υ	
ω	ου	ι	
ω	ι 或 ωι	ι	
<hr/>			
(F)	υβυ	ι	
ζ=φ=ρ	κωιυ	ι	90
π			900
σ	σάμπαι	ι	
σ (古卷作 στ)	stigma	ι	6
<hr/>			
φ	f	ι	
β	b	υυ (名 "Veta")	
μ	m	ι	
π	p	ι	
ψ	ps	ι	

θ	θ	ʝ
δ	d	ɔ (名“delta”)
ζ	dz	ʝ
σ (s)	s	ʝ (在β, γ, d, μ 前則為z)
τ	t	ʝ (在v後則 為d)
κ	k	ʝ (在ε, η, ι, υ 前則如g)
ξ	ks	ʝ
γ	g ΥΥ, ΥΚ 讀η	ʝ (在ε, η, ι, υ 前則如j) ʝ
χ	χ	ʝ (在ι, η, υ前 音較清)
λ	l	l
ρ	r	r
ρρ	rr	rr

16

注意 (一) 近代希臘文 η, ηι, ι, υ, υι, ει, οι, ηυ 似
皆讀 i, 而希臘人對談不見有何困難。作者在倫
敦希臘天主堂聽講, 多聞 i, a 二音。但諸 i 音

間似有長短高下之區別(顧 p. 8. 4. N.).

(二)「ο(ω)動詞」的規則: ο+任何有(之音皆變為ο).

(三)學者雖當注意近代希臘文,但新約學者多守文學派呼唱法,本書為便利起見,亦仍此法之舊。

拼法: 拼字法與呼唱法有密切關係。音韻失傳了的方言,可由其拼字法裡窺知古代當時口音之一般。希臘文古代拼字法和新約時代拼法有不同之處。例如公元前四世紀(東周時)裴理克利(Περικλῆς, Pericles)拼字,與較晚希臘昌盛時代之拼法比較,即知其不同:

裴氏拼法

晚代拼法

ΕΔΟΧΣΕΝ ΤΕΙ
ΒΟΛΕΙ ΚΑΙ ΤΟΙ
ΔΕΜΟΙ
ΤΟ ΦΣΕΦΙΣΜΑ ΤΟ
ΔΕΜΟ
 ΗΕΣ
 ΗΕΙ
 ΠΕΜΠΕΝ

ἔδοξεν τῇ βουλῇ
καὶ τοῖς δήμοις
τὸ ψήφισμα τοῦ
δήμου.
ἦς
ῆ
πέμπεν

ΧΡΥΣΟΣ	ΧΡΥΣΟΥΣ
ΤΟΥΤΟ	ΤΟΥΤΟ 或 ΤΟΥΤΟ
ΤΟΣ ΠΡΩΤΑΝΕΣ	ΤΟΥΣ ΠΡΩΤΑΝΕΙΣ
ΑΡΧΩΣΙ	ἄρχουσι
ΔΕΟΣΩΝ	δεουσῶν
ΗΟΠΟΣ	ὅπως
ΠΟΙΕΝ	ποιεῖν
ΤΡΕΣ	τρεις
ΑΠΟ ΤΟ ΦΟΡΟ	ἀπὸ τοῦ φόρου
ΧΣΕΝΟΣ	ξένος 或 ξένους

見(顧 pp.10,11. §27.)

由上表可見希臘文古時各代拼法不同之點：

(1) (皆書於母音之後未曾下書。(2) ε, ει, η 皆作 Ε; ο, ου, ω 皆作 Ο。(3) ψ 作 ΦΣ (非 Πσ); ς 作 ΧΣ (非 Κσ)。此外尚有(顧 p.11, §28.3)所言：「古文法家以為 ς 是 δ 與 σ 之合音，但 σ+δ 抑 δ+σ 則不詳。

18

音的變化

初學希臘文者，皆以記憶為苦，因其千變萬化，神奇難律。其實希臘文對於東亞人並不難於英文，其所以難者原因有三：—
(一) 我們所學的希臘文不是近世希臘文，近代希

· 希臘文呼唱法有通行語言的輔助，古代希臘文沒有這種輔助參考(12)。

(二) 希臘文變化的規則與英文不同。

(三) 我們老師既非希臘人又非中國人。英美老師是音標文字國來的，中國學生不慣於音標式記憶，故困難倍增。此外學希臘文者太少，以及開始研究時年長記憶力弱，種種困難不勝枚舉。然苟知其基本定律原理，希臘文非不可能。基本定律者何？即

動聽律 Euphonic Principles (Rules)

希臘字 εὐ美； φωνή 聲音； Εὐφωνία 訓
‘動聽’。動聽是叫希臘人和懂希臘文的非希臘人悅耳。不懂希臘文的人初聽希臘文恆覺噪耳。這是習慣關係。‘習慣成自然’。若有初學說這動聽律一點不動聽，可以等他研究三年希臘文以後，他定要說到底動聽。今將(顧 pp. 7至25)所載羣律總結為綱列下，以便參考。(初學希臘文者若用一私拜工夫將顧 7-25 譯成中文，用自己的次序錄在小冊中，帶在身邊，不時參考，得益當不少)。

動聽律綱要

壹 變化

- 一 二母音相隨必生變化
- 二 子音相隨行列必有一同(II. (=))
- 三 子音歟立於o之前
- 四 f與o不為字首
- 五 曳音有同化力(μ, λ, ρ及γ讀v時為曳音)

貳 特性例 (此例英文不多見故名)

濁音(濁子音及有氣母音)恆使其前清子音變濁，
濁母音變清。

參 酬報

子音有損，其前母音恆有所益

肆 還原

動聽變化後一俟可能即行還原

伍 語體守律度

推典希文最規則，其他語體次之，詩多出例

音變細則

本書既用歸納法，一切規律綱則，皆援引實例以明律言，併當注意有出例者方為例(拉丁文“Exceptio Regulam Probat”)之格言，及識例不識律之修學

要訣今將音變細則分論於下。

希臘文拼音的變化可大別為兩大類。一關母音，一關子音。

[I] 關係母音的變化：此類變化大半由(壹-)(2)而來凡兩個母音並肩而立，其中無子音間隔，呼時必須費力張口，如「阿呀」，「o i」。這種大張嘴的說法，希臘人不愛聽，稱這種母音衝突為「不合口」 $\chi\acute{\alpha}\sigma\mu\alpha$ 。拉丁文叫 Hiatus，英文叫 "Collision of Vowels" (韻B) 並設有幾種辦法躲避這種母音衝突，辦法如下：

(一) 聯合 Contraction 凡二母音或一母音和一雙母音(見9)並立，若第一母音公開(註1)，都可以聯合成長母音，或雙母音(雙母音都是長音)。凡二母音並列而不聯合，則第二母音上必加

分音號 ($\delta\iota\acute{\alpha}\rho\epsilon\sigma\iota\varsigma$, Diaeresis)，即[·]，以明之。如 $M\omega\upsilon\omicron\eta\varsigma$ 之 υ 不與 ω 聯合是。

(註1) α 最公開； $\epsilon, \eta, o, \omega$ 亦公開； ι, υ 不公開。

不公開母音與他母音聯合者極少。

(1) 凡二母音並列，能成雙母音者，即聯合成雙母

音。如 $\tau\epsilon\acute{\iota}\chi\epsilon\iota = \tau\epsilon\acute{\iota}\chi\epsilon\iota$

$\gamma\acute{\epsilon}\rho\alpha\iota = \gamma\acute{\epsilon}\rho\alpha\iota$

$\beta\acute{\alpha}\iota\omicron\tau\omicron\varsigma = \beta\acute{\alpha}\iota\omicron\tau\omicron\varsigma$

(2) 凡二母音並列不能成雙母音者有下列辦法:

① 凡相連二母音類似(註),而長短不同者聯

合成一長母音如

$\mu\nu\acute{\alpha} + \alpha = \mu\nu\bar{\alpha}$

$\phi\iota\lambda\acute{\epsilon} + \eta\tau\epsilon = \phi\iota\lambda\eta\tau\epsilon$

$\delta\eta\lambda\acute{o} + \omega = \delta\eta\lambda\bar{\omega}$

(註) $\bar{\alpha}$ 與 α 類似,
 ϵ 与 η 与 ι ,
 o 与 ω 与 υ .

但 $\epsilon + \epsilon = \epsilon\iota$
 $o + o = o\upsilon$ } 如

$\phi\iota\lambda\epsilon + \epsilon = \phi\iota\lambda\epsilon\iota$

$\pi\lambda\acute{o} + \omicron\varsigma = \pi\lambda\omicron\upsilon\varsigma$

② o 與 α 相連, o 與 ι 相連 o 音為主; α 與 ι 相連前者為主。如

$\Delta\eta\lambda\acute{o} + \eta\tau\epsilon = \Delta\eta\lambda\bar{\omega}\tau\epsilon$, $\phi\iota\lambda\acute{\epsilon} + \omega\sigma\iota = \phi\iota\lambda\bar{\omega}\sigma\iota$,

$\tau\acute{\iota}\mu\acute{\alpha} + \omicron\mu\epsilon\nu = \tau\acute{\iota}\mu\bar{\omega}\mu\epsilon\nu$, $\tau\acute{\iota}\mu\acute{\alpha} + \upsilon\mu\epsilon\nu = \tau\acute{\iota}\mu\bar{\omega}\mu\epsilon\nu$,

$\xi\acute{\tau}\acute{\iota}\mu\acute{\alpha} + \epsilon = \xi\acute{\tau}\acute{\iota}\mu\bar{\alpha}$,

$\tau\acute{\iota}\mu\acute{\alpha} + \eta\tau\epsilon = \tau\acute{\iota}\mu\bar{\alpha}\tau\epsilon$,

$\tau\epsilon\acute{\iota}\chi\epsilon + \alpha = \tau\epsilon\acute{\iota}\chi\eta$,

$\epsilon\tau\acute{\epsilon}\mu\epsilon\tau\alpha\varsigma = \epsilon\tau\acute{\epsilon}\mu\bar{\eta}\varsigma$.

但 $\epsilon + o$
 $o + \epsilon$ } = ou , 如

$\nu\acute{o} + \epsilon = \nu\omicron\upsilon$,

$\gamma\acute{\epsilon}\nu\epsilon + \omicron\varsigma = \gamma\acute{\epsilon}\nu\omicron\upsilon\varsigma$.

③ 凡一母音後有雙母音,若此雙母音第一音與其前母音類似(見上註),其前母音即被雙母音吸收(absorption)。在此當注意 $o\iota$ 吸收 ϵ 。接近代希臘文 $o\iota$, ϵ 二音相似,但 o 與 ϵ 不相似,不知為何能吸收 ϵ 。概 ϵ 為輕音,能被其他任何音吸收故也。若雙母音

第一音與其母音不類似，則雙音第一音
與其前母音按例聯合。聯合之音既必為
長音，則原雙音之第二母音若為 υ 則棄
之，若為 ι 則下書，是為

「下書之 ι 」(Iota Subscript) (必. T. 3). 如

$\mu\nu\acute{\alpha}+\alpha\iota = \mu\nu\acute{\alpha}\iota,$	$\mu\nu\acute{\alpha}+\alpha' = \mu\nu\acute{\alpha},$
$\phi\iota\lambda\acute{\epsilon}+\epsilon\iota = \phi\iota\lambda\acute{\epsilon}\iota,$	$\phi\iota\lambda\acute{\epsilon}+\eta = \phi\iota\lambda\acute{\eta},$
$\delta\eta\lambda\acute{o}+\alpha\iota = \delta\eta\lambda\acute{o}\iota,$	$\nu\acute{o}+\omega = \nu\acute{\omega},$
$\delta\eta\lambda\acute{o}+\alpha\upsilon = \delta\eta\lambda\acute{o}\upsilon,$	$\phi\iota\lambda\acute{\epsilon}+\alpha\iota = \phi\iota\lambda\acute{\alpha}\iota,$
$\chi\rho\acute{\upsilon}\sigma\epsilon+\alpha\iota = \chi\rho\acute{\upsilon}\sigma\acute{\alpha}\iota,$	$\tau\iota\mu\acute{\alpha}+\epsilon\iota = \tau\iota\mu\acute{\alpha},$
$\tau\iota\mu\acute{\alpha}+\eta = \tau\iota\mu\acute{\alpha},$	$\tau\iota\mu\acute{\alpha}+\alpha\iota = \tau\iota\mu\acute{\alpha},$
$\tau\iota\mu\acute{\alpha}+\alpha\upsilon = \tau\iota\mu\acute{\alpha}\upsilon,$	$\phi\iota\lambda\acute{\epsilon}+\alpha\upsilon = \phi\iota\lambda\acute{\alpha}\upsilon,$
$\lambda\acute{\upsilon}\epsilon+\alpha\iota = \lambda\acute{\upsilon}\eta,$	$\lambda\acute{\upsilon}\eta+\alpha\iota = \lambda\acute{\upsilon}\eta,$
$\mu\epsilon\mu\nu\acute{\eta}+\alpha\iota\omicron = \mu\epsilon\mu\nu\acute{\omega}\omicron.$	

例外聯合

甲. 第一二格變式，凡 α 及長母音以前之短
母音皆被吸收。但第一格變式單數諸格
之 $\epsilon+\alpha$ 恆聯合為 η ，惟在母音或 ρ 後則
聯合為 $\acute{\alpha}$ 。如

$\sigma\upsilon\kappa\acute{\epsilon}+\alpha = \sigma\upsilon\kappa\acute{\eta}, \quad \sigma\upsilon\kappa\acute{\epsilon}+\alpha\nu = \sigma\upsilon\kappa\acute{\eta}\nu,$

Ἐρμέ+ας = Ἐρμῆς, Βορέ+ας = Βορρᾶς,
(pp 例外).

乙. 第三格變式, ε 後的 εα 合成 ᾱ,
ι 或 υ 後的 εα 合成 ᾱ 或 η. 如

Περίκλέ+εα = Περίκλέᾱ,

Πειραι+εᾱ = Πειραιᾱ,

Δωρι+εᾱς = Δωριᾱς,

Εὐκλε+εᾱ = Εὐκλέᾱ,

ὕγι+εᾱ = ὕγιᾱ 或 ὕγιῆ,

εὐφυ+εᾱ = εὐφυᾱ 或 εὐφυῆ,

丙. 關身及被動單數第二身 ε+αι 或 成 η
或 成 ει. 如

λυ+ε+σαι = λυεῖσαι = λυεαι = λυη,

λυ+ε+αι = λυεαι = λυη 或 λυει,

λυεαι = λυει (因 ε=E=η=ει).

丁. 「οιω動字」 $\begin{cases} ο+ει=οι \\ ο+η=οι \end{cases}$ 如

δηλό+εις = δηλοῖς, δηλό+η = δηλοῖ.

特產雙母音 "Spurious Diphthongs" (私產). 凡

ει 或 ου 若非從 ε+ι 或 ο+υ 而來, 皆為「特
產雙母音」. 此種雙母音亦有聯合而來的:

如 λέγε+εν=λέγειν, ἔποι+ε+ε=ἔποιει,

χρυσε+ος=χρυσούς, τ+ο=του,

το+vs=τους, θεν+ς=θείς.

戊. 特產雙母音ει與牠母音聯合與ε同。去
(而聯合。如

πλακό+εις=πλακότες=πλακούς,

τιμα+ειν=τιμα+εν=τιμάν,

δηλό+ειν=δηλό+εν=δηλοῦν.

己. 母音不公開有時亦可與他音聯合。如

(+i=ī πολ+ι=πολι (Ionic)

πολε+ι=πολει (Attic)

υ+ι=υι } 如 ιχθύ+ι=ιχθυῖ 或 ιχθύι,

υ+ε=ῡ } ιχθύ+ε=ιχθῡ.

庚. 第三格變式,有幾類名詞及形容詞;只有
幾格聯合。

聯合表	ω + ι	ω	ω + ε	ω	ε + ου	ου	·ε + η	η
	ο + ω		ω + α		ο + ου		·ο + η	
	ε + ω		ω + ο		ο + ο		η + ι	
	η + οι		ε + ω		ο + ε		η + α	
	α + οι		α + ω		ε + ο		ε + α	
	ο + η		ο + ω		ο + ει			
			α + ου					
			ο + η					
			ο + α					
			α + ο					

·表能聯成他
音有前例。

$\eta + \epsilon$	$o + i$	$\alpha + i$	$\alpha + i$	$\alpha + \epsilon$
$\eta + \epsilon\iota$	$\epsilon + \omicron\iota$	$\alpha + \eta$	$\alpha + \alpha\iota$	$\alpha + \alpha$
$\epsilon + \eta$	$o + \omicron\iota$	$\alpha + \alpha$	$\epsilon + \alpha\iota$	$\epsilon + \alpha$
$\epsilon + \alpha$	$\iota + \epsilon\iota$	$\alpha + \epsilon\iota$	$o + \alpha\iota$	$o + \alpha$

$\epsilon + \iota$ } $\epsilon + \upsilon = \epsilon\upsilon$
 $\epsilon + \epsilon\iota$ } $\epsilon\iota$
 $\epsilon + \epsilon$ } $\iota + \iota = \bar{\iota}$

(三) 混合 $\kappa\rho\alpha\iota\sigma\iota\varsigma$ Crasis (吉5). 凡二字, 前字之尾為母音或雙母音, 後字之首又為母音或雙母音, 則此二字可混合成一字。(按希臘字有母音為首者, 如 δ , η , η , $\epsilon\iota\varsigma$, $\epsilon\iota\varsigma$, $\omicron\delta\omicron\varsigma$, $\omicron\psi\omicron\mu\alpha\iota$. 混合者二字尾首混合也), 混合法與聯合大同小異, 不同之點述於下:

- (1) 雙母音字尾須減去末一母音, 然後混合.
- (2) 在 α 之前冠詞去母音或雙母音, $\tau\omicron\iota$ (去 $\omicron\iota$); 在一切母音前 $\kappa\alpha\iota$ 去 $\alpha\iota$ (在 ϵ , $\epsilon\iota$ 前 $\kappa\alpha\iota$ 不必然去 $\alpha\iota$).

如 $\tau\omicron + \delta\upsilon\omicron\mu\alpha = \tau\omicron\delta\upsilon\omicron\mu\alpha$
 $\tau\alpha + \alpha\gamma\alpha\theta\alpha = \tau\alpha\gamma\alpha\theta\alpha$
 $\tau\omicron + \epsilon\upsilon\alpha\nu\tau\iota\omicron\nu = \tau\omicron\upsilon\epsilon\upsilon\alpha\nu\tau\iota\omicron\nu$
 $\tau\omega + \alpha\nu\delta\rho\iota = \tau\alpha\nu\delta\rho\iota$
 $\tau\omicron + \alpha\upsilon\tau\omicron = \tau\alpha\upsilon\tau\omicron$
 $\tau\omicron\upsilon + \alpha\upsilon\tau\omicron\upsilon = \tau\alpha\upsilon\tau\omicron\upsilon$
 $\tau\omicron\iota + \alpha\nu = \tau\alpha\nu$
 $\mu\epsilon\nu\tau\omicron\iota + \alpha\nu = \mu\epsilon\nu\tau\alpha\nu$

按(顧15)混合字之混合音上書 ω 為號, 即「混合音號」(Corōis).

ται + ἄρα = τᾶρα

ἐγώ + οἶδα = ἐγῶδα

ᾧ + ἄνθρωπε = ᾧάνθρωπε

τῆ + ἐπαρῆ = τῆπαρῆ

πρὸ + ἔργου = προῦργου

καὶ + ἄν = κᾶν

καὶ + αὐτός = καὐτός

καὶ + εἶ = κεῖ

καὶ + οὐ = κοῦ

καὶ + εἰς = κείς

καὶ + εἶτα = κᾶτα

καὶ + ἔστι = κᾶστι

(3) 若前字為濁母音(δ, η, οί等), 混合後以濁音號代混合音號. 如

δ + οὐκ = οὐκ,

δ + εἶπί = οὐπί,

ἄ + ἄν = ᾶν,

δ + ἀνήρ = ᾶνήρ,

οί + ἀδελφοί = ᾶδελφοί.

(4) 若第二字字首為濁母音, 前字子音改為同列

(ii) 濁子音者; 只見混合音號而不見濁音號.

如 τὸ + ἰμάτιον = θαῖμάτιον,

καὶ + αὕτη = χαῦτη, καὶ + οἶ = χοί

καὶ + αἶ = χαῖ, πρὸ + ὄδου = προᾶδου,

(5) 混合時 ἕτερος (別的) 如 ἄτερος 然. 如

δ + ἕτερος = ᾶτερος, τοῦ + ἕτερου = θαῖτέρου,

τῷ + ἕτέρῳ = θαῖτέρῳ, 等.

(三) 省畧 Elision. 凡二字相隨第一字尾之短母

音與第二字首母音相遇第一字尾之短母音即

取消，是為‘省畧’。省畧號，與混合音號形式相同，但二字既不聯合，故不能用濁音號代之。如

δι' ἐμοῦ (= διὰ ἐμοῦ)。省畧規則如下：

(1) 下列各字尾短母音不能省畧，

1. 單綴音字，除字尾為 ε 者外，不能省畧。如

δ' Ἐλεῖος

γ' εἶ' (= γὲ εἶ')

δ' ἐπειδὴ (= δὲ ἐπειδὴ) (蘇 19E-20C)

2. 字尾為 υ 者不能省畧。如 πᾶν υ ἐπι (蘇 21.B)

3. 前置詞 πρὸ, περὶ, 接續詞 ὅτι 不能省畧。如
ὅτι αὐτοκράτορες περὶ εἰρήνης。(賽=II.19)

4. 第三格變式於格單數字尾為 ι, 以及複數字尾為 οι 者不能省畧。(詩間有出例)。

(2) 省畧是前置詞，接續詞，助動詞的常例，但代名詞，形容詞，名詞若有短字尾亦可省畧。

(3) 文家(註1)有固守省畧規則的，如夷蘇格拉底，亦有忽畧者，如蕭昔底底是。(顧17)。

(註1) 作家有二種，作詩者為詩家，如

荷馬，做散文者為文家，如柏拉圖

是。

如 ἀντὶ + ἐκείνης = ἀντ' ἐκείνης，

$\lambda\acute{\epsilon}\gamma\omicron\iota\mu\iota + \acute{\alpha}\nu = \lambda\acute{\epsilon}\gamma\omicron\iota\mu' \acute{\alpha}\nu,$
 $\acute{\alpha}\lambda\lambda\acute{\alpha} + \epsilon\upsilon\theta\acute{\upsilon}\varsigma = \acute{\alpha}\lambda\lambda' \epsilon\upsilon\theta\acute{\upsilon}\varsigma,$
 $\acute{\epsilon}\pi\acute{\iota} + \acute{\alpha}\nu\theta\rho\acute{\omega}\pi\omega = \acute{\epsilon}\pi' \acute{\alpha}\nu\theta\rho\acute{\omega}\pi\omega,$
 $\acute{\epsilon}\pi\acute{\iota} + \acute{\epsilon}\tau\acute{\epsilon}\rho\omega = (\acute{\epsilon}\pi' \acute{\epsilon}\tau\acute{\epsilon}\rho\omega) = \acute{\epsilon}\phi' \acute{\epsilon}\tau\acute{\epsilon}\rho\omega,$
 $\nu\acute{\upsilon}\kappa\tau\alpha + \acute{\omicron}\lambda\eta\nu = (\nu\acute{\upsilon}\kappa\tau' \acute{\omicron}\lambda\eta\nu) = \nu\acute{\upsilon}\kappa\theta' \acute{\omicron}\lambda\eta\nu) =$
 $= \nu\acute{\upsilon}\chi\theta' \acute{\omicron}\lambda\eta\nu.$

(4) 凡有短母音為字尾的前置詞，與牠字接合時，照上例省畧。如

$\acute{\alpha}\pi\acute{o} + \acute{\alpha}\iota\rho\acute{\epsilon}\omega = (\acute{\alpha}\pi' \acute{\alpha}\iota\rho\acute{\epsilon}\omega) = (\acute{\alpha}\phi' \acute{\alpha}\iota\rho\acute{\epsilon}\omega) =$
 $= \acute{\alpha}\phi\acute{\alpha}\iota\rho\acute{\epsilon}\omega,$

$\acute{\alpha}\pi\acute{o} + \acute{\alpha}\iota\tau\acute{\epsilon}\omega = \acute{\alpha}\pi\acute{\alpha}\iota\tau\acute{\epsilon}\omega, \delta\acute{\iota}\acute{\alpha} + \acute{\epsilon}\beta\alpha\lambda\omicron\nu = \delta\acute{\iota}\acute{\epsilon}\beta\alpha\lambda\omicron\nu,$

$\delta\acute{\epsilon}\kappa\alpha + \eta\mu\acute{\epsilon}\rho\alpha = (\delta\acute{\epsilon}\kappa' + \eta\mu\acute{\epsilon}\rho\alpha) = \delta\epsilon\chi\eta\mu\acute{\epsilon}\rho\omicron\varsigma.$

(四) 插子音 若母音字尾與下一字之母音字首相隨，有時於上一字字尾後加一子音將二字隔開，是為插子音。所插子音可去則去之，故又名可移子音“Movable Consonant”。所插子音不外 ν, κ, ς 等。

(1) 插N. 1. 凡第二字有母音字首，而第一字字尾有 $\omicron\iota$ ，或單三之 ϵ ，或昔成單三之 $\epsilon\iota$ ：後可加 ν 。（但昔成單三聯合之 $\epsilon\iota$ 後概不加 ν ）。如 $(\delta\acute{\iota}\delta\omega\sigma\acute{\iota} \mu\omicron\iota) \delta\acute{\iota}\delta\omega\sigma\iota\nu \acute{\epsilon}\mu\omicron\iota,$

(πᾶσι δίδωσι ταῦτα) πᾶσιν ἔδωκεν
ἐκεῖνα ἥδουσι. 但 ἔφίλει.

2. V 可加於句尾, 不論下句首字字首是否母
音(但苟然則以加 V 為效。參西羅達德 i. 60,
見 1907 "Anglice Reddenda" 123. p. 168c.). 如
ἐπέστειλεν. καὶ ὁ μὲν.....

εἶπεν. οὕτε.....

ἀπέβαλε. οἱ δὲ.....

3. ἔστι 後一字若字首為母音, 可加 V, 或
省畧 i. 如

εἰ ἔστιν ἀληθής; ἔστιν ὅτε

ἔσθ' ὅτε

4. 注意除 ἔστι 外, 凡能加 V 之字文家概不
省畧其短母音字尾。

(2) 插 K. 1. οὐ 在輕母音字首前加 K, 在濁母音

字首前加 X. 如 οὐ θέλω, οὐκ αὐτός,
οὐ + ἔτι = (οὐκ + ἔτι) = οὐκέτι, οὐχ οὗτος.

2. μή 在 ἔτι 前加 K. 如 μή + ἔτι = μηκέτι.

(3) 插 S. 1. ἐκ 加 S. 如 ἐκ πόλεως,

ἐξ ἄστεως.

2. οὕτω 加 S. 如 οὕτω δακεῖ, οὕτως ἔχει.

(五) 倒置 Metathesis 凡字根內有短母音與
曳音相隨，則可倒置。

1. 倒置後，名詞，代名詞，形容詞之短母音概不加
長。如 θράσος --- θάρσος, κάρτος --- κράτος。

2. 倒置後，動詞短母音大概加長。如 (βάλ-) ---
--- βέβληκα, (τεμ-) --- τέτμηκα, (θορ-) ---
--- θρώσκω。

(六) 中虛 Syncope. 有時二子音間有短母音，可
去此短母音而使二子音並立，是為中虛法。如

(πατερ-) --- πατρός = πατρός,

(πετα-) --- πτήσομαι = πτήσομαι。

中虛後尚當注意下列各點：

1. μ 如在 ρ, λ 之前則加 β。如

(μέσος + ημέρα) = μεσημέρια = μεσημβρία,

βλώσκω (自 μολ- = μλο- = μλω- = μβλω-),

μέμβλωκα (= 自 μεμλωκα)。

2. β 前之 μ 若在字首即省畧。如

(μολ-) --- (μλο-) --- (μβλο-) : (μολ + σκω =

μλοσκω = μλωσκω = μβλωσκω ⇒ βλώσκω。

(μορ-) --- (μρο-) --- (μβρο-) : (μβροτος =

βροτος。

(μελιτ-)----(μλιτ-)----(μβλιτ-)----(βλιτ-):
βλίττω. 但 ἄμβροτος.

3. ν, ρ 間加 δ: 如 (ἀνερ + ος = ἀνρος = ἀνρδός.
此外詩中之例, 如 Synizesis, Apocope, Aphaeresis
等見(顧 16. 17).

Ⅲ 關係子音的變化: 此類變化皆由(動聽律, 壹, 三, 四, 五)見(20)而來. 茲依次明之.

壹二. 「子音相隨行列必有一同」參(11).

(一) 行列併同. 既曰行列必有一同, 併同亦可. 故
雅典文中, 母音雖不能並立而不變(Διτ等字係
古式), 同一子音則可並立. 如
πράσσω 或 πράττω, ἑλάσσω 或 ἑλάττων,
θάλασσα 或 θάλαττα.

ττ 為式較晚. 雅典文中大多為然. 其他
方言中作σσ. 但ττ不必代表σσ, 有時代
表τθ; 如 (Ἀτθίς)---Ἀττικὸς Attic.

又 ρ 為字首前加母音; 則必重寫. 惟所加者若係
雙母音則不必重寫. 如

ρίπτω ἀναρρίπτω ἔρριπτον,
εὔροος εὔρους.

(二) 雅典文中, 濁子音中和子音同音不併列.

1. γ 在 γ 前讀如 ν. 如 ἀγγέλλω (αγγελου)
非 (αγγελου),

2. 濁重純子音相遇前者變為同列之清輕
音如 Σαφφώ = Σαπφώ

Βάχχος = Βάκχος

καθθανεῖν = κατθανεῖν

注意: 能重疊的子音有 γγ, κκ, λλ, μμ,

ρρ, σσ, ττ. 如 ἀγγέλλω,

ἐκκρίνω, ὄμμα, 等

(三) 二純子音相遇, 有下列辦法可以解決:

1. 同化 若相遇之二純子音行列全不同, 前

者變為後者之同行. 如 τετριβ+ται =

= τέτριπται, δεδεχ+ται = δέδεκται,

πλεκ+θηναι = πλεχθηναι, ἐλειπ+θῆν =

ἐλείφθην, γραφ+θην = γράβθην.

2. 若 τ 前有同列之純子音(τ, δ, θ), 則變為 σ.

如 χαριετ+τερος = χαριέστερος, ἰδ+τε = ἴστε,

ἦδ+ται = ἦσται, πεπειθ+ται = πέπεισται,

(ἐπειθ+θην = ἐπείσθην).

3. τ + θ 有時同化為 ττ. 如 Ἄτθις... Ἀττικός.

4. γ 在同列純子音前讀如 ν. 如 ουγχεω 讀

(συνχεου).

5. $\acute{\epsilon}\kappa$ 之 κ 和他字聯合不生改變。如

$\acute{\epsilon}\kappa + \kappa\rho\acute{\iota}\nu\omega = \acute{\epsilon}\kappa\kappa\rho\acute{\iota}\nu\omega,$

$\acute{\epsilon}\kappa + \delta\rho\omicron\mu\etá = \acute{\epsilon}\kappa\delta\rho\omicron\mu\etá,$

$\acute{\epsilon}\kappa + \theta\epsilon\omicron\iota\varsigma = \acute{\epsilon}\kappa\theta\epsilon\omicron\iota\varsigma.$

6. 除以上所列者外,純子音相遇前者省畧。

如 $\pi\epsilon\pi\epsilon\iota\theta + \kappa\alpha = \pi\acute{\epsilon}\pi\epsilon\iota\kappa\alpha.$

壹三. 「子音不立於 σ 之前」.

(一) 聯合 σ 前 π, κ 二列純子音與 σ 聯合成
 ψ 與 ξ . 如 $\phi\lambda\epsilon\beta + \sigma = \phi\lambda\acute{\epsilon}\psi,$

$\tau\rho\acute{\iota}\beta + \sigma\omega = \tau\rho\acute{\iota}\psi\omega, \gamma\rho\alpha\phi + \sigma\omega = \gamma\rho\acute{\alpha}\psi\omega;$

$\lambda\epsilon\gamma + \sigma\omega = \lambda\acute{\epsilon}\xi\omega.$

(二) 取消

(1) σ 前之 τ 列純子音取消。如 $\chi\alpha\rho\acute{\iota}\epsilon\tau + \sigma\iota =$
 $= \chi\alpha\rho\acute{\iota}\epsilon\sigma\iota, \sigma\omega\mu\alpha\tau + \sigma\iota = \sigma\acute{\omega}\mu\alpha\sigma\iota, \nu\omicron\kappa\tau + \sigma =$
 $= \nu\omicron\kappa\tau\sigma = \nu\acute{\omicron}\xi, \acute{\epsilon}\lambda\pi\acute{\iota}\delta + \sigma = \acute{\epsilon}\lambda\pi\acute{\iota}\sigma, \acute{\epsilon}\lambda\pi\acute{\iota}\delta + \sigma\iota =$
 $= \acute{\epsilon}\lambda\pi\acute{\iota}\sigma\iota, \acute{\alpha}\delta + \sigma\omega = \acute{\alpha}\sigma\omega; \pi\epsilon\iota\theta + \sigma\omega = \pi\epsilon\iota\sigma\omega.$

(2) ν 與 τ 列純子音在 σ 之前者,取消該二字母
而加長其前之母音。(加長例 $\epsilon \dots \epsilon\bar{\iota}, \alpha \dots \alpha\bar{\alpha}, \omicron \dots$
ou). 如 $\tau\acute{\iota}\theta\epsilon\nu\tau + \sigma = \tau\acute{\iota}\theta\epsilon\bar{\iota}\sigma,$
 $\tau\acute{\iota}\theta\epsilon\nu\tau + \sigma\iota = \tau\acute{\iota}\theta\epsilon\bar{\iota}\sigma\iota.$

πενθ+σομαι = πείσομαι,

σπενδ+σω = σπείσω,

γίγαντ+ς = γίγας,

πάντ+σι = πᾶσι,

δοντ+ς = δούς, διδοντ+ς = δίδους,

λεοντ+σι = λέουσι, (但 οντ 有時取消
τ, 加長 ο. 如 λεων)

δεικνυντ+ς = δεικνύς.

(3) ν+σ之前, 取消ν 而加長其前之母音, 但

ν 在於格複數σι 之前時, 取消ν 而不加
長其前之母音. 如 μελαντ+ς = μέλας,

έντ+ς = εἶς, παντ+ια = παντσα = πᾶσα,

λυοντ+ια = λυοντσα = λύουσα,

λυθεντ+ια = λυθεντσα = λυθείσα,

λῦοτ+σι = λῦοισι,

δαιμοντ+σι = δαίμοισι.

(4) σύν之ν 在σ 及曳音之前即為之同化,
但σ 後若有子音則ν 取消. 如

οντ+σιτος = σύσιτος, 但 οντ+σημα

= σύσημα, συν+ζυγος = σύζυγος.

(5) παν與 παλιν 的ν 在σ 之前不生改變

或同化為σ。如 πάνσοφος 或 πάσοσος
παλίνοσκιος 或 παλίσοστος。

(6) 前置詞 ἐν 之 ν 在 ρ 或 σ 前不取消。如
ἐνράπτω, ἐνσπονδος, ἐνοτρέφω。

壹四. σ 與 F 不能為字首。本例非一概而論，
(如 σόφος, στέλλω, σφίζω) 範圍只限於下列幾
類字。此等字歷史較早。F 不見於雅典希臘文，但
可從同族文字中找得 σ 亦然。

(一) 字首有氣號有時代代表原先之 σ。如 σερπώ
= ἔρπω, ἐ+σερπον = ἐ+ἔρπον = ἐῤῥπον,
ἑπτά (septem 拉丁), ἕξομαι (根 ἔω = σεδ-)
(sedeo 拉丁), ἥμισυς (Semi 拉丁), ἴσθη-
(根 στα-) = σιστημι (sisto 拉丁)。

但亦有「無氣號」由 σ 演化而來者。如

εἶχον 由 ἐ+σεχον = ἔεχον,

ἔχω 由 σεχω = ἔχω 而來是。

(二) 關身二單, σαι, σο, 之 σ 為綴音之首在 ω 動
詞中取消, 在 μι 動詞中不取消。如

λυε+σαι = λυε+αι = $\begin{cases} \lambdaύη \\ \lambdaύει, \end{cases}$

ἔλυε+σο = ἔλυε+ο = ἔλύου,

但 ἴστασαι, ἴστασο.

(三) 曳音動詞, 主動, 關身, 第一式已往之σ在

α或αμην之前者多半取消, 如

φαίνω (根 φαν-) 已往 ἐφάντο+α=

ἐφάντα, ἐφάντο+αμην=ἐφανάμην;

ὀκέλλω (根 ὀκελ-) 已往 ὠκέλο+α+α=

=ὠκέιλα.

(四) 字根εσ或ασ之σ有時在母音前取消.

如 γένος (根 γενεσ-) 屬格 γενεσ+ος=

=γενεος = γενους.

(五) 有時省氣號代表σ與F. 如 ὄσ=σFος,

ἡδύς (根 ἄδ- =σFἄδ-)

(六) 若F為字首, 在'已號'後則取消('已號'即

augment). 如 (根 Fid- {Yid- 拉T})

ἔ+Fιδον=ἔτιδον=εἶδον.

(七) F在二母音之間者取消. 如 (根 Fεργ-)

FεFοργα=ἔοργα.

(八) 字根之υ有時變為F, 然後取消.

1. εω動字有從ευ字根來者, 其來歷如下.

ευ-----εF, εF+ω=εω. 如 (根 ρευ-----ρεF)

今恆 ρεF+ω=ρεω, 將來 ρευ+σομαι=ρευσομαι.

2. 第三格變式名詞屬格 EWS 或 OS 等字, 有幾個是字根的 U 先變為 F 然後取消。如
 ναῦς (根 ναυ-) 屬格 ναυτος = ναῖος =
 = νᾶός (VEWS). βασιλεὺς (根 βασιλευ-) 屬格 βασιλευτος = βασιλεῖος = βασιλεως (Attic for βασιληος).

(九) 有 F 之字不少, 較有確據者列下:
 ἔργον (word 英文), βοῦς (bovis 拉丁), οἶκος (vicus), ἕσπερος (Vesper 拉丁), ἔαρ (Ven 拉丁), δῖος (divine 英文), ἔσθης (Vestis 拉丁), ἴς (vis), κληῖς (clavis), οἶς (ovis), σκαῖος (scaevus).

壹五. 曳音(μ, ν, λ, ρ) 有同化力。

I. 非濁的變化。曳音前後之他類子音, 苟非硬音, 皆為之同化。

(一) 與曳音化為同列。

1. μ 前之 π 列純子音化為 μ, κ 列音化為 γ, 但 κ, χ 有時仍舊。如

λελειπ+μαι = λέλειμμα, τετριβ+μαι =
 = τέτριμμα, γεγραφ+μαι = γέγραμμαι,

πεπλεκ+μαι = πέπλεγμαι,

τέτευχ+μαι = τέτευχμαι = τέτευγμαι,

但 ἐκ 不改. 如 ἐκμανθάνω,

有因倒置 (μετάθεσις) 而成之 κμ 或 χμ

亦不改. 如 (καμ-νω) κέκμηκα,

ἀκμή, ἀκμων, δραχμή, ἀρχμή.

μ 前之 μμ 改為 μ, γγ 改為 γ, 如

κάπτω (καμπ-) κέκαμπ+μαι =

= κέκαμμμαι = κέκαμμα,

πέμπω (πεμπ-) πέπεμπ+μαι =

= πέπεμμμαι = πέπεμμα,

ἐλέγχω (ἐλεγχ-) 按「雅典語成號」

(「Attic Reduplication」) ἐλ(ε)+ἐλεγχ+μαι =

ἐληλεγμαι = ἐλήλεγμαι,

(⇒) V 的變化

1. νω 動詞 關身已往 μ 前之 V 改為 σ. 如

φαίνω (φάν-) πεφάν+μαι = πέφασμαι

但 πέφάνται, πεφάνθε.

2. V 後若為純子音, V 即改為同列之曳音:

(π列 μ, κ列 γ, τ列 ν). 如 ἐν+πίπτω =

= ἐμπίπτω, συν+βαίνω = συμβαίνω.

$\acute{\epsilon}\nu + \phi\acute{\alpha}\nu\eta\varsigma = \acute{\epsilon}\mu\phi\acute{\alpha}\nu\eta\varsigma$, $\sigma\upsilon\nu + \gamma\epsilon\nu\eta\varsigma =$
 $= \sigma\upsilon\gamma\gamma\epsilon\nu\eta\varsigma$, $\sigma\upsilon\nu + \chi\epsilon\omega = \sigma\upsilon\gamma\chi\acute{\epsilon}\omega$,
 $\acute{\epsilon}\nu + \tau\rho\acute{\epsilon}\pi\omega = \acute{\epsilon}\nu\tau\rho\acute{\epsilon}\pi\omega$.

4. V在牠叟音前概被同化。如 $\acute{\epsilon}\nu + \lambda\epsilon\iota\pi\omega =$
 $= \acute{\epsilon}\lambda\lambda\epsilon\iota\pi\omega$, $\acute{\epsilon}\nu + \mu\epsilon\nu\omega = \acute{\epsilon}\mu\mu\acute{\epsilon}\nu\omega$, $\sigma\upsilon\nu +$
 $\rho\epsilon\omega = \sigma\upsilon\rho\rho\acute{\epsilon}\omega$, $\sigma\upsilon\nu + \lambda\omicron\gamma\omicron\varsigma = \sigma\acute{\omicron}\lambda\lambda\omicron\gamma\omicron\varsigma$.

(三) 子音在 I 前之變化。

1. λ 後之 I 為 λ 所同化。如 $\sigma\tau\epsilon\lambda + \iota\omega =$
 $= \sigma\tau\acute{\epsilon}\lambda\lambda\omega$, $\acute{\alpha}\lambda + \iota\omicron\mu\alpha\iota = \acute{\alpha}\lambda\lambda\omicron\mu\alpha\iota$, $\acute{\alpha}\lambda + \iota\omicron\sigma =$
 $= \acute{\alpha}\lambda\lambda\omicron\varsigma$ (alius 拉丁)。

2. αV 或 αρ 在 I 之前，則 V 或 ρ 與 I 例置。(但 εV,
 ερ, ιV, ιρ, υV, υρ 後之 I 皆取消而加長其前之母
 音)。如 $\phi\acute{\alpha}\nu + \iota + \omega = \phi\acute{\alpha}\iota\nu\omega$, $\chi\acute{\alpha}\rho + \iota + \omega = \chi\acute{\alpha}\iota\rho\omega$,
 $\mu\epsilon\lambda\alpha\nu + \iota + \alpha = \mu\epsilon\lambda\alpha\acute{\iota}\nu\alpha$ (μέλας 之陰性); (但 $\tau\epsilon\nu +$
 $\chi + \omega = \tau\acute{\epsilon}\acute{\iota}\nu\omega$, $\chi\epsilon\rho + \chi + \omega = \chi\acute{\epsilon}\acute{\iota}\rho\omega$, $\chi\epsilon\rho + \chi + \nu =$
 $\chi\epsilon\acute{\iota}\rho\omega\nu$, $\kappa\rho\iota\nu + \iota + \omega = \kappa\rho\acute{\iota}\nu\omega$, $\omicron\acute{\iota}\kappa\tau\iota\rho + \iota + \omega =$
 $\omicron\acute{\iota}\kappa\tau\acute{\iota}\rho\omega$, $\acute{\alpha}\mu\upsilon\nu + \chi + \omega = \acute{\alpha}\mu\acute{\upsilon}\nu\omega$, $\sigma\upsilon\rho + \chi + \omega =$
 $= \sigma\acute{\omicron}\rho\omega$, $\sigma\omega\tau\epsilon\rho + \chi + \alpha = \sigma\acute{\omega}\tau\epsilon\acute{\iota}\rho\alpha$ 。

3 齒音在 I 前與 I 合為似 σ 之音。如

甲. VTI (合為 Vσ: $\pi\acute{\alpha}\nu\tau + \iota + \alpha = \pi\acute{\alpha}\nu\sigma\alpha$ (帖撒列
 格里底語式, 見顧 2:)) = $\pi\acute{\alpha}\sigma\alpha$, $\lambda\upsilon\omicron\nu\gamma + \iota + \alpha =$

= λυονσα = λυούσα

2. 喉音及 τ, θ 後有 ι, 合為 σσ (雅典語作
ττ 新約希利文多半為 σσ. 如 哥前 +17
ἦσσω 或 ἦτων 見希漢 92). 但 τ, θ 之
後有 ι 者不盡變 σσ. 如

φυλακτιω = φυλάσσω 或 φυλάττω,

ἦκτιτων = ἦσσω 或 ἦττων,

ⓐ ταγτιω = τάσσω 或 τάττω,

ταραχτιω = τάρασσω 或 τάράττω,

κορυθτιω = κορύσσω 或 κορύττω,

Κρηττια = Κρησσα, (χαρειντ-)...χαρίεις,

χαρεινττια = χαριεσσα = χαρίεσσα.

而 δ 後有 ι, 有時 γ, γγ 後有 ι, 合為 β. 如

φραδτιω = φράβω, κομιδτιω = κομβω,

ⓑ κραγτιω = κράβω, μέγτιων = μείβων.

注 ⓐⓑ 互為例外。

II. 關於濁音的變化。

(一) 相隨 = 綴音, 若綴音首皆為濁子音, 則前者

變清. 如 φύω 之 φεφυκα = πέφυκα, χάσκω

之 χεχηνα = κέχηνα, βάλλω 之 θεθηλα =

τέθηλα, τίθημι 由 θιθημι 而來,

$\acute{\epsilon} + \theta\epsilon + \theta\eta\nu = \acute{\epsilon} \tau \acute{\epsilon} \theta\eta\nu$, $\theta\acute{\omicron}\omega$ 之 $\acute{\epsilon} + \theta\upsilon + \theta\eta\nu =$
 $\acute{\epsilon} \tau \upsilon \theta\acute{\eta}\nu$,

(二) 凡濁音有重要性者變其後者為清音如

1. θ 為被動已往第一式號. 故 $\lambda\upsilon\theta\eta\theta\iota =$
 $\lambda\acute{\upsilon}\theta\eta\tau\iota$, $\phi\alpha\nu\theta\eta\theta\iota = \phi\acute{\alpha}\nu\theta\eta\tau\iota$ (但 $\phi\acute{\alpha}\nu\theta\eta\beta\iota$).

2. $\acute{\alpha}\mu\phi\iota + \epsilon\chi\omega = \acute{\alpha}\mu\phi' + \epsilon\chi\omega = \acute{\alpha}\mu\pi\acute{\epsilon}\chi\omega$,

$\acute{\alpha}\mu\phi\iota + \iota\sigma\chi\omega = \acute{\alpha}\mu\phi' + \iota\sigma\chi\omega = \acute{\alpha}\mu\pi\acute{\iota}\sigma\chi\omega$,

$\acute{\epsilon}\chi\omega$ 與 $\chi\epsilon\acute{\iota}\rho$... $\acute{\epsilon}\chi\epsilon + \chi\epsilon\iota\rho\acute{\iota}\alpha = \acute{\epsilon}\kappa\epsilon\chi\epsilon\iota\rho\acute{\iota}\alpha$,

$\sigma\epsilon\chi$... $\acute{\epsilon}\chi + \omega = \acute{\epsilon}\chi\omega$ (因 $\acute{\epsilon}$ 為濁綴音故在 χ
前變清為 $\acute{\epsilon}$, 但 $\acute{\epsilon}\acute{\xi}\omega$).

注 (二) 2, 與 (一) 同, 惟 χ 在主要部分, 故列此.

(三) 字根有二濁綴音相隨時, 如因變化而使
後者改清, 則前綴音之濁性仍存以便
識別 (比較 (二) 1; 並注意此與顧 95.5 亦
有出入). 如 $\theta\rho\epsilon\phi + \sigma\omega = \theta\rho\acute{\epsilon}\psi\omega$ (但 $\theta\rho\epsilon\phi + \omega$
 $= \tau\rho\acute{\epsilon}\phi\omega$), $\theta\rho\epsilon\chi + \sigma\sigma\mu\alpha\iota = \theta\rho\acute{\epsilon}\xi\sigma\mu\alpha\iota$ ($\theta\rho\epsilon\chi +$
 $\omega = \tau\rho\acute{\epsilon}\chi\omega$), $\acute{\epsilon} + \theta\alpha\phi + \eta\eta\nu = \acute{\epsilon}\tau\acute{\alpha}\phi\eta\nu$ ($\theta\alpha\phi + \omega$
 $= \theta\acute{\alpha}\pi\tau\omega$), $\theta\alpha\chi + \iota + \omega\nu = \theta\alpha\sigma\sigma\omega\nu$ ($\theta\alpha\chi + \upsilon\sigma$
 $= \tau\alpha\chi\acute{\upsilon}\varsigma$), $\theta\rho\iota\chi + \varsigma = \theta\rho\acute{\iota}\xi$ ($\theta\rho\iota\chi + \omicron\varsigma =$
 $\tau\rho\iota\chi\acute{\omicron}\varsigma$).

(四) 濁音在 θ 前有時不更改. 如 $\acute{\epsilon}\theta\rho\acute{\epsilon}\phi\theta\eta\nu$,

θρεφθῆναι, τεθράφθαι, τεθράφθαι,
ἐθρύφθην.

(五) 有氣母音使其前清子音變濁。如

ἀπο + ἴημι = ἀπ' + ἴημι = ἀφίημι,

κατα + αἴρω = κατ' + αἴρω = καθαιρέω,

ἀπὸ ὤν = ἀπ' ὤν = ἀφ' ὤν, νύκτα ὄλην

= νυκτ' ὄλην = νυκθ' ὄλην = νύχθ' ὄλην,

πρὸ ὁδοῦ ----- φροῶδος, πρὸ ὄρος =

= φρουρός. 非雅典人不恆守此例。如

安微尼語有 ἀπ' οὔ, ἀπήμι等字。

書寫法：標點符號：音韻：

希臘文學者在古代材料中找得兩種文字(一)大楷Uncial, (二)小草Cursive (參 初 25-27)。大楷字母魚貫而行。字字相連。行行並列。如「羅色蓮石」上的希臘文然。小草字雖不連，然標點符號太多，令初學者一望亂目，不可於短時間內，學知每一符號在文中有何特性，詩中何要義。新約希利尼文所用的字和字母有雅典文中不見的，故新約學生困難亦不少。總之，本段問題是(1)大楷小草各有何特性？

從大楷繙成小草有何更改？(2) 詩的韻律與文的標點符號 (a) 有何區別？(b) 有何關係？答覆此種問題最好按歷史次序分段說明。

書寫法 古代希臘文寫法自右向左橫行，如英文然。惟字母緊接，字字不隔，如羅色達石。古時亦有‘牛耕式’ $\beta\omicron\upsilon\sigma\ \tau\rho\alpha\phi\eta\delta\acute{o}\nu$ 左右間行，且先左行或先右行不定。一如中國金文或例，惟不多見。

參考：牛耕式不可多見，謹引証於下，以供參考：- 1926 年秋，參觀英倫不列顛博物院，在古物陳列所，希臘古物部分見有牛耕式古石刻二方，文之頂行一左行一右行。心焉愛之，念前者於金文家閻氏 Dr. W. P. Yette' 處共讀高田忠周氏學古發凡時，見有周加疆鼎，其文上下間行與此二石刻之左右間行者正同一理。蓋古人作書不若近世方式之固定，東西皆然也。茲並錄之：

44

$\zeta\omicron\chi\eta\alpha\zeta\eta\zeta\omicron\iota\chi\iota\iota\tau\zeta\omicron\iota\zeta\tau\iota\kappa\omicron\mu\iota\zeta\eta\theta\alpha\chi$
 $\alpha\tau\alpha\tau\ \alpha\tau\omicron\alpha\tau\omicron\mu\iota\zeta\eta\theta\alpha\chi$

上文錄自 1920 年出版之不列顛博物院希臘說明書
A Guide to the Department of Greek and Roman Antiquities in the British Museum, 5th Edn.

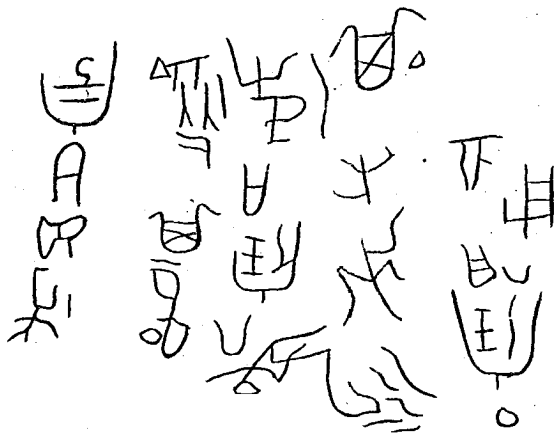
1920, p. 5. 文先左行後右行。原釋文 $\chi\acute{\alpha}\rho\eta\varsigma\ \epsilon\iota\mu\iota\ \delta\ \kappa\lambda\epsilon\iota\sigma\iota\omicron\varsigma\ \tau\epsilon\iota\chi\iota\omicron\sigma\iota\omicron\varsigma\ \acute{\alpha}\rho\chi\omicron\varsigma.$ | $\acute{\alpha}\gamma\alpha\lambda\mu\alpha\ \tau\omicron\iota\omicron$

Ἀπόλλωνος. (按 τὸ ἄγαλμα 石像, 石物; Ἀπόλλων
 天神丟斯之子, 見滿 55). 中文釋文: 「余喀利也. 克來
香司之子, 為政於台叩沙. 此(指石)亞波羅神物也。」

ΤΑΒΓΑΓΜΑΤΑΤΑΔΕΑΜΕΘΕΞΑΝΟΙΩΡ
 ΖΒΛΑΘΟΙΘΧΡΑΒΤΖΔΙΑΗ}ΟΙΟΙ
 ΚΑΙΓΑ(ΚΛΘ{ΚΑΙΕΓΓ{ΑΝΔΡΟΣΚΛΙΕΥ
 ΑΙΟΤΜΘΤ. ΙΒΔ}ΟΞΙΙΞΑΜΑΙΑΧ}ΟΙΒ
 ΡΟΓΩΛΙ

上文錄自前書原釋文: Τα ἄγαλματα ταῦδε ἀνέθεσαν
 οἱ Ὀρϋίωνος παῖδες τοῦ ἀρχηγροῦ, Θάλῆς // καὶ
 Πισικῆς καὶ Ἠγήσανδρος καὶ Εὐβίος καὶ Ἀναξί-
 λεως, δε[κ]άτην τῷ Ἀπόλλ(λ)ωνι. (注意日不是日是
 η. ⊗是⊖.) 文先右行後左行. 中文釋文: 「為政者
歐瑞英諸子他里士, 怕西克利司, 海給山莊士, 尤比-
昂士, 阿那克西流士 敬獻此像等物與亞波羅神前,
 以為什一之供。」

「牛耕式」"Boustrophedon" 蓋古希臘文通用
 式也。(ὁ ἢ βοῦς 牛, στρέφω 轉, ἢ στροφή
 轡. 故 βουστροφηδόν). 李言蘇倫憲法用牛
 耕式. 注意牛耕式文回行之字母形式反向. 如
 ΕΩΝ, 回文則為 ΝΩΕ. 此與甲骨之 丂 丂 正同.

上加疆鼎銘文，錄自(高田卷四, 33V)原釋文：「犂字字「兩人其疆」加疆寶鼎「其子子孫孫永寶用之」。按文先上行後下行。(高田係寫本字無從細辨。但為牛耕式則無疑。

書寫法中當注意者有下列諸事：

- 46
- (一) 時期 新約學士向者以為公元八世紀以前概只用大楷而未有用小草者。但晚近發現草書之為用較早(見萊克 11)
 - (二) 字母 公元前403年前希臘文字母中沒有 ω , η , ψ , ξ (Ω , H , Ψ , Ξ). 故 $o = \omega$ 或 o , $E = \eta$ 或 ϵ , $\phi \Sigma = \psi$, $\chi \Sigma = \xi$.

(三) 氣號 母音在字首有兩種呼法 ①先出氣而呼, ②不出氣而呼 ①為有氣音, 又名濁音; ②為無氣音, 又名清音。最初以 H 記於有氣音前, 無氣音則不用記號。入後 H 為 η (參李 H), 而分 H 為二, 前半 H 為有氣音號 (Rough Breathing, Spiritus Asper), 後 H 為無氣音號 (Smooth B., Spiritus Lenis)。皆書於字首母音之前。再後 H 進變為 c, 十進變為 ς, 皆書於字首母音之上。

氣號 Breathings 書寫畧則:

1. 氣號原為字母 (即 H), 故必明白書寫。
2. 只書於字首母音上, 或雙母音之第二音上。若字首為大楷書於其前微上。如 ὄπος, ὄπος, εἶδος, Ὀπος.
3. ρ 為字首必係濁音, = ρ 相隨前清後濁有時書明氣號。如 ῥήτωρ, ἄρρητος (哥後十=4)
4. 下書 (之雙母音, 氣號不論小單大楷皆書於首字母。如 ῶξε, ῶξε, ῶξε.

論綴音 Syllables

希臘文綴音有下列成規: (1) 每綴音必含母音, 但不必有子音, (2) 母音可以為綴音之首及尾, (3) 子音為綴音尾者 ρ, σ, ν 外不多見, (4) 單子音, 純子音與另

一純子音或曳音或s之合音,可以為綴音之首。

綴音分截法 由上四規發生綴音分法如下:

1. 從字尾分起,向字首倒推而分,
2. 凡字為前置詞之合字,則先察其前置詞之原形全存否? (a)原形全存,則先分出其前置詞,後再由字尾細分本字之綴音; (b)如其後原有母音而取消,則其字如一個字分截。如
 $\acute{\alpha}\nu\theta\rho\omega\pi\omicron\iota$, $\pi\rho\omicron\sigma\epsilon\mu\iota$, $\pi\alpha\rho\alpha\gamma\omega$ ($\pi\alpha\rho\alpha + \acute{\alpha}\gamma\omega$),

綴音名稱 希臘字有不止三綴音者,但最末三綴音有專名:本書為便利起見,取字尾之「尾」字之「尸」為希臘字末三綴音之符號。自字尾向前推進,最末綴音 "the last Syllable" 為尸,次末 "the Penult" (拉丁 paenultima) 為屮,次末前綴音 "Antepenult" 為屮。

音韻畧說

48 綴音的分量 Quantity of Syllables: 中文詩中有「平仄」

如孟郊遊子吟曰:「慈母手中線,遊子身上衣」
句為(平仄仄平仄,平仄平仄平)。希臘詩雖不分平仄,却有類似之事即綴音分長短是也。如荷馬伊利亞詩 Iliados 22. L. 126: οὐ μὲν | πῶς οὖν |
ἔστιν ἄπὸ δρῦος | οὐδ' ἄπὸ | πέτρης |

本書目的在入門，故不論詩韻，研究希臘詩可參考（史詩，顧24及Part V）。此處當注意者：(1) 詩綴音的分量不必然和文綴音同。(2) 詩綴音的長短和分量與文綴音的重音號是兩件事彼此可以互証但無必然關係。如 $\pi\acute{\epsilon}\tau\rho\sigma$ 之 ϵ 為短音，但在詩中可以為長 $\pi\acute{\epsilon}\tau\rho\bar{\eta}\varsigma$ 。

重音號

「重音號」Accents τόνος 為希臘文重要符號，其功用為輔助呼唱。（李1642） $\tau\acute{o}\nu\omicron\iota\ \phi\omega\nu\eta\varsigma\ \acute{o}\xi\acute{\upsilon}\ \beta\alpha\rho\acute{\upsilon}\ \mu\acute{\iota}\kappa\rho\nu\ \mu\acute{\epsilon}\gamma\alpha$ 。按甲國文學乙國方言，重音為最大困難。如「好麼？」「好們！」二語字音雖同而重音抑揚地位不同，意義懸殊。復次，希臘文重音有時有中文聲（陰平，陽平，上，去，入）的作用。如「樂」之一字在下列各語中各有意義：「好之者不如樂之者」，「聞樂不樂」，「仁者樂山」，「讓我們樂」。此外字常有定聲，如「黨，嵩，冒，腸，長，長，唱，倡」。希臘文亦有此種區別。如 $\tau\iota\varsigma$ 任何人， $\tau\acute{\iota}\varsigma$ 某人； $\delta\iota\acute{\alpha}$ 神聖的， $\delta\iota\acute{\alpha}$ 由以， $\Delta\iota\acute{\alpha}$ 丟斯神，天神（向格）； $\kappa\alpha\lambda\acute{\omega}\varsigma$ 美（助動詞）， $\kappa\alpha\lambda\acute{\omega}\varsigma$ 大繩（名詞）。馬其頓帝亞力山大 統一天下後，憲定希臘文為帝國官話。化外人 $\beta\alpha\rho\beta\alpha\rho\omicron\iota$ 說希臘話，自

然免不了洋氣故約在公元前210年，埃及亞力山大城圖書館經理 Απιοτοφάνης (係東羅馬卑三提 Βυζάντιον 一後之君士坦堡一人) 始用重音號。幫助化外人學希臘文。晚近英國學校不甚注重重音號。倫敦大學入學考試 London Matriculation 與較高一級之考試 Intermediate 希臘文試題完全不問重音號。但音學派以為同時學重音更為便利。

希臘文重音號種類及名稱。希臘文重音號有三：(1) ' 為「銳重音號」(一名「撇重音號」見必下8) ὀξύτονος, "Acute Accent", 只能用於 $\bar{\iota}$, $\bar{\epsilon}$, $\bar{\eta}$ 上；(2) \sim (或 \wedge) 為「弧重音號」"Circumflex", 只能用於 $\bar{\iota}$, $\bar{\epsilon}$ 上；(3) ` 為「曳重音號」(一名「捺重音號」見必下8) "Grave Accent", 只能用於 $\bar{\iota}$ 上。

「平音」：凡 $\bar{\iota}$ 上無重音號者為「平音」"Barytone"。如

κερ^εκου,

50

$\bar{\iota}$: 凡 ' 用於 $\bar{\iota}$ 上為「 $\bar{\iota}$ 」"Oxytone"。如 γερ^εαιός,

$\bar{\iota}$: 凡 \sim 用於 $\bar{\iota}$ 上為「 $\bar{\iota}$ 」"Perispomenon"。如

δου^ειν,

$\bar{\epsilon}$: 凡 ' 用於 $\bar{\epsilon}$ 上為「 $\bar{\epsilon}$ 」"Paroxytone"。如 Κορί^ενθω,

$\bar{\epsilon}$: 凡 \sim 用於 $\bar{\epsilon}$ 上為「 $\bar{\epsilon}$ 」"Properspomenon"。如 πρ^εωτος,

$\bar{\epsilon}$: 凡 ' 用於 $\bar{\epsilon}$ 上為「 $\bar{\epsilon}$ 」"Proparoxytone"。如 φρον^εμοι.

「前附字」Proclitics (一名「Atomics」), 「後附字」Enclitics.

(ἔγκλιση): 希臘文在書重音號上有兩種字頗關緊要, 須特別注意, 即:

(1) 「前附字」 此類係單綴音字, 常附於他字之前故名, (顧31). 又因此等皆本身無重音號, 又名「無重音字」「Atomics」(訥西241). 如冠詞 ὁ ἡ οἱ αἱ, 前置詞 εἰς (或 ἐς) ἐκ (ἐξ) ἐν ὡς (到), 接續詞 εἰ ὡς (如此), οὐ (οὐκ οὐχ) ὡς (如何?);

(2) 「後附字」. 此類不必為單綴音字, 且各有本身重音號. 但恆附於他字之後, 而將本身重音號讓歸前字, (因而最末之後附字失去重音號). 如無定代名詞 τίς (不論何人, 物) [τίς; 誰?] 之諸格, 人稱代名詞 μέ (ἐμε等不在此例) μου μοί σέ σοῦ σοί ἐ οὐ οἶ, 無定助動詞 πού (πού; 上何處去?) πόθεν πότε πώς 等, τέ γέ τοί περ νύν, εἰμί φημί 之指實今恆諸式, 除單2而外皆在此例.

重音號基要規則

1. 重音在各種方言中皆有加重意義之作用, 希臘文亦然.
2. 重音號皆書於母音上. 如其綴音為雙母音, 則先辨

其是否為真雙母音(按希臘文有「真雙母音」與「假雙母音」之別。如 $οὐ$ 為「真雙母音」, $ω$ ($Ω$) 為「假雙母音」), 真雙母音注重其第二母音, 故重音號恆書於第二母音上。如 $αἶψα$, $μοῦσα$,

3. 前趨之勢 希臘字本身有重音號。凡一字重音號書於最前可能綴音上而不與基要規則衝突, 文法上名曰「該字重音號有前趨之勢」。本書簡號為「美」。如 $ἀνθρώπος$ [美], 意謂「 $ἀνθρώπος$ 的重音號有前趨之勢」。

4. 希臘古傳謂「 \neg 為 \neg + \neg 而成」。又云「凡無 \neg 綴音皆為 \neg 綴音」。故 \neg + \neg 不能成 \neg 。

5. 重音號一切移動變更, 皆以各字本身原有之重音號為導師(各字之重音號自當強識), 而多半遵本基要規則。(有似例外而實非者)。

6. 若 ρ 為長音(不論天然長, 或因地位關係而長見史詩 12, 13), 則 ρ 不能有重音號。如 $ἀνθρώπος$, 但 $ἀνθρώπου$ 。

7. 若 ρ 原長且 ρ 原短, 則 ρ 上能有 \neg ; 否則只能有 \neg 。如 $νήσος$, $λόγος$, $τούτων$ 。

書重音號之實用要則及緊要出例。(訖西 239-243 頁 25-33, 亦 2-24)。

(一) 名詞, 形容詞等, 以其單主格之原重音號為基礎
通常遵守基要規則(51, 52); 其原重音號必須學
得。

2. 動詞重音號[美], 但當注意兼狀, 兼名等。

(二) 1. 句讀中有 ρ 之字後, 若尚有他字, 則改為 ρ 。如
 $\epsilon\rho\acute{o}$ γάρ, πῶς γάρ οὐ; 2. 但後附字(59)前之
 ρ 不改。如 ($\epsilon\acute{\iota}$ ← $\rho\acute{o}\tau\epsilon$ ← $\rho\acute{o}\upsilon$ ← $\tau\acute{\iota}$ ← $\epsilon\acute{\iota}\delta\omicron\nu$) = $\epsilon\acute{\iota}$ $\rho\acute{o}\tau\epsilon$
 $\rho\acute{o}\upsilon$ $\tau\acute{\iota}$ $\epsilon\acute{\iota}\delta\omicron\nu$.

(三) 1. 若聯合字中聯合之二母音原皆無重音號, 則此
聯合不音響書重音號之「基要規則」,

2. 聯合字之屨屨按基要規則而行。但 ρ 為 ρ 。如
 $\tau\acute{\iota}\mu\acute{\alpha} + \omega = \tau\acute{\iota}\mu\acute{\omega}$,

3. 若字原為 ρ 則仍舊。如 $\beta\epsilon\beta\alpha + \acute{\omega}\varsigma = \beta\epsilon\beta\acute{\omega}\varsigma$ 。

(四) 混合之字, 取消前字之原重音號, 保存其後字之
原重音號。如 $\tau\acute{\alpha} + \acute{\alpha}\gamma\alpha\theta\acute{\alpha} = \tau\acute{\alpha}\gamma\alpha\theta\acute{\alpha}$ 。

(五) 省畧之字, 若前字為 ρ , 如為前置接續二詞, 則
取消, 否則1. 美。如 $\epsilon\pi\acute{\iota} + \acute{\alpha}\upsilon\tau\acute{\omega} = \epsilon\pi\acute{\alpha}\upsilon\tau\acute{\omega}$,
 $\phi\eta\mu\acute{\iota} + \epsilon\rho\acute{\omega} = \phi\eta\mu\acute{\epsilon}\rho\acute{\omega}$ 。

(六) 緊要出例: 1. 書重音號時, 字尾之 $\alpha\iota, \omicron\iota$ 視如短
音, 參(24 T)。2. 雙綴音前置詞, 在其後字之前時,

重音號美。如 περί τούτων, τούτων πέρι,
但 παρά παρά ἐστίν = πάρεστιν。3. 屬格之
ω, εω, εων 有時可有 ̇。如 πόλεων。

標點符號 Punctuation Marks.

希臘文標點符號之本身(除重音號氣號, 省畧, 聯合, 分音等號外), 極其簡單, 且半與英文同:

1. 意號: (即英文之 Comma κομμα),
2. 讀號: (即右上角上之小點), 如 εἰ δὲ μή,
εἶπον ἄν ὑμῖν.
3. 句號. (與英文同), 如 : ἐγὼ εἶμι
4. 問號; (即英文之 Semicolon), 如 πῶς οἴδαμεν
τὴν ὁδόν;

參考希臘字 ἡ περίοδος, τὸ
κόλον.

字法

字 (厂序中有云:「積點畫以成形態,有音有義者謂之字」希臘文是音標文字,雖各字母或源於象形(參拙著釋A,見齊大季刊第一期67-),然字母有限,字形之研究較為簡單,故希臘字可謂為「凡字母綴合,呼唱有定,而有意義者皆為字」如 $\alpha\upsilon$, η , $\alpha\rho\theta\omega\sigma$ 是。

詞 凡一字或多字用於語句中對於本句中之他字發生了一定的關係者就叫做「詞」(文法上的「詞」與邏輯上的名、名詞、端不同,當辨之)。如「打」為一字,若用在句中則為詞,在「一打手巾」句中為數形容詞,在「打鐵」句中則為動詞。

詞類 Parts of Speech. 希臘文詞可分十類。

又因有無變式之關係分為二大組如下:

(組一) 有變式者

1. 冠詞 $\alpha\rho\theta\omega\sigma$ The Articles,
2. 代名詞 $\alpha\rho\theta\omega\sigma\mu\alpha$ Pronouns,
3. 名詞 $\delta\rho\omega\mu\alpha$ Nouns,
4. 形容詞 $\epsilon\pi\iota\theta\epsilon\tau\iota\kappa\acute{o}\nu$ Adjectives,
5. 動詞 $\rho\eta\mu\alpha$ Verbs;

(組二) 無變式者

6. 助動詞(-名“副詞”)·ἐπίρρημα Adverbs,

7. 前置詞·πρόθεσις Prepositions,

8. 接續詞·σύνδεξις Conjunctions,

9. 感歎詞·παρεμβολή Interjections,

10. 附意詞·μόριον Particles. 如‘老人曰：嗟

爾童子，千里訪親而不遇，天寒日落！就舍下宿，晨而行，何如？’中之‘老人’為名詞，‘曰’動詞，‘嗟’感歎詞，‘爾’代名詞，‘不’助動詞，‘寒’形容詞，‘下’前置詞，‘而’接續詞。同一字可用為不同之詞，如‘夫尊者之所以為尊也，自卑而尊人，故人皆尊之。’尊者名詞為尊形容詞，尊之動詞。

注意：I 文法所謂動詞不必有動作，如‘有’字為動詞，言某有何者固未言其任何形式之動，但此句中有‘有’字則有意義，無此‘有’字則無意義，‘有’字為句中要字，故為動詞，動詞者，句讀中之首要字而已。

II 無變式之五類詞中，除(組二)6. 助動詞在句法中有與形容詞並論之必要外，其餘四類(前置詞，接續詞，感歎詞，附意詞)皆非句法中不易了解，故本書畧而不論。(前置詞參羅 100-106；接續，感歎，附意三詞見訥西 237-238)。

冠詞 ἌΡΘΡΟΝ Article

(聶. 哥前十一卷至27), 記聖保羅述聖餐之起原如下:

ἐγὼ γὰρ παρέλαβον ἀπὸ τοῦ Κυρίου, -----
ὅτι ὁ Κύριος Ἰησοῦς ἐν τῇ νυκτὶ ἣ
παρεδίδετο ----- καὶ εἶπεν Τοῦτό μου
ἐστίν τὸ σῶμα τὸ ὑπὲρ ὑμῶν -----
εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν. ----- ἐν τῷ
ἐμῷ αἵματι.

上文中字下有線之小字希臘文叫做「ἄρθρα」, 意即
連接上下文之字。但此類字與接續詞不同, 其功用
不盡在連接上下文。ἄρθρον 與下隨名詞形式(數,
性, 格) 完全相同。且一切名詞, 除「無定名詞」(如 某甲)
外, 皆有冠詞。今為便利起見, 從下列三名詞之字尾
研究冠詞式:

按名詞類詞有三性, 三數, 五格:

- 1 性: 陽性 Masculine Gender, 陰性
Feminine G., 罔(中立)性 Neuter G.
- 2 數: 單數 Singular Number, 雙數 Dual N.,
複(多)數 Plural N.
- 3 格: 主格 Nominative Case, 呼格 Vocative C.,
向格 Accusative C., 屬格 Genitive C., 於

格 Dative C.

性		陽	陰	周
數	格	(弟兄)	(姊妹)	(禮物)
單	主	ἀδελφος	ἀδελφη	δωρον
	呼	ἀδελφε	ἀδελφη	δωρον
	向	ἀδελφον	ἀδελφην	δωρον
	屬於	ἀδελφου	ἀδελφης	δωρου
	於	ἀδελφω	ἀδελφῃ	δωρῳ
雙	主呼向	ἀδελφω	ἀδελφαι	δωρω
	屬於	ἀδελφοιν	ἀδελφαιν	δωροιν
多	主呼	ἀδελφοι	ἀδελφαι	δωρα
	向	ἀδελφους	ἀδελφας	δωρα
	屬於	ἀδελφων	ἀδελφων	δωρων
	於	ἀδελφοις	ἀδελφαις	δωροις

注意：a. 名詞字尾(甲)主.向.呼三格：雙數各性，周性各數皆自同式，又陽周二性雙數同式。(乙)多數屬格三性同式，又各數屬於二格陽周同式，又^{雙數}三性屬於二格各同式。(丙)主呼二格除陽性單數外，餘皆各同式。b. 冠詞似無呼格，又雙數陰性各格不作 ται，ταιν，而作 τω，τοιν與陽周二性同(但顧 81.388 言間有 ται，ταιν 惟罕見耳)。

上列三字字尾,除陰性雙數外都是冠詞字尾(陽單,主去s),惟當注意①陽陰二性,單多二數主格前不加τ,餘皆加τ.②不加τ的冠詞有有氣號.今將

冠詞式 列下

	性	陽	陰	固
數	格			
單	主	ὁ	ἡ	τό
	向	τόν	τήν	τό
	屬於	τοῦ	τῆς	τοῦ
雙	於	τῶ	τῇ	τῶ
	主向	τού	ταῖν	τού
	屬於	τοῖν	ταῖν	τοῖν
多	主	οἱ	αἱ	ταῖ
	向	τούς	τάς	ταῖ
	屬於	τῶν	τῶν	τοῖς
	於	τοῖς	ταῖς	τοῖς

格序 希臘文文法五格之次序有二(1)主,屬於,向,呼(2)主,呼,向,屬於.留英同學有謂(1)為德國派文法次序,(2)為英國派文法次序者.今不論派別,請究其何者更便.

(1)按第三格變式名詞除去屬格尾大多數即露字根如 γυνή...主格, γυναικός...屬格,

γυναικ. 字根; λόγος...主格, λογοῦ(原為 λογο+ο=λογου 見顧41,190.); λογο- 字根. 故(3-5) 責, 起, 必, 顧, 文德

皆用(1)次序。但用(2)次序因性和雙數各格主向。呼可一式列之，雙數屬於二格亦同式。如 ἔργον, ἔργω, ἔργα; λόγῳ, λόγοι。又有許多出例字，或因字根不只一個，或因字根原含 F，到了屬格就變形式。(見第三格變式)。如 υἱός, οὖς, ναῦς, ἕαρ, 等(Ζεὺς, δένδρον 類字不多見)。如(3-5)恩，東，羅。皆用(2)次序。最令人注意者是顧 1910 年版亦採用(2)之次序。中國神學生因慣於必之(1)次序。故未審(2)之次序(主，呼，向，屬，於)實更便利。且屬格去字尾所留者未必為字根。但在試卷上須標明本人慣用之次序。如採用(1)則注明 主 λογος 採用(2)則注明 主 λογος

屬 λογου	呼 λογε
於 λογω	向 λογον
向 λογον	屬 λογου
呼 λογε,	於 λογω.

性 GENDERS

名詞代表什物，物有雌雄，牝牡，人有陰陽，乾坤，男女。然又有名詞可用於二造，物難辨其陰陽者。故名詞有陽 Masculine, 陰 Feminine, 同 Common, 因(中) Neuter. 四性 Gender 式。如 子路 男人也，故為陽性，木蘭

女郎，故為陰性，學生可男可女，故為同性；「泰山」無性之可言，故為中性。中國山川花草士女與英法德希的山川花草士女在性上固無少異，但中國不講物之性（注意：他，她，牠，您等字亦有講性的趨勢），他國有講求太甚者。如德文匙子為陽性 der Löffel，叉子為陰性 die Gabel，男孩子倒成中性 das Kind。希臘文講性頗有規則，如上冠詞式(59)所示。但為其根據之原理不一，有討論之必要。謹參(羅117-121, 申, 李, 吉)畧說如下：按希臘文名詞之性式成形，當注意下二要點，即性式原理與同形律 Agreement 是也。

性式原理：起於古代科學觀念。古人科學心理不次於近代。不過古人沒有機械的輔助，盡憑肉眼觀察，心中冥想，結果自然不大完滿。大概而論，

1. 雌雄之別 仍是分性的基本原則。如 δ άνήρ (陽) 男人， η γυνή (陰) 女人， δ, η θεός (同) 男神或女神， $\tau\omicron$ ὕδωρ (周) 水。

2. 不科學的觀察 動物猛大稀少者古人不易得而細察其雌雄，(今世動植物家有時亦錯辨類別。海底珊瑚向為植物，今皆知為動物。鯨生水中，鱗泳而行，人以為魚類，實則哺乳獸類)。古人無研

究之便利，觀狐狸之小巧即以為皆屬陰性。故
狐 $\eta \lambda \lambda \omega \pi \eta \rho$ 不見有陽性。至於獅子強大有力（李
引 $\eta \lambda \epsilon \iota \nu \alpha$ 只見實用兩處）豈有母的。 $\delta \lambda \epsilon \omega \nu$ 。

3. 由性質而定性 上言定性原因已由雌雄之別轉
為強弱、巧拙、粗細、動靜之別。今由動物進至凡物
公例，亦概由性質而定性。如雄壯的什物為陽性
 $\delta \lambda \acute{o} \phi \omicron \varsigma$ 山，細軟的為陰性 $\eta \theta \alpha \lambda \alpha \sigma \sigma \alpha$ 海，巧
小的為陰性 $\eta \gamma \lambda \omega \sigma \sigma \alpha$ 舌，笨重難移以及小而
不關緊要者為阴性 $\tau \acute{o} \delta \epsilon \nu \delta \rho \omicron \nu$ 樹， $\tau \acute{o} \pi \alpha \iota \delta \iota \omicron \nu$
* 赤子。形而上的名詞，意思、觀念、概念以及其他哲
學名詞，因其精細故為陰性 $\eta \sigma \omicron \phi \iota \alpha$ 智慧。

4. 神話關係 上述三因外，尚有一種分性原因，即
希臘古神話的關係。希臘古人富於思想，歐林
比亞山中有神聖世界（見邁卷二.15-17），山澤
海島林原門庭間滿有神仙。神仙有男有女，其所
管理事物若不易分別性屬（注意 海 $\eta \theta \alpha \lambda \alpha \tau \tau \alpha$
海神 $\delta \pi \rho \omicron \sigma \epsilon \iota \delta \omega \nu$ ），即以神仙之性為其性。如
回聲 $\eta \eta \chi \acute{\omega}$ ，因神話中女祇 $\eta \chi \acute{\omega}$ 之故。（邁218）

5. 物類關係 由以上的大意中又抽出一條原理，
即某「普通名詞」的性，亦即其類特殊名詞之性。
如 $\eta \nu \eta \sigma \omicron \varsigma$ 島，地中海裡的一島 狄拉司 $\eta \delta \epsilon \lambda \omicron \varsigma$ 。

(注意 德拉斯島為 \acute{o} $\triangle\eta\lambda\omicron\varsigma$)

6 字的形式可助辨性 大概而論第一格變式中
字尾為母音 α 或 η 之字為陰性字尾為 $\alpha\varsigma$ 或 $\eta\varsigma$
之字多為陽性第二格變式中字尾為 $\omicron\varsigma$ 或 $\omega\varsigma$
之字多為陽性字尾為 $\omicron\nu$ 之字為中性。第三格變
式中字本 stem 尾為 $\nu\tau$ 之字多為陽性字尾為 $\iota\varsigma$
且屬單為 $\epsilon\omega\varsigma$ 者為陰性字尾為 $\omicron\varsigma$ 而屬單尾為
 $\omicron\upsilon\varsigma$ (自 $\epsilon\tau\omicron\varsigma$ 而成) 者為中性。此外尚有若干
條例惟與初學無關本書從畧最關緊要者即每
學一希文名詞必兼學其性換言之勿但學 $\upsilon\acute{\iota}\omicron\varsigma$
子, son; $\acute{o}\delta\omicron\varsigma$ 路, way; $\acute{\epsilon}\rho\gamma\omicron\nu$ 工, work 要學 \acute{o}
 $\upsilon\acute{\iota}\omicron\varsigma$ 子, son; η $\acute{o}\delta\omicron\varsigma$ 路, way; $\tau\acute{o}$ $\acute{\epsilon}\rho\gamma\omicron\nu$ 工,
work. 習慣成自然方為得法。

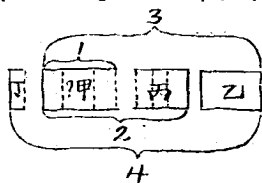
數 NUMBERS

新約希利尼文中不見雙數(吉16, 希143), 雅典文
中特重雙數故雅典希臘文名詞數有三(參57):-

1. 單數 Singular N. 如 \acute{o} $\acute{\alpha}\nu\theta\rho\omega\pi\omicron\varsigma$ 人(-人),
 2. 雙數 Dual N. 如 $\tau\acute{\omega}$ $\acute{\alpha}\nu\theta\rho\omega\pi\omega$ 二人,
 3. 多數 Plural N. 如 $\omicron\acute{\iota}$ $\acute{\alpha}\nu\theta\rho\omega\pi\omicron\iota$ 人類, 人。
- 注意 動詞亦有三數, 見下。

字之組成

上動聽律中論字根畧而不詳(顯34)言字根有三種此三種字根與字法有莫大關係申論於下：凡有變式的字可用下表圖解之。

讀希臘文的人念的是已經組成的字若字為動詞往昔時體就含有甲乙丙

丁四原素如4所示；若字

為動詞現今時體或名詞代名詞形容詞等則只含甲乙丙三種原素如3；丁為字首(見下動詞)；乙為字尾。上言從冠詞可推知字尾該字尾表示性數二項。但字尾在動詞中又兼示情體 moods 故名「情尾」(見動詞)；在名詞中兼示位格 Cases 故名「格尾」(見名詞)。甲丙是字本 stem, 但字本之中亦有變化丙為字本尾或一個字母或兩三個但丙處變化較乙丁二處為少。如

64

$$\tau\acute{\iota}\mu\acute{\alpha}\omega = \underbrace{\tau\acute{\iota}\mu\acute{\alpha}}_{\text{甲丙}} + \underbrace{\omega}_{\text{乙}}; \quad \tau\acute{\iota}\mu\acute{\iota}\omicron\varsigma = \underbrace{\tau\acute{\iota}\mu\acute{\iota}\omicron}_{\text{甲丙}} + \underbrace{\varsigma}_{\text{乙}}$$

$$\tau\iota\omega = \underbrace{\tau\iota}_{\text{甲}} + \underbrace{\omega}_{\text{乙}}; \quad \lambda\epsilon\iota\tau\omega = \underbrace{\lambda\epsilon\iota\tau}_{\text{甲?}} + \underbrace{\omega}_{\text{乙}}$$

$$\acute{\epsilon}\lambda\iota\pi\omicron\nu = \underbrace{\acute{\epsilon}}_{\text{丁}} + \underbrace{\lambda\iota\pi}_{\text{甲}} + \underbrace{\omicron\nu}_{\text{乙}}$$

為便利起見，我們可以稱 $\tau\iota, \lambda\iota\pi$ 為純字根 Pure Roots

τιμη 為字根(Root): λειπ, τιμα, τιμων 為字本
(Stem).

名詞 NOUNS

名詞非名'名'(ὄνομα) 按(顧36,166)在古希文中
包括'名詞', '代名詞', '形容詞'三者所以三者字尾大
致類似. 惟'名詞'(Substantives) 與'代名詞'(Pro-
nouns), '形容詞'(Adjectives) 不同, 見(安3.16.9).

分論如下:

名詞格變式 希臘文名詞有'字本', '字本尾', '字
尾'. 字本尾或為母音或為子音. '字尾'形式視各
字之單數主屬二格及多數之主於二格大別為
三種, 因成三格變式 Declension 如下:

式一 單主. 陽. 字尾為 s; 陰. 字尾為 --- (與字本尾同);

單屬. 陽. 字尾為 (o); 陰. 字尾為 s;

多主. 陽. 字尾為 (i); 陰. 字尾為 (i);

多於. 陽. 字尾為 (oi); 陰. 字尾為 (oi);

式二 單主. 陽. 字尾為 s; 罔. 字尾為 v;

單屬. 陽. 字尾為 (o); 罔. 字尾為 (o);

多主. 陽. 字尾為 (i); 罔. 字尾為 α;

多於. 陽. 字尾為 (oi); 罔. 字尾為 (oi);

式三 單主.陽陰.字尾為 S 或 ---; 罔.字尾為 ---;
 單屬.陽陰.罔三性字尾皆為 OS;
 多主.陽陰.字尾為 ES; 罔.字尾為 α;
 多於.陽陰.罔.三性字尾皆為 XOI.

名詞字尾表 為便於記憶起見,由(顯 36, 37, 41)採編
 表式,以備參考:

第一格變式字尾

性 格	式一 式二		式三			
	陰	陽	罔	罔	陽	陰
單主	---	S	V	---	S 或 ---	
呼	---				--- 或 注	
向	V		α(V)			
屬	S	IO		OS		
於	I					
雙主 呼	---			E		
屬 於	IV			OIV		
多主 呼	I		α	ES		
向	VS [αS]			, αS [VS]		
屬	WV					
於	IOX			XOI		

第二格變式字尾

第三格變式字尾

第一格變式 例字如下

與例字相同之字分類
列書表。

	甲	乙	丙	注
字本	ἡ τιμᾶ-	ἡ ουκεᾶ-	ἡ θαλάττα-	注①數
字訓	榮耀	無花果樹	海	拾次序為
單主	τιμή	ουκῆ	θάττα	本書例
呼	τιμή	ουκῆ	θαλάττα	(59, 60)下
向	τιμῆν	ουκῆν	θαλάτταν	同不贅。
屬	τιμῆς	ουκῆς	θαλάττης	注乙 εᾶ
於	τιμῆ	ουκῆ	θαλάττη	聯合為η
妻 _主 向	τιμά	ουκά	θάττα	見(23)。
屬於	τιμαῖν	ουκαῖν	θαλαίτταιν	
多主呼	τιμαί	ουκαί	θαλάτται	
向	τιμάς	ουκάς	θαλάττας	
屬	τιμῶν	ουκῶν	θαλαττῶν	
於	τιμαῖς	ουκαῖς	θαλαίτταις	

丁
 ἢ οἰκία-
 房屋
 οἰκία
 οἰκία
 οἰκίαν
 οἰκίας
 οἰκία
 οἰκία
 οἰκίαν
 οἰκίαι
 οἰκίας
 οἰκιῶν
 οἰκίαις

戊
 ἦ μνάα-
 木那
 μνά
 μνά
 μνά
 μνάς
 μνά
 μνά
 μνάιν
 μνάι
 μνάς
 μνών
 μνάις

己
 ἦ χῶρα-
 地方
 χῶρα
 χῶρα
 χῶραν
 χῶρας
 χῶρα
 χῶρα
 χῶραι
 χῶραι
 χῶρας
 χῶρων
 χῶραις

庚
 ὁ κριτά-
 推事
 κριτής
 κριτά
 κριτήν
 κριτοῦ
 κριτῆ
 κριτά
 κριταῖν
 κριταί
 κριτάς
 κριτῶν
 κριταῖς

辛
 ὁ Ἑρμέα-
 希耳米
 Ἑρμῆς
 Ἑρμῆ
 Ἑρμῆν
 Ἑρμού
 Ἑρμῆ
 Ἑρμά
 Ἑρμαῖν
 Ἑρμαί
 Ἑρμάς
 Ἑρμῶν
 Ἑρμαῖς

壬
 ὁ Βορεά-
 北風
 Βορρᾶς
 Βορρά
 Βορράν
 Βορρά
 Βορρά

癸
 ὁ ταμία-
 酒保
 ταμίας
 ταμία
 ταμίαν
 ταμίου
 ταμία
 ταμία
 ταμίαν
 ταμίαι
 ταμίας
 ταμιῶν
 ταμίαῖς
 注壬.凡第一
 格变式陽
 性字,字尾
 為ας,若
 αs之α為
 長音,則單
 屬為α,不
 為ου.
 新約固有
 名詞此類
 頗多

第一格變式要律：(司8, 羅6. obs. 3.)

1. 陰性字, 單呼與主同式; 陽性字, 單主, 呼恆異式;
2. 單主, 陰性字尾為 η 或 α; 陽性字尾為 ης 或 ας;
3. 凡陽性字尾為 της, 與國名(如 Περσης) 字尾為 ης 者, 單呼字尾為 α, 其餘字尾為 η.

第二格變式例字如下：(顧 42, 43)

甲	乙	丙	丁	戊
δ λογο-	ος νοο-	δ νεω-	τό έργο-	τό οστεο-
言道	腦想	廟	工作	骨
λόγος	νοῦς	νεώς	έργον	οστούν
λόγε	νοῦ	νεώς	έργον	δοτούν
λόγον	νοῦν	νεών	έργον	δοτούν
λόγου	νοῦ	νεώ	έργου	δοτουῦ
λόγω	νοῦ	νεώ	έργω	δοτῶ
λόγοιν	νοῖν	νεών	έργοιν	δοτοῖν
λόγοι	νοῖ	νεώ	έργα	δοτᾶ
λόγους	νοῦς	νεώς	έργα	δοτᾶ
λόγων	νοῶν	νεών	έργων	δοτῶν
λόγοις	νοῖς	νεώς	έργοις	δοτοῖς

第二格變式要律：

1. 上列例字, 甲丁為陽. 固二性正式, 丙為雅典式字本尾為 ω 不為 ο; 乙. 戊. 二字字本尾係與字尾聯合而成.
2. 有陰性字與 λόγος 同式者. 例見(羅 9. 119. 120 面).

其最要者為 ἡ βίβλος 書, ἡ νῆσος 島, ἡ ὁδός 路,
 ἡ νόσος 病, ἡ διάλεκτος 土語, ἡ βάρβαρος 外國。

第三格變式: 凡單屬字尾係由 os 而來者, 皆屬第
 三格變式, 今依字本尾性質將例字
 分類列下:

κ 字本尾為 純子音者

甲	ὁ φυλακ-	ὁ σαλπιγγ-	ἡ τριχ-	子. θ 見 (H, 42). $\left. \begin{matrix} κ+s \\ γ+s \\ χ+s \end{matrix} \right\} = ξ$
	看守	號筒	髮	
	φύλαξ	σαλπιγγξ	θρίξ	
	φύλαξ	σαλπιγγξ	θρίξ	
	φύλακα	σαλπιγγα	τριχα	
	φύλακος	σαλπιγγος	τριχος	
	φύλακι	σαλπιγγι	τριχι	
	φύλακε	σαλπιγγε	τριχε	
	φυλάκοιν	σαλπιγγοιν	τριχοιν	
	φύλακες	σαλπιγγες	τριχες	
	φύλακας	σαλπιγγας	τριχας	
	φυλάκων	σαλπιγγων	τριχων	
	φύλαξι	σαλπιγγξι	θριξι	

70

注意 第三格變式字多半易於識別, 最簡單方法
 即除去單屬字尾 os 所餘即字本, 下同。

乙	ο	γυπ-	φλεβ-	丙
		鞞	脈	
		γύψ	φλέψ	
		γύψ	φλέψ	
		γύπα	φλέβα	
		γυπός	φλεβός	
		γυπί	φλεβί	
		γύπε	φλέβε	
		γυπῶιν	φλεβοῖν	
		γύπες	φλέβες	
		γύπας	φλέβας	
		γυπῶν	φλεβῶν	
		γυψί	φλεψί	

注意
乙類字決少
(羅12)
丙. 字尾為
φος之字, 不
見為屬格.
備考.

字本尾為齒子音者, (2) VT類(34.壹.三.(=)(2))

丁	ο	θητ-	ο	γίγαντ-	ο	λέοντ-	注意 丁
		願工		巨人		獅	類字, VT
		θής		γίγας		λέων	不列於
		θής		γίγαν		λέον	σ之前.
		θητα		γίγαντα		λέοντα	
		θητός		γίγαντος		λέοντος	
		θητί		γίγαντι		λέοντι	
		θητε		γίγαντε		λέοντε	
		θητοῖν		γίγαντοῖν		λέοντοῖν	
		θητες		γίγαντες		λέοντες	
		θητας		γίγαντας		λέοντας	
		θητῶν		γίγαντων		λέοντων	
		θησί		γίγασι		λέονσι	

ἡ λαμπάδ- 火把	ἡ πατριδ- 母 鄉	ἡ ἔριδ- 爭	ἡ ἐλπίδ- 希望
λαμπάς	πατρὶς	ἔρις	ἐλπίς
λαμπάς	πατρὶς	ἔρις	ἐλπί
λαμπάδα	πατριῶδα	ἔριν	ἐλπίδα
λαμπάδος	πατρίδος	ἔριδος	ἐλπίδος
λαμπάδι	πατρίδι	ἔριδι	ἐλπίδι
λαμπάδε	πατρίδε	ἔριδε	ἐλπίδε
λαμπάδων	πατρίδων	ἔριδων	ἐλπίδων
λαμπάδες	πατρίδες	ἔριδες	ἐλπίδες
λαμπάδας	πατρίδας	ἔριδας	ἐλπίδας
λαμπάδων	πατρίδων	ἔριδων	ἐλπίδων
λαμπάσι	πατρίσι	ἔρισι	ἐλπίσι

ὅς ὄρνιθ- 鳥	τὸ σωματ- 體	τὸ περατ- 終	τὸ ἥπατ- 肝
ὄρνις	σῶμα	πέρας	ἥπαρ
ὄρνις
ὄρνιν ³
ὄρνιθος	σώματος	πέρατος	ἥπατος
ὄρνιθι	σώματι	πέρατι	ἥπατι
ὄρνιθε	σώματε	πέρατε	ἥπατε
ὄρνιθων	σωμάτων	περάτων	ἥπατων
ὄρνιθες	σώματα	πέρατα	ἥπατα
ὄρνιθας
ὄρνιθων	σωμάτων	περάτων	ἥπατων
ὄρνισι	σώμασι	πέρασι	ἥπασι

72

3. ὄρνιν 有時為 ὄρνιθα 見(羅30).

二 字本尾為曳音者 凡曳音字本尾字有例外變
 化如 πατήρ 者, 將別立一類. 同常曳音字本尾字
 如下:-

甲	ο	αἰών- 世代	η	Ἑλλην- 西林(希臘)	ο	θηρ- 獸	η	ῥιν- 鼻	甲. 曳音前為長母音.
		αἰών		Ἑλλην		θήρ		ῥίς	
		αἰών		Ἑλλην		θήρ		ῥίς	
		αἰῶνα		Ἑλληνα		θηρα		ῥίνα	
		αἰῶνας		Ἑλληνος		θηρός		ῥίνοσ	
		αἰῶνι		Ἑλληνι		θηρί		ῥίνι	
		αἰῶνε		Ἑλληνε		θήρε		ῥίνε	
		αἰῶνοι		Ἑλλήνοι		θηροῖν		ῥίνοι	
		αἰῶνες		Ἑλληνες		θήρες		ῥίνες	
		αἰῶνας		Ἑλληνας		θηρας		ῥίνας	
		αἰῶνων		Ἑλλήνων		θηρῶν		ῥίνων	
		αἰῶσι		Ἑλλησι		θηροί		ῥίσι	
乙	ο	ἡγεμον- 領袖	ο	ποιμεν- 牧人	ο	δαμον- 神靈	丙	ο	σωτηρ- 救者
		ἡγεμών		ποιμήν		δαίμων		ο	σωτήρ
		ἡγεμών		ποιμήν		δαίμων		ο	σωτήρ
		ἡγεμόνα		ποιμένα		δαίμονα		ο	σωτήρα
		ἡγεμόνος		ποιμένος		δαίμονος		ο	σωτήρος
		ἡγεμόνι		ποιμένι		δαίμονι		ο	σωτήρι
		ἡγεμόνε		ποιμένε		δαίμονε		ο	σωτήρε
		ἡγεμόνοι		ποιμένοι		δαίμονοι		ο	σωτήροι
		ἡγεμόνες		ποιμένες		δαίμονες		ο	σωτήρες
		ἡγεμόνας		ποιμένας		δαίμονας		ο	σωτήρας
		ἡγεμόνων		ποιμένων		δαίμόνων		ο	σωτήρων
		ἡγεμόσι		ποιμέσι		δαίμοσι		ο	σωτήροι

ῥήτορ- 演說家
 ῥήτωρ
 ῥήτορ
 ῥήτορα
 ῥήτορος
 ῥήτορι
 ῥήτορε
 ῥήτοροιν
 ῥήτορες
 ῥήτορας
 ῥήτορων
 ῥήτοροι

ῥήτορ- 鹽
 ῥήτωρ
 ῥήτορ
 ῥήτορα
 ῥήτορος
 ῥήτορι
 ῥήτορε
 ῥήτοροιν
 ῥήτορες
 ῥήτορας
 ῥήτων
 ῥήτοι

乙丙
 曳音前為短母音

λ字本尾為嘶音者

J. γερστος = γερστος =
 = γερστος, 單屬,
 γερστι = γερσι 單於,
 γενηστος = γενηστος =
 γενηστος 單屬,
 γενηστι = γενησι 多於

丁類字見(顧50)

J τ' γερσ- 價
 γερσ
 --
 --
 γερστος
 γερσι
 γερσ
 γερστων
 γερσ
 --
 γερστων
 γερσσι

τ' γενησ- 種
 γενησ
 --
 --
 γενηστος
 γενησι
 γενησ
 γενηστων
 γενησ
 --
 γενηστων
 γενησι

η τριηρσ- 三層船
 τριηρης
 τριηρες
 τριηρη
 τριηρους
 τριηρει
 τριηρει
 τριηροιν
 τριηρεις
 τριηρεις
 τριηρων
 τριηρσι

ῥήτορ- 蘇格拉底
 Σωκράτης
 Σώκρατες
 Σωκράτη
 Σωκράτους
 Σωκράτει

τό κεράτ-
角

κέρας

--

--

κέρατος [κέρας]

κέρατι [κέρα]

κέρατε [κέρα]

κέρατιν [κερών]

κέρατα [κέρα]

--

κέρατων [κερών]

κέρασι

ή αἰδοο-子

取

αἰδώς

αἰδώς

αἰδῶ

αἰδοῦς

αἰδοῖ

注子(羅24)

作 αἰδο-, 備

者.

丑(顧51,

257) 字尾為

us 之字, 多半

如此格變.

⌈ 字本尾為母音者

甲. 普通式

Ⓐ ὁ ἥρω-

英雄

ἥρωος

ἥρωος

ἥρωα [ἥρω]

ἥρωος

ἥρωι [ἥρω]

ἥρωε

ἥρωοιν

ἥρωες [ἥρωος]

ἥρωας [ἥρωος]

ἥρωων

ἥρωσι

Ⓑ ἡ πειθο-

言語力

πειθῶ

πειθοῖ

πειθῶ.

πειθοῦς

πειθοῖ

Ⓒ ὁ ἰχθυ-

魚

ἰχθύς

ἰχθύ

ἰχθύον

ἰχθύος

ἰχθύϊ

ἰχθύε

ἰχθύοιν

ἰχθύες

ἰχθύς

ἰχθύων

ἰχθύσι

乙. 單屬為 εως 之字.

⑤ ὁ πῆχυ- 臂	⑥ τὸ ἄστυ- 堡	⑦ ἡ πόλι- 城	⑧ ὁ βασιλευ- 王
πῆχυς	ἄστυ	πόλις	βασιλεύς
πῆχυ	--	πόλι	βασιλεῦ
πῆχυν	--	πόλιν	βασιλέα
πῆχεως	ἄστεως	πόλεως	βασιλέως
πῆχει	ἄστει	πόλει	βασιλεῖ
πῆχει	ἄστει	πόλει	βασιλῆ
πῆχεοῖν	ἄστέοιν	πολέοιν	βασιλέοιν
πῆχεις	ἄσται	πόλεις	βασιλεῖς
πῆχεις	--	πόλεις	βασιλέας
πῆχεων	ἄστεων	πόλεων	βασιλέων
πῆχεσι	ἄστέσι	πόλεσι	βασιλεῦσι

丙. 中虛(31)變式

① ἡ μητερ- 母	ὁ ἄστερ- 星
μήτηρ	ἄστῆρ
μήτηρ	ἄστερ
μητέρα	ἄστερα
μητρός	ἄστερος
μητρί	ἄστερι
μητέρε	ἄστερε
μητέροιν	ἄστεροιν
μητέρες	ἄστερες
μητέρας	ἄστερας
μητέρων	ἄστερων
μητράσι	ἄστράσι

② 参(顧 55. 263, 羅 23, 司 25 申 14)

由上例字見三格變式各有特性:-

(1) 字本尾:

第一格變式為 α,

第二格變式為 ο, ω,

第三格變式為子音或母音.

(2) 格尾: 字本尾加字尾, 或生變化或否, 即成「格尾」. 今將三式格尾表列於下:

格尾表

第一式		第二式		第三式		
陰	陽	陽	罔	陽	陰	罔
α η	ας ης	ος	οϋ	ς	---	---
α	η	ε	οϋ	ς	---	---
αϋ	ηϋ	οϋ	οϋ	α	υ	---
ας ης	ου	ου		ος	ως	
α	η	ω			ι	
α		ω			ε	
αΙϋ	οΙϋ	οΙϋ		οΙϋ		
αΙ	οΙ	α		ες	α	
ας	ους	α		ας	α	
ωϋ	ωϋ			ωϋ		
αΙς	οΙς			οΙ		

出例名詞 上列例

字為諸文法家公認
合例者。此外尚有
通用名詞若干，其
格變式與上列任
何例字皆不完全
相同。此等名詞稱
為出例名詞。例如
τὸ δένδρον. 樹(同
11) 為第二格變式
字，惟於單、多皆有
第三格變式形式。

出例日用字

τὸ δένδρον	ο	υἷο-	υἷε-
--		υἷός	
δένδρου		υἷέ	
δένδρου		υἷόν	
δένδρου		υἷού	υἷέος
δένδρω		υἷῶ	υἷεί
δένδρου			υἷή
δένδρου			υἷέοιϋ
δένδρα			υἷέις
--			υἷέις
δένδρων			υἷέων
δένδρου			υἷέοι
δένδρου			

單多性不同之字：

ο σῖτος 糧

τὰ σῖτα

ο δεσμός 鎖鍊

οἱ δεσμοί

或

τὰ δεσμά

(字本尾有=1.第
=2.第三格變式)

(較 δένδρον).

單字本者:

ὄη	βοῦ-	ἦ γραν-	ἦ ναῦ-	ἦ οἰ-	ὁ ἀνερ-
	牛	老婦	船	美	男人
	βοῦς	γραῦς	ναῦς	οἰς	ἀνήρ
	βοῦ	γραῦ	ναῦ	οἶ	ἄνερ
	βοῦν	γραῦν	ναῦν	οἶν	ἀνδρα
	βοός	γραός	νεός	οἶός	ἀνδρός
	βοί	γραί	νηί	οἶί	ἀνδρί
	βοέ	γραε	νηε	οἶε	ἀνδρε
	βοοῖν	γραοῖν	νεοῖν	οἶοῖν	ἀνδροῖν
	βοές	γραές	νηές	οἶές	ἀνδρες
	βοῦς	γραῦς	ναῦς	οἶς	ἀνδρας
	βοῶν	γραῶν	νεῶν	οἶων	ἀνδρῶν
	βοοί	γραοί	ναοί	οἶοί	ἀνδράοι

上二字 字本尾與
字尾 有時聯合
有時不聯合。

νεός, νεῶν
νηί, νηε,
νηές 四式
難解(有以
F解者)餘
如 βοῦς.

ὁ Ζευ-, Δι-
丟斯
Ζεύς
Ζεῦ
Δία,
Διός
Διί

ἡ γυναικ-
 女
 γυνή
 γύναι
 γυναῖκα
 γυναικός
 γυναικί
 γυναῖκε
 γυναικῶν
 γυναῖκες
 γυναικῶν
 γυναιξί

除
 單主
 αι
 變為
 η外,
 其餘
 最
 規則

ἡ κλειδ-
 鑰匙
 κλεις
 κλεις
 κλείν
 κλειδός
 κλειδί
 κλείδε
 κλειδοῖν
 κλεις [κλείδες]
 κλεις [κλείδης]
 κλειδῶν
 κλεισί.

單
 向
 非
 κλειδα

ἡ χεῖρ-χερ-
 手
 χεῖρ
 χεῖρ
 χεῖρα
 χείρός
 χεῖρί
 χεῖρε
 χερῶν
 χεῖρες
 χείρας
 χερῶν
 χερσί

雙
 於,
 多
 於,
 自
 手
 而
 來.

ὁ ἡ μαρτυ-
 證
 μάρτυς
 μάρτυς
 μάρτυρα
 μάρτυρος
 μάρτυρι
 μάρτυρε
 μαρτύροι
 μάρτυρες
 μάρτυρας
 μαρτύρων
 μάρτυσι

若
 單主,
 多於.
 按
 常規
 由
 字本
 μαρτυρ-
 而來,
 單主.
 當
 為
 μάρτυρ,
 多於.
 當
 為
 μάρτυροι.

ὁ ποδ-
 足
 πους
 πούς
 πόδα
 ποδός
 ποδί
 πόδε
 ποδοῖν
 πόδες
 πόδας
 ποδῶν
 ποσί

ὁ ἡ κυον-
 犬
 κυών
 κύον
 κύνα
 κυνός
 κυνί
 κύνε
 κυνοῖν
 κύνες
 κύνας
 κυνῶν
 κυσί

惟
 單主
 呼
 係
 有
 κυον-
 而
 來.

τό δόρατ- 弩	τό γόνυτ- 膝	τό γήρας- 老年	τό γέρας- 特權
δόρυ	γόνυ	γήρας	γέρας
--	--	--	--
δόρατος [δόρος]	γόνυτος	γήρας	γέρας
δόρατι [δορι 或 δόρει]	γόνυτι	γήρα	γέρα
δόρατε	γόνυτε		
δόρατοι	γόνυτοι		
δόρατα	γόνυτα		γέρα
δόρατα	--		--
δόρατων	γόνυτων		γέρων
δόρασι	γόνυσι		γέρασι

τό κρέατ- 肉	τό όνειράτ- 夢	τό ύδατ-, ύδατ- 水	τό πυρ-, πυρ- 火	τό γάλακτ- 乳
κρέας	όναρ	ύδαρ	πύρ	γάλα
--	--	--	--	--
κρέως	όνειράτος	ύδατος	πυρός	γάλακτος
κρέα	όνειράτι	ύδατι	πυρί	γάλακτι

κρέα	όνειράτα	ύδατα	πυρά	γάλακτα
κρέα	--	--	--	--
κρέων	όνειράτων	ύδατων	πυρών	γάλακτων
κρέασι	όνειράσι	ύδασι	πυροίς	γάλαξι

τό έαρ-, ήρ-
春
έαρ
--
ήρος
ήρι

上列末八字可稱「無雙字」,因無雙數之可言。

形容詞 ADJECTIVES

格變式：形容詞有格變式。若名詞格變式了然於心，形容詞自然易學。但形容詞變化雖簡，於格變式外又有級(程度)當注意。如同是一字‘好’，原級 Positive Degree 為‘好’，較甚級 Comparative Degree 為‘更好’，最高級 Superlative Degree 則為‘最好’。此外當注意動詞之‘兼狀情體’(分詞，兩用詞) Participle，用處頗廣而形式與形容詞相同。初學尤當小心以免混淆。

I 形容詞格變式有二：凡字尾形式與名詞第一、二格變式相同者為第一式；與名詞第三格變式相同者為第二式。

又凡陽陰罔三性字尾各異者為‘三性式’，陽陰二性字尾相同者為‘二性式’。各式例字如下：

第一三性式

甲. 參考 δ λόγος, η τιμή, $\tau\acute{o}$ ἔργον;

乙. 參考 .., η οἰκία, ..;

丙. 參考 δ νοῦς, η σκεῆ, ($\epsilon + \theta = \theta\upsilon$, $\omicron + \theta = \theta\upsilon$);

丁. 參考 .., η χώρα, ..;

注意 各式列次一如名詞，惟第一列為陽性式，中列為陰性式，最右為罔性式。(參67④)。

甲 σοφος 聰明

σοφος	σοφή	σοφόν
σοφε	σοφή	σοφόν
σοφόν	σοφήν	σοφόν
σοφου	σοφης	σοφου
σοφω	σοφή	σοφω
σοφω	σοφα	σοφω
σοφοιν	σοφαιν	σοφοιν
σοφοι	σοφαι	σοφα
σοφους	σοφας	σοφα
σοφων	σοφων	σοφων
σοφοις	σοφαις	σοφοις

乙 αξιος 有價值的

αξιος	αξια	αξιον
αξιε	αξια	αξιον
αξιον	αξιαν	αξιον
αξιου	αξιας	αξιου
αξιω	αξια	αξιω
αξιω	αξια	αξιω
αξιοιν	αξιαιν	αξιοιν
αξιοι	αξιαι	αξια
αξιους	αξιας	αξια
αξιων	αξιων	αξιων
αξιοις	αξιαις	αξιοις

丙 χρυσε- 金的 金色的

χρυσου	χρυση	χρυσον
χρυσου	χρυση	χρυσον
χρυσου	χρυσην	χρυσον
χρυσου	χρυσης	χρυσου
χρυσω	χρυση	χρυσω
χρυσω	χρυσα	χρυσω
χρυσοιν	χρυσαιν	χρυσοιν
χρυσοι	χρυσαι	χρυσα
χρυσους	χρυσας	χρυσα
χρυσων	χρυσων	χρυσων
χρυσοις	χρυσαις	χρυσοις

丁 αργυρε- 銀的 銀色的

αργυρου	αργυρα	αργυρον
αργυρου	αργυρα	αργυρον
αργυρου	αργυραν	αργυρον
αργυρου	αργυρας	αργυρου
αργυρω	αργυρα	αργυρω
αργυρω	αργυρα	αργυρω
αργυροιν	αργυραιν	αργυροιν
αργυροι	αργυραι	αργυρα
αργυρους	αργυρας	αργυρα
αργυρων	αργυρων	αργυρων
αργυροις	αργυραις	αργυροις

82

凡字字本尾為母音或 ρ，則陰單有 α，但若字本尾為 ο 而 ο 前非 ρ (如陽單主為 οοs 之字) 則陰單有 η。如

αξι-	有價值	αξιος	αξια	αξιον	顧 63,
μακρ-	長	μακρος	μακρα	μακρον	司 18.
αργυρε-	銀	αργυρου	αργυρα	αργυρον	

ἄθρο-	羣	ἄθροός	ἄθροά	ἄθροόν
ἄπλο-	簡	ἄπλοῦς	ἄπλη	ἄπλουῖν
ὀγδο-	第八	ὀγδοός	ὀγδοή	ὀγδοόν

第一三性式 凡形容詞為前附前置詞而合成者為二性式字，雅典式字多半為二性式。如

戊	ἄλογο-	無理由	己	ἔλεως	慈悲
	陽陰	罔		陽陰	罔
	ἄλογος	ἄλογον		ἔλεως	ἔλεων
	ἄλογε	ἄλογον		ἔλεως	ἔλεων
	ἄλογον			ἔλεων	
	ἄλόγου			ἔλεω	
	ἄλόγω			ἔλεω	
	ἄλόγω			ἔλεω	
	ἄλόγοιν			ἔλεων	
	ἄλογοι	ἄλογα		ἔλεω	ἔλεω
	ἄλόγους	ἄλογα		ἔλεως	ἔλεω
	ἄλόγων			ἔλεων	
	ἄλόγοις			ἔλεως	

己 注意 πλέως 滿有

三性式 πλέως, πλέα, πλέων

見(同15)。

參考 ὁ νεώς

第二三性式 按 γλυκός 字根有 F. (γλυκεF=

γλυκευ- = γλυκυ-; 又 γλυκεῖα + ἰα = γλυκεῖα。

注意 γλυκεός 非 γλυκεώς。參考 ὁ πῆχυς)。

甲 γλυκυ- 甘 甜

γλυκός	γλυκεῖα	γλυκύ
γλυκύ	γλυκεῖα	γλυκύ
γλυκύν	γλυκεῖαν	γλυκύ
γλυκέος	γλυκείας	γλυκέος
γλυκεῖ	γλυκεῖα	γλυκεῖ
γλυκεῖ	γλυκεῖα	γλυκεῖ
γλυκέοιν	γλυκεῖαιν	γλυκέοιν
γλυκεῖς	γλυκεῖαι	γλυκέα
γλυκεῖς	γλυκεῖας	γλυκέα
γλυκῶν	γλυκεῖων	γλυκῶν
γλυκέσι	γλυκεῖαις	γλυκέσι

乙 ἀληθεο- 真 (以下第二=)

ἀληθής	ἀληθές
	ἀληθές
ἀληθῆ	ἀληθές
	ἀληθοῦς
	ἀληθεῖ
	ἀληθεῖ
	ἀληθοῖν
ἀληθεῖς	ἀληθῆ
ἀληθεῖς	ἀληθῆ
ἀληθῶν	
ἀληθεῖσι	

丙 εὐδαιμον- 樂

εὐδαίμων	εὐδαιμον
εὐδαίμων	εὐδαιμον
εὐδαίμονα	εὐδαιμον
εὐδαίμονος	
εὐδαίμονι	
εὐδαίμονε	
εὐδαίμόνοι	
εὐδαίμονες	εὐδαίμονα
εὐδαίμονας	εὐδαίμονα
εὐδαίμόνων	
εὐδαίμοσι	

丁 εὐχαριτ- 慈 祥

εὐχαρις	εὐχαρι
	εὐχαρι
εὐχαριν	εὐχαρι
	εὐχαρίτος
	εὐχαρίτι
	εὐχαρίτε
	εὐχαρίτοι
εὐχαρίτες	εὐχαρίτα
εὐχαρίτας	εὐχαρίτα
	εὐχαρίτων
	εὐχαρίοι

戊 τριπόδ- 三足
 τρίπους τρίπουν
 τρίποδα τρίπουν
 τρίποδος
 τρίποδι
 τρίποδε
 τρίπόδοιν
 τρίποδες τρίποδα
 τρίποδας τρίποδα
 τρίπόδων
 τρίποσι

下列形容詞只有一性式，
 三性通用。

ἀγνώτ- 不知 ἀγνώς
 ἀλαζον- 驕矜 ἀλαζών
 ἄρπαγ- 貪 ἄρπαξ
 πενητ- 貧 πένης

第二三性式形容詞陰
 性每有增長之主要母
 音兼狀情體多遵此例。

甲 μέλαν- 黑

μέλας	μέλαινα	μέλαν
μέλαν	μέλαινα	μέλαν
μέλαινα	μέλαιναν	μέλαν
μέλανος	μελαίνης	μέλανος
μέλανι	μελαίνῃ	μέλανι
μέλανε	μελαίνα	μέλανε
μελάνοιν	μελαίνοιιν	μελαίνοιιν
μέλανες	μέλαιναι	μέλαινα
μέλανας	μελαίνας	μέλαινα
μελάνων	μελαίνων	μελάνων
μέλασι	μελαίναίσις	μέλασι

ζ ΤΕΡΕΥ- 柔和

ΤΕΡΗΥ	ΤΕΡΕΙΝΑ	ΤΕΡΕΥ
ΤΕΡΕΥ	ΤΕΡΕΙΝΑ	ΤΕΡΕΥ
ΤΕΡΕΥΑ	ΤΕΡΕΙΝΑΥ	ΤΕΡΕΥ
ΤΕΡΕΥΟΣ	ΤΕΡΕΙΝΗΣ	ΤΕΡΕΥΟΣ
ΤΕΡΕΥΙ	ΤΕΡΕΙΝΗ	ΤΕΡΕΥΙ
ΤΕΡΕΥΕ	ΤΕΡΕΙΝΑ	ΤΕΡΕΥΕ
ΤΕΡΕΥΟΙΥ	ΤΕΡΕΙΝΑΙΥ	ΤΕΡΕΥΟΙΥ
ΤΕΡΕΥΕΣ	ΤΕΡΕΙΝΑΙ	ΤΕΡΕΥΑ
ΤΕΡΕΥΑΣ	ΤΕΡΕΙΝΑΣ	ΤΕΡΕΥΑ
ΤΕΡΕΥΩΥ	ΤΕΡΕΙΝΑΥ	ΤΕΡΕΥΩΥ
ΤΕΡΕΥΟΙ	ΤΕΡΕΙΝΑΙΣ	ΤΕΡΕΥΟΙ

π ΧΑΡΙΕΥΤ- 慈惠, 文雅

ΧΑΡΙΕΥΣ	ΧΑΡΙΕΥΣΑ	ΧΑΡΙΕΥ
ΧΑΡΙΕΥ	ΧΑΡΙΕΥΣΑ	ΧΑΡΙΕΥ
ΧΑΡΙΕΥΤΑ	ΧΑΡΙΕΥΣΑΥ	ΧΑΡΙΕΥ
ΧΑΡΙΕΥΤΟΣ	ΧΑΡΙΕΥΣΗΣ	ΧΑΡΙΕΥΤΟΣ
ΧΑΡΙΕΥΤΙ	ΧΑΡΙΕΥΣΗ	ΧΑΡΙΕΥΤΙ
ΧΑΡΙΕΥΤΕ	ΧΑΡΙΕΥΣΑ	ΧΑΡΙΕΥΤΕ
ΧΑΡΙΕΥΤΟΙΥ	ΧΑΡΙΕΥΣΑΙΥ	ΧΑΡΙΕΥΤΟΙΥ
ΧΑΡΙΕΥΤΕΣ	ΧΑΡΙΕΥΣΑΙ	ΧΑΡΙΕΥΤΑ
ΧΑΡΙΕΥΤΑΣ	ΧΑΡΙΕΥΣΑΣ	ΧΑΡΙΕΥΤΑ
ΧΑΡΙΕΥΤΩΥ	ΧΑΡΙΕΥΣΩΥ	ΧΑΡΙΕΥΤΩΥ
ΧΑΡΙΕΥΟΙ	ΧΑΡΙΕΥΣΑΙΣ	ΧΑΡΙΕΥΟΙ

ι ΠΑΥΤ- 都, 全

ΠΑΥΣ	ΠΑΥΣΑ	ΠΑΥ
ΠΑΥΣ	ΠΑΥΣΑ	ΠΑΥ
ΠΑΥΤΑ	ΠΑΥΣΑΥ	ΠΑΥ
ΠΑΥΤΟΣ	ΠΑΥΣΗΣ	ΠΑΥΤΟΣ
ΠΑΥΤΙ	ΠΑΥΣΗ	ΠΑΥΤΙ
ΠΑΥΤΕΣ	ΠΑΥΣΑΙ	ΠΑΥΤΑ
ΠΑΥΤΑΣ	ΠΑΥΣΑΣ	ΠΑΥΤΑ
ΠΑΥΤΩΥ	ΠΑΥΣΩΥ	ΠΑΥΤΩΥ
ΠΑΥΟΙ	ΠΑΥΣΑΙΣ	ΠΑΥΟΙ

κ ΕΚΟΥΤ- 欲

ΕΚΟΥΣ	ΕΚΟΥΣΑ	ΕΚΟΥ
ΕΚΟΥΣ	ΕΚΟΥΣΑ	ΕΚΟΥ
ΕΚΟΥΤΑ	ΕΚΟΥΣΑΥ	ΕΚΟΥ
ΕΚΟΥΤΟΣ	ΕΚΟΥΣΗΣ	ΕΚΟΥΤΟΣ
ΕΚΟΥΤΙ	ΕΚΟΥΣΗ	ΕΚΟΥΤΙ
ΕΚΟΥΤΕ	ΕΚΟΥΣΑ	ΕΚΟΥΤΕ
ΕΚΟΥΤΟΙΥ	ΕΚΟΥΣΑΙΥ	ΕΚΟΥΤΟΙΥ
ΕΚΟΥΤΕΣ	ΕΚΟΥΣΑΙ	ΕΚΟΥΤΑ
ΕΚΟΥΤΑΣ	ΕΚΟΥΣΑΣ	ΕΚΟΥΤΑ
ΕΚΟΥΤΩΥ	ΕΚΟΥΣΩΥ	ΕΚΟΥΤΩΥ
ΕΚΟΥΟΙ	ΕΚΟΥΣΑΙΣ	ΕΚΟΥΟΙ

Ι. 單呼與主同式.

無雙數.

以下各形容詞有字本二, 故為出例, 且變化根據無定.

II 形容詞階級 希臘文形容詞較甚級,最高級字尾與原級字尾不同.字本尾有時亦改變,又可加副詞於原級之前,以成較甚,最高二級。(參漢文「好,好的多,更好;「好的很,「很好,「十分好,「最好,「頂好」).按變化之不同,文法家將形容詞比較式分為四類(司38-40,顧74-77,申32,33,羅51-53).謹擇要列下:

第一類 原級「字本」加 $\tau\epsilon\rho\omicron\varsigma$ 成較甚級,加 $\tau\alpha\tau\omicron\varsigma$ 成最高級,原級字本尾或不變化,或變化.

(甲)若原級字本尾為子音或 ρ, υ, \omicron ;而共前綴音有長母音(有時短母音在純子音或電音前,亦以長母音論.與詩同);則只加字尾.如下表:

字本	意義	原級	較甚級	最高級
$\mu\epsilon\lambda\alpha\nu$	黑	$\mu\epsilon\lambda\alpha\varsigma$	$\mu\epsilon\lambda\alpha\acute{\iota}\nu\tau\epsilon\rho\omicron\varsigma$	$\mu\epsilon\lambda\alpha\acute{\iota}\nu\tau\alpha\tau\omicron\varsigma$
$\chi\alpha\rho\iota\epsilon\tau$	文雅	$\chi\alpha\rho\iota\epsilon\iota\varsigma$	$\chi\alpha\rho\iota\epsilon\acute{\iota}\circ\tau\epsilon\rho\omicron\varsigma$ ^③	$\chi\alpha\rho\iota\epsilon\acute{\iota}\sigma\tau\alpha\tau\omicron\varsigma$
$\pi\epsilon\nu\eta\tau$	貧	$\pi\acute{\epsilon}\nu\eta\varsigma$	$\pi\epsilon\nu\acute{\epsilon}\sigma\tau\epsilon\rho\omicron\varsigma$ ^②	$\pi\epsilon\nu\acute{\epsilon}\sigma\tau\alpha\tau\omicron\varsigma$
$\epsilon\upsilon\gamma\epsilon\nu\epsilon\omicron$	優生世胄	$\epsilon\upsilon\gamma\epsilon\nu\acute{\eta}\varsigma$	$\epsilon\upsilon\gamma\epsilon\nu\acute{\epsilon}\sigma\tau\epsilon\rho\omicron\varsigma$	$\epsilon\upsilon\gamma\epsilon\nu\acute{\epsilon}\sigma\tau\alpha\tau\omicron\varsigma$
$\mu\acute{\alpha}\kappa\alpha\rho$	樂速	$\mu\acute{\alpha}\kappa\alpha\rho$	$\mu\acute{\alpha}\kappa\alpha\rho\tau\epsilon\rho\omicron\varsigma$	$\mu\acute{\alpha}\kappa\alpha\rho\tau\alpha\tau\omicron\varsigma$
$\sigma\alpha\phi\epsilon\omicron$	清楚	$\sigma\alpha\phi\acute{\eta}\varsigma$	$\sigma\alpha\phi\acute{\epsilon}\sigma\tau\epsilon\rho\omicron\varsigma$	$\sigma\alpha\phi\acute{\epsilon}\sigma\tau\alpha\tau\omicron\varsigma$

③ $\tau\tau\tau = \sigma\tau$, ② η 變為 ϵ .

γλυκυ-	甜	γλυκός	γλυκύτερος	γλυκύτατος
όξύ-	尖,銳	όξύς	όξύτερος	όξύτατος
άληθε-	真	άληθής	άληθέστερος	άληθέστατος
ένδοξο-	著名的	ένδοξος	ένδοξότερος	ένδοξότατος
ισχυρο-	強壯	ισχυρός	ισχυρότερος	ισχυρότατος
πικρο-	苦	πικρός	πικρότερος	πικρότατος
σεμνο-	威嚴	σεμνός	σεμνότερος	σεμνότατος
κουφο-	輕	κουφός	κουφότερος	κουφότατος

㊦ 雙子音前之短母音以長音論。

(乙) 若字本尾為ο, 其前綴音短; 則加長字本尾, 以成他級。

σοφο-	聰明	σοφός	σοφώτερος	σοφώτατος
άξιο-	配	άξιός	άξιώτερος	άξιώτατος

㊦ νεός (新) 亦此類字。

(丙) 字本尾為ο之字, 有時去ο, 加字尾, 以成他級。如

σχαλιο-	慢	σχαλίος	σχαλίτερος	σχαλίτατος
παλιιο-	古	παλιός	παλαίτερος	παλαίτατος
γεραιο-	老	γεραιός	γεραιίτερος	γεραιίτατος

(丁) 字本尾加εσ再加字尾, 以成他級。(如字本尾為母音, 則先去之, 或與εσ聯合) 如

σώφρον-	伶俐	σώφρων	σώφρονέστερος	σώφρονέστατος
---------	----	--------	---------------	---------------

εὐδαίμων-	享福	εὐδαίμων	εὐδαίμονέστερος	εὐδαίμονέστατος
ἀσμενο-	喜	ἀσμενος	ἀσμενέστερος	ἀσμενέστατος
ἔρρωμενο-	猛	ἔρρωμένος	ἔρρωμενέστερος	ἔρρωμενέστατος
ἀκρατο-	不混	ἀκρατος	ἀκρατέστερος	ἀκρατέστατος
ἀπλοο-	簡單	ἀπλοῦς	ἀπλούστερος	ἀπλούστατος
εὐνοο-	好心	εὐνοῦς	εὐνούστερος	εὐνούστατος

(長) οφ+εσ=ουσ-

(戊) 變字本尾ο為αι, 然後加字尾, 以成他級. 如

πρωο-	早	πρῶος	πρωαίτερος	πρωαίτατος
ὄψιο-	晚	ὄψιος	ὄψιαίτερος	ὄψιαίτατος
μεσο-	中	μέσος	μεσαίτερος	μεσαίτατος
ἴσο-	相等	ἴσος	ἰσαίτερος	ἰσαίτατος
ἤσυχο-	靜	ἤσυχος	ἤσυχαιέτερος	ἤσυχαιέτατος
προ-έργο-	有益	προὔργου	προὔργιαίτερος	προὔργιαίτατος

90

(乙) 變字本尾ο為ισ, 然後加字尾, 以成他級. 如

λαλο-	多言	λάλος	λαλίστερος	λαλίστατος
-------	----	-------	------------	------------

注意 陰性, 在-τερος 如 ἀργυροῦς 與 ἀξίος,
在-τατος 如 σοφός. 如

ἰοί ^陽 τερος	ἰοί ^陰 τερα	ἰοί ^周 τερον
μελάν ^陽 τατος	μελάν ^陰 τατη	μελάν ^周 τατον

第二類 較甚級字尾為 $\iota\omega\nu$, 最高級字尾為 $\iota\sigma\tau\omicron\varsigma$.

此類形容詞較甚級 $-\iota\omega\nu$ 全式如下:

ἡδίων 更樂

ἡδίων ἡδίων ἡδίων

ἡδίονα (ἡδίω) ἡδίων

ἡδίονος

ἡδίονι

ἡδίονε

ἡδίονοι

ἡδίονες (ἡδίους) ἡδίονα (ἡδίω)

ἡδίωνες (ἡδίους) ἡδίονα (ἡδίω)

ἡδίωνων

ἡδίοσι

μείζων 更大

μείζων μείζων

μείζονα (μείζω) μείζον

μείζονος

μείζονι

μείζονε

μείζονοι

μείζονες (μείζους)

μείζονα (μείζω)

μείζονες (μείζους)

μείζονα (μείζω)

μείζόνων

μείζοσι

此類字最高級 $-\iota\sigma\tau\omicron\varsigma$ 與 $-\tau\alpha\tau\omicron\varsigma$ 同式. $-\iota\sigma\tau\omicron\varsigma$, $-\iota\sigma\tau\eta$,

$-\iota\sigma\tau\omicron\nu$.

ἡδύ- 樂

ἡδύς

ἡδίων

ἡδίστος

καλῶ- 美

καλός

καλλίων

καλλίστος

ἐχθρά- 恨此

ἐχθρός

ἐχθίων

ἐχθίστος

第三類 緊要出例形容詞:

好

ἀγαθός

ἀμείνων

ἄριστος

βελτίων

βέλτιστος

κρείττων

κράτιστος

λύων

λύστος (時用)

φέρτερος

φέρτατος

惡	κακός	κακίων χειρών ήττων	κάκιστος χείριστος ήκιστα(副詞)
美	καλός	καλλίων	κάλλιστος
大	μέγας	μείζων [⊕]	μέγιστος
小	μικρός	μικρότερος ελάττων μείων	μικρότατος ελάχιστος [⊗]
少	ὀλίγος		ὀλίγιστος
多	πολύς	πλείων πλέων	πλείστος
容易	ῥάδιος	ῥάϊων	ῥαίστος
快	ταχύς	θάττων	τάχιστος
痛	ἀλγεινός	ἀλγίων	ἀλγιστος
恨	ἐχθρός	ἐχθίων	ἐχθιστος
惡劣	αἰσχρός	αἰσχίων	αἰσχιστος
在前	πρό(副詞)	πρότερος 前者	πρώτος 初
貧	πένης	πενέστερος	πενέστατος
親近	φίλος	φιλαίτερος φίλτερος(詩用)	φιλάτατος φίλτατος

注 ⊕ μεγίων = μεγίστων = μειζων = μείζων.

⊗ 每級又可作原級而重加級尾，如(弗三8)之「比最小的還小」，希利尼文 ελαχιστοτέρω.

第四類 原級形容詞前加副詞，亦可成他級。但當注意其用法。如

親近 φίλος μάλλον φίλος καλύτερα φίλος

副詞 ADVERBS

副詞亦名助動詞，但副詞不僅助明動詞之義，亦助明形容詞及他類詞，故本書用「副詞」之名。

副詞三級式之組成 副詞亦如形容詞有三級，但各級只有一式，無性、數之別。今述其組成法如下：

(甲) 原級組成法有三：

第一法 取形容詞原級陽、單、屬，變其尾綴音為ωs (或曰變其多、屬、尾ν為ς見(顧77))，恆得同義之副詞。

形容詞	意義	陽、單、屬	副詞
σοφός	聰慧	σοφοῦ	σοφῶς
σώφρων	伶俐	σώφρονος	σωφρόνως
ταχύς	快	ταχέος	ταχέως
εὐσεβής	虔誠	εὐσεβοῦς	εὐσεβῶς

第二法 有形容詞之因、向(或單或多)可用為副詞。

如 πολύ 多，πολλά 多；μεγάλως 大，μέγα 大，μεγάλα 大；μόνον 只。

第三法 有副詞字尾非ωs, 如

ἐγγύς 近, τάχα 快, μάλα 很, ἄνω 上.

(乙) 級式 通常副詞之較甚級為形容詞較甚級之
周. 單向, 最高級為形容詞最高級之周. 多
向. 如

原級	義	較甚級	最高級
σοφῶς	智慧	σοφώτερον	σοφώτατα
σοφρόνως	伶俐	σοφρονέστερον	σοφρονέστατα
εὐσεβῶς	虔恭	εὐσεβέστερον	εὐσεβέστατα
μάλα	很	μᾶλλον 寧可	μάλιστα 特別的
ταχέως	快	βᾶττον	τάχιστα
εὐλίγον	大小	ἐλαττον	ἐλάχιστα
μικρόν	小	ἥσσον μείον	ἥκιστα
εὖ	好	ἄμεινον	ἄριστα
πολύ	多	πλέον	πλείστα πλείστον

94

凡字尾為ω之副詞, 與 ἐγγύς 加 τέρω 及 τάτω. 如

ἄνω	上	ἄνωτέρω	ἄνωτάτω
ἐγγύς	近	ἐγγυτέρω	ἐγγυτάτω ἐγγύτατα

數詞 NUMERALS

數詞有三類。(一)數形容詞 Cardinal Numerals, (二)次第形容詞 Ordinal Numerals, (三)次副詞 Adverbs. 例如「五」,「百=十^八」等為(一);「第一」,「第八」等為(二);「一次」,「七次」等為(三).

記數法 古卷多半以字母記數. 荷馬詩分段用 α' (卷一), β' (卷二) 等為記號. (霸. 哥前) 作 $\Pi\pi\omicron\varsigma$ Κορινθίους α' . 按(吉46) 六為 δ , 九十為 ρ , 九百為 π . 此三字母不見於通用字母內. 參(6). 又十一為 $\iota\alpha'$ (非 $\iota\alpha'$); 235 為 $\sigma\lambda\epsilon'$ (非 $\sigma\lambda\epsilon'$); 104 為 $\rho\delta'$, 540 為 $\phi\mu'$; 1868 為 $\rho\omega\zeta\eta'$, 2625 為 $\beta\chi\kappa\epsilon'$.

出例希臘文字母: 6 為 δ (stigma) 古卷作 $\sigma\tau$, 90 為 ρ, ρ, ρ, ζ (κόππα), 100 為 $\tau\theta$ (sampi), 900 為 π

95

數表

數目	符號	數形容詞
1	α'	εἷς μία ἕν
2	β'	δύο
3	γ'	τρεις τρία
4	δ'	τέτταρες τέτταρα
5	ε'	πέντε
6	ς'	ἕξ
7	ζ'	ἑπτὰ
8	η'	ὀκτώ
9	θ'	ἐννέα
10	ι'	δέκα
11	ια'	ἐνδέκα
12	ιβ'	δώδεκα
13	ιγ'	τρεις καὶ δέκα
14	ιδ'	τέτταρες καὶ δέκα
15	ιε'	πέντε καὶ δέκα
16	ισ'	ἑκαίδεκα
17	ις'	ἑπτὰ καὶ δέκα
18	ιη'	ὀκτώ καὶ δέκα
19	ιθ'	ἐννεακαὶ δέκα
20	κ'	εἴκοσι (ν)
21	κα'	εἷς καὶ εἴκοσι ἢ εἴκοσι (καὶ) εἷς

次第形容詞

- πρῶτος
- δεύτερος
- τρίτος
- τέταρτος
- πέμπτος
- ἕκτος
- ἑβδομος
- ὄγδοος
- ἕνατος
- δέκατος
- ἑνδέκατος
- δωδέκατος
- τρίτος καὶ δέκατος
- τέταρτος καὶ δέκατος
- πέμπτος καὶ δέκατος
- ἕκτος καὶ δέκατος
- ἑβδομος καὶ δέκατος
- ὄγδοος καὶ δέκατος
- ἕνατος καὶ δέκατος
- εἴκοστός
- πρῶτος καὶ εἴκοστος

次副詞

- ἅπασι
- δίς
- τρὶς
- τετράκις
- πεντάκις
- ἑξάκις
- ἑπτάκις
- ὀκτάκις
- ἐνάκις
- δεκάκις
- ἑνδεκάκις
- δωδεκάκις
- τρισκαίδεκάκις
- τετραρεσκαίδεκάκις
- πεντεκαίδεκάκις
- ἕκκαίδεκάκις
- ἑπτακαίδεκάκις
- ὀκτωκαίδεκάκις
- ἕνεκακαίδεκάκις
- εἴκοσάκις

30	λ	τριακόντα		
40	μ'	τετταράκοντα		
50	ν'	πεντήκοντα		
60	ξ'	έξήκοντα		
70	ο'	έβδομήκοντα		
80	π'	όγδοήκοντα		
90	ρ'	ένενήκοντα		
100	ρ'	έκατόν		
200	σ'	διακόσιοι	-αι	-α
300	τ'	τριακόσιοι	"	"
400	ύ'	τετρακόσιοι	"	"
500	φ'	πεντακόσιοι	"	"
600	χ'	έξακόσιοι	"	"
700	ψ'	έπτακόσιοι	"	"
800	ω'	όκτακόσιοι	"	"
900	ϗ	ένακόσιοι	"	"
1000	α	χίλιοι		
2000	β	δισχίλιοι		
3000	γ	τρισχίλιοι		
10000	ι	μύριοι	-αι	-α
20000	κ	δισμύριοι		
100000	ρ	δεκακισμύριοι		

餘類推

τριακοστός
τετταρακοστός
πεντηκοστός
ἕξηκοστός
ἑβδομηκοστός
ὀγδοηκοστός
ἐνενηκοστός
¶ ἑκατοστός
διακοσιοστός
τριακοσιοστός
τετρακοσιοστός
πεντακοσιοστός
ἕξακοσιοστός
ἑπτακοσιοστός
ὀκτακοσιοστός
ἑνακοσιοστός
† χιλιοστός
δισχιλιοστός
τριχιλιοστός
‡ μυριοστός
δισμυριοστός

τριακοντάκισ
τετταρακοντάκισ
πεντηκοντάκισ
ἕξηκοντάκισ
ἑβδομηκοντάκισ
ὀγδοηκοντάκισ
ἐνενηκοντάκισ
ἑκατοντάκισ
διακοσιάκισ
τριακοσιάκισ
τετρακοσιάκισ
πεντακοσιάκισ
ἕξακοσιάκισ
ἑπτακοσιάκισ
ὀκτακοσιάκισ
ἑνακοσιάκισ
χιλιάκισ
δισχιλιάκισ
τριχιλιάκισ
μυριάκισ
δισμυριάκισ

希臘文記數法

(一) 記整數 通常以最小位為首，每三位(個、十、百)中間加 και (和) 以聯之；次第形容詞亦然。如 21 = εἷς και εἴκοσι, 第二十一為 πρῶτος και εἴκοστός. 但有時亦可如中文將大位數先列出依漸至小位數；惟若然則 και 可去可留。如 21 為 εἴκοσιν εἷς, 或 εἴκοσι και εἷς.

近整數 可由相近之整數減其差數而記之。如十八則謂為「短兩個二十」等。注意形容「短少」「不足」「欠缺」(山東語)等義的形容詞可用 δεῦν (我缺少) 之兼狀情體；其所差之數例為屬格，此亦屬格之一用也。如 18 為「二十短二」 δυοῖν δεόντες εἴκοσι, 二十九年為 ἔτη ἕνός δεόντα τριάκοντα.

(二) 記分數 (羅 145)

$\frac{1}{2}$ 可以 μόριον 明之。如 τρίτη μόριον $\frac{1}{3}$,
πέμπτη μόριον $\frac{1}{5}$;

若分子非一，可以 τὰ μέρη 及 ἡ μοῖρα (-ας 一) 明之，分母數字例用屬格。如 τῶν πέντε τὰ τρία μέρη $\frac{3}{5}$; τῶν ἑπτὰ αἱ δύο μοῖραι $\frac{2}{7}$;

若分子比分母只少一，除上明法外，又可只明分子。如 $\frac{6}{7} = \begin{cases} \tauῶν ἑπτὰ τὰ ἕξ μέρη, \\ \tauὰ ἕξ μέρη. \end{cases}$

(三) 度量衡 通用的貨幣長度如下：

1 χαλκός = 制錢八九文(約半分)

8 χαλκοί = 1 ὀβελός (約四分)

6 ὀβελοί = 1 δραχμή (約 = 角四五分)

100 δραχμαί = 1 μνᾶ (約 = 十五元)

(一他連得銀τάλαντο約值一萬五千元) 600 μνᾶί = 1 τάλαντο
(又按英磅一他連得合一千八百元)

1 πούς (畧大於呎)

6 πόδες = 4 πήχαις (肘) = 1 ὀργυιά

100 ὀργυιαί = 1 (πὸ) στάδιον
(約八十丈)

數詞變式 副詞無變式, 形容詞依字尾而變。

副詞: 如 ἑκάστοτε 每一次, πλειοστές 很多次,
πολλάκις 常常, 徃徃, ὀλιγάκις 很少次, 希罕。

形容詞字尾為 τος 者及 ὄδος 變法如 σοφός. 如

(第六) ἕκτος ἕκτη ἕκτον (次第形容詞

(第八) ὄδος ὄδῳ ὄδῳ 概同式)

餘陰. 單尾為 α. 如

(第二) δεύτερος δεύτερα δεύτερον

χίλιοι 以及其他字尾為 οι 者(數形容詞概同)變式只有多數, 但若與集合名詞同列, 單數亦可用。

(二千) διαχίλιοι διαχιλία διαχιλία,

(二百) διακόσιοι διακόσια διακόσια,

但 ἄσπις μυριά και τετρακόσια 一萬零四百
有藤牌的兵。

μύριοι (一萬) 以上可用 μυριάδες. 如 δύο μυριάδες 二萬, τρεῖς μυριάδες 三萬.

μυριοί 有無數, 極, 最等義. 如 μυρία πενία 極窮, μυρίος χρόνος 不知多少次了, 很久;

數形容詞 自五至百無變式, 只有一式. 前四個變式如下:

一 εἷς μία ἓν
 ἓνα μίαν ἓν
 ἓνός μιᾶς ἓνός
 ἓνί μιᾷ ἓνί

二 δύο ①
 δυοῖν

三 τρεῖς τρία
 τρεῖς τρία
 τριῶν
 τρισί

四 τέτταρες τέτταρα
 τέτταρας τέτταρα
 τέτταρων
 τέτταροι

ἀμφοτέρως 平常為
 ἀμφοτέροι, αι, α. 亦
 有二個同論之意.

若合 οὐδε 或 μηδε 與 εἷς
 成一形容詞, 有 '沒人', '沒
 一個', '沒有' 等義.

οὐδεῖς οὐδεμία οὐδέν
 οὐδένα οὐδεμίαν οὐδέν,
 οὐδενός οὐδεμιᾶς οὐδενός
 οὐδενί οὐδεμιᾷ οὐδενί.

οὐδένες οὐδένα
 οὐδένως οὐδένα
 οὐδένων
 οὐδέσι

μηδεῖς, μηδένες 等亦同.

以下數字與數詞義頗近似,
 當分清:

πᾶς 一切, 全體 (86. J),

① 西羅達德 Herodotus

史中有 δυῶν, δυοῖσι,
 新約(路十六13, 太六24,
 徒二十一33)有 δυοί.
 二個共論有 ἀμφω,
 ἀμφοῖν. 又有

πολύς 多,大部分(87,2), ὀλίγοι 少,少數(92):

ἕκαστος ἡ οὐν 各,每個; ἑκάτερος αὐοῦ = 中取一,不論那一個. τίς τι 不論那一個; τίς; τί; 誰那一個? ποσός; ὀποσός; 其中的那一個?

代名詞 PRONOUNS

希臘文代名詞有十一種作用如下: (一) 人稱代名詞 Personal P. 代表名詞, 如 '他' 是; (二) 確言代名詞 Intensive P. 加重人稱代名詞之語意, 如 '他自己', '他本身等; (三) 反身代名詞 Reflexive P. 為人稱代名詞之加重式, 亦加重語意, 但不另用 αὐτός (自己) 一字. 如 '他-自己'; (四) 互道代名詞 Reciprocal P. 有彼此之意; (五) 主物代名詞 Possessive P. 表明所代表之名詞為某物事之主, 如 '他的'; (六) 指示代名詞 Demonstrative P. 指明事物之所在. 如 '這個'; (七) 疑問代名詞 Interrogative P. 如 '誰?' '那裏?' 是; (八) 無定代名詞 Indefinite P. 如 '無論誰', '不管那一個'; (九) 複牒代名詞 Relative P. 即聯合上下文之代名詞, 如 '所', '其所以為...'; (十) 形容詞代名詞; (十一) 副詞代名詞. 代名詞用法詳 句法 中. 今只述各種字形式於下:

(一) 人稱代名詞.

我	ἐγώ	你	σύ	他
	μέ	ἐμέ	σέ	$\left[\begin{array}{c} \epsilon\iota \\ \sigma\upsilon \\ \sigma\iota \end{array} \right]$
	μου	ἐμοῦ	σοῦ	
	μοί	ἐμοί	σοί	

我們倆	ὡ	你們倆	σφώ
	ῶν		σφών

我們	ἡμεῖς	你們	ὕμεῖς	他們	σφεῖς
	ἡμᾶς		ὑμᾶς		σφᾶς
	ἡμῶν		ὑμῶν		σφῶν
	ἡμῖν		ὑμῖν		σφίσι

有一字形式似由 αὐτ- 加冠詞各式而成，平常有二用法，一人稱代名詞，如 ἀπ' αὐτῶν (從他們中間(出表))，二與冠詞或他各身人稱代名詞合用，則成確言代名詞，如 ὑμᾶς αὐτοῦς (你們自己)，ὁ αὐτὸς ἀνὴρ (還是那個人)

αὐτός	αὐτή	αὐτό
αὐτόν	αὐτήν	αὐτό
αὐτοῦ	αὐτῆς	αὐτοῦ
αὐτῷ	αὐτῇ	αὐτῷ
αὐτῶ	αὐταῖ	αὐτῶ
αὐτοῖν	αὐταῖν	αὐτοῖν
αὐτοί	αὐταί	αὐταῖ
αὐτούς	αὐτάς	αὐτά
αὐτῶν	αὐτῶν	αὐτῶν
αὐτοῖς	αὐταῖς	αὐτοῖς

注意：按反身代名詞一、二身單數為聯合式：第一身為 εἰ- 第二身為 σε-；多數則為確言式。第三身則除 εἰ- 之聯合式單多同用外，多數又有確言式。ἑαυτόν 全式又有縮寫式 αὐτόν。

(三) 反身代名詞

反身代名詞用法,如 Γνωθὶ σεαυτόν 知己

我	陽 ἐμαυτόν ἐμαυτοῦ ἐμαυτῶ	陰 ἐμαυτήν ἐμαυτῆς ἐμαυτῆ	他陽 ἐαυτόν ἐαυτοῦ ἐαυτῶ	陰 ἐαυτήν ἐαυτῆς ἐαυτῆ	同 ἐαυτό ἐαυτοῦ ἐαυτῶ
我們	ἡμᾶς αὐτούς ἡμῶν αὐτῶν ἡμῖν αὐτοῖς	ἡμᾶς αὐτάς αὐτῶν ἡμῖν αὐταῖς	他們 ἐαυτούς ἐαυτῶν ἐαυτοῖς	ἐαυτάς ἐαυτῶν ἐαυταῖς	ἐαυτά ἐαυτῶν ἐαυτοῖς

或

你	σεαυτόν σεαυτοῦ σεαυτῶ	σεαυτήν σεαυτῆς σεαυτῆ	他 αὐτόν αὐτοῦ αὐτῶ	αὐτήν αὐτῆς αὐτῆ	αὐτό αὐτοῦ αὐτῶ
	或		他們 αὐτούς αὐτῶν αὐτοῖς	αὐτάς αὐτῶν αὐταῖς	αὐτά αὐτῶν αὐτοῖς

你們	ὑμᾶς αὐτούς ὑμῶν αὐτῶν ὑμῖν αὐτοῖς	ὑμᾶς αὐτάς αὐτῶν ὑμῖν αὐταῖς	多數或作 他們 陽 σφᾶς αὐτούς σφῶν αὐτῶν σφίσιν αὐτοῖς	陰 σφᾶς αὐτάς σφῶν αὐτῶν σφίσιν αὐταῖς	
----	--	------------------------------------	---	--	--

冠詞與 αὐτός 各式並立可縮寫作一字,惟所縮聯之字除主格外皆有 τ (故可與 ἐαυτόν 之縮寫式分別清楚參上式),若冠詞字尾有子音將二字隔開則不能聯縮,如 τῆς αὐτῆς.今將全式列下:

αὐτός (ὁ αὐτός)	αὐτή (ἡ αὐτή)	ταυτό (τὸ αὐτό)
τὸν αὐτόν	τὴν αὐτήν	ταυτό (τὸ αὐτό)
ταύτου (τοῦ αὐτοῦ)	τῆς αὐτῆς	ταύτου (τοῦ αὐτοῦ)
ταύτῳ (τῷ αὐτῷ)	ταύτῃ (τῇ αὐτῇ)	ταύτῳ (τῷ αὐτῷ)
	ταύτῳ (τῷ αὐτῷ)	
	τοῖν αὐτοῖν	
αὐτοί (οἱ αὐτοί)	αὐταί (αἱ αὐταί)	ταῦτά (τὰ αὐτά)
τούς αὐτούς	τάς αὐτάς	ταῦτά (τὰ αὐτά)
	τῶν αὐτῶν	
τοῖς αὐτοῖς	ταῖς αὐταῖς	τοῖς αὐτοῖς

(四) 互道代名詞: 有彼此, 互相等義. 如 οἱ πονηροὶ ἀλλήλοις ἐχθροὶ εἰσιν. (惡人彼此仇視).
 ἀλλήλοις 一字, 係由 ἄλλο- (別人) 而來, 無單數, 無主格.
 全式如下:

	ἀλλήλων	
	ἀλλήλοιν	
ἀλλήλους	ἀλλήλας	ἀλλήλα
	ἀλλήλων	
ἀλλήλοισ	ἀλλήλοισ	ἀλλήλοισ

(五) 主權所在之 主物代名詞: 用法如形容詞.

106

	陽	陰	中
我的	ἐμός	ἐμή	ἐμόν
你的	σός	σή	σόν
我們的	ἡμέτερος	ἡμετέρα	ἡμέτερον
你們的	ὕμετερος	ὕμετέρα	ὕμετερον
他們的	σφέτερος	σφετέρα	σφέτερον

(六) 指示代名詞: 通用的指示代名詞, 以距發言人之

遠近而別。οἷδε 這兒'最近; οὗτος 這個,這'次之; ἐκεῖνος 那個,那'最遠。

A. 冠詞後加 δέ 成 οἷδε.

這兒	οἷδε	ἡἷδε	τόδε
	τόνδε	τήνδε	τόδε
	τούδε	τῆσδε	τούδε
	τῶδε	τῆδδε	τῶδε

這兩個

τῶδε
ταῖνδε

這些

οἷδε	αἷδε	τάδε
τούσδε	ταῖσδε	τάδε
	τῶνδε	
τοιῖσδε	ταῖσδε	τοιῖσδε

B. οὗτος. 亦有'這個'等義

οὗτος	αὕτη	τούτο
τούτον	ταύτην	τούτο
τούτου	ταύτης	τούτου.
τούτω	ταύτη	τούτω

τούτω
τούτοιν

οὗτοι	αὗται	ταῦτα
τούτους	ταύτας	ταῦτα
	τούτων	
τούτοις	ταύταις	τούτοις

注意. 陰性之 αὐ, ταυ. 等

C. ἐκεῖνος 全式有'那個,那兩個,那些'等義.

又有三字變式與 οὗτος 同. 卽

ἐκεῖνος	ἐκεῖνη	ἐκεῖνο
ἐκεῖνον	ἐκεῖνην	ἐκεῖνο
ἐκεῖνου	ἐκεῖνης	ἐκεῖνου
ἐκεῖνω	ἐκεῖνῃ	ἐκεῖνω

ποσοῦτος, ποσαῦτη,
ποσοῦτο(ν) 如此大的;

τοιούτος, τοιαῦτη,
τοιούτο(ν) 那樣的;

τηλικούτος, τηλικαῦτη,
τηλικούτο(ν) 這麼大年
紀的. 此三字皆形容
詞類.

又 ἄλλος (別人) 變式
如 αὐτός.

δεῖνα (這樣的) 只有
一式; 單主 δεῖνα, 向 δεῖνα,
屬 δεῖνος, 於 δεῖνι; 多主
δεῖνες, 向 δεῖνας, 屬

	ἐκεῖνω	
	ἐκεῖνοιν	
ἐκεῖνοι	ἐκεῖναι	ἐκεῖνα
ἐκεῖνους	ἐκεῖνας	ἐκεῖνα
	ἐκεῖνων	
ἐκεῖνοῖς	ἐκεῖνῶν	ἐκεῖνοῖς

注意. 阴性. 單. 主. 向. 二格為 ο,
非 ον.

δείων, 於一.

(七) 疑問代名詞; 與 無定代名詞 同式, 且只有 = 性式. 只有音號不同.

A. 誰? 什麼?

疑
同
代
名
詞
TIS TI
TIVOI TI
TIVOS
TIVI
TIVE
TIVOIV
TIVES TIVAI
TIVAS TIVA
TIVON
TIOI

B. 無論何人 不論什麼

無
定
代
名
詞
TIS TI
TIVOI TI
TIVOS
TIVI
TIVE
TIVOIV
TIVES TIVAI(αττα)
TIVAS TIVA(αττα)
TIVON
TIOI

(九) 複牒代名詞: 將 οὗτος 的字尾用有氣號記出來就成了複牒代名詞. 如下:

A. 複
牒
代
名
詞
ος ον ου ω
η ην ης ηι ων
οι οις ον
ους ος ον
οις οις ον

B. 無
定
複
牒
代
名
詞
οὗτις οὗτις οὗτι
οὗτινα οὗτινα οὗτι
οὗτου οὗτινος οὗτου
οὗτω οὗτινι οὗτω
οὗτινε οὗτινι
οὗτινες οὗτινες οὗττα
οὗτινας οὗτινας οὗττα
οὗτων οὗτων οὗτοις
οὗτισι οὗτισι οὗτοις

注意: B. 係由複牒代名詞與 TIS 合成.

有形容詞副詞與代名詞有互相關係. 自(顧89,90)擇要列表如下: 惟用法當參考句法. 如(史, 誦西)等書.

疑問代名詞等	無定代名詞, 形容詞, 副詞	指示代名詞, 形容詞, 副詞	複牒代名詞, 形容詞等
ΤΙΣ; 誰? ὅτις;	ΤΙΣ 無論何人	οὗτος 這個 ὅδε 這兒 ἐκεῖνος 那個	ὅς
πότερος; (兩個之中) 那一個? ποιός; 如何?	πότερος 不論那一個 ποιός 如此	ἕτερος 這個, 那個 τοιοῦτος τοιοῦσδε 如此	δύοτερος δύοποιός οἷός
πῶς; 怎麼辦?	πῶς 不論如何辦都行	οὕτως 這樣辦 ὡς	ὅπως ὥς
πῆ; 如何?	πῆ 總可以	πῶτη 如此 τῆδε	ὅπη ῆ
πού; 那裡?	πού 一地	ἐνθάδε 那裡 ἐνταῦθα... ἐκεῖ	οὐδ ὅπου
πόθεν; 從那?	ποθεν 從某處	ἐνθενδε ἐντεῦθεν ἐκεῖθεν	δύοθεν ὅθεν
ποι; 到那兒?	ποι 到一地	ἐκεῖσε 到那裡	ὅποι οἶ
πότε; 何時?	πότε 有時	τότε 那時	ὅποτε ότε
πηνικά; 何時?		τηνικάδε τηνικάυτα 那時	ῆνικά ὅπηνικά
πόσος; 多少?	πόσος 有些	ποσούτος ποσούσδε 這麼多	δύοσος ὅσος

πηλίκος; 幾

πηλικούτος
πηλικόσδε
如此老

ἤλικος
ὀπηλίκος

地字尾

希臘文上古時當有方格 LOCATIVE CASE, 至雅典文時代此格失傳, 只有字尾幾個傳存通用, 散見於作品中. 摘要錄下:

-ε 到

-δε: οἶκαδε 到家, Μέγαροδε 到馬革拉, Ἐλευσίναδε 到伊流士;

-σε: ἄλλοσε 向別處去, πάντοσε 滿處去;

σ+δε=δε: Ἀθήναδε 到雅典, Θήβαδε 到第伯斯;

-ι 在定所

-ι: Ἀθήνησι 在雅典, Μαραθῶνι 在馬拉坦, οἶκοι 在家;

-θι: ἄλλοθι 別處, 在他方, οὐρανόθι 在天上;

-θεν 從

-θεν: αὐτόθεν 從那裡, πόθεν; 從那兒? Ἀθήνηθεν

從雅典, οἶκοθεν 從家裡.

動詞 VERBS

上言動詞為句讀中之首要字(56),故本章為希臘文字法中最緊要部分。又因希臘文通用動詞形式極繁雜,初學極感困難,但希臘文動詞較拉丁文希伯來文還容易。本書只求述明通用動詞形式,並為新約希利尼文參証起見,畧去若干常字。欲深究者可參考(申46-152,顧90-183,魏)等書。本章分三段:一.基本形式,二.常字摘要,三.不規則常字表。

一. 動詞基本形式 希臘文動詞形式有完全不完全二種,完全動詞有下列特性(羅69,必)。

(1) 動詞本身有態,情,時三體,有如名動詞,又有三數三人稱,謹分說之。

態體(語聲) Voices 有三:主動態體 Active V. 如 λύω 我解; 關身態體 Middle V. 如 λύομαι 我自解; 被動態體 Passive V. 如 ἐλύθην 我已被解;

情體(語氣) Moods 有四:指實情體 Indicative M. 如 λύω 我解; 使令 Imperative M. 如 λύε 汝解之;(參却181. §71.); 懸疑情體 Subjunctive M. 如 λύω 我或解; 期望情體 Optative M. 如

λύοιμι 我希望解;

數及人稱：每情體有單、雙、多三數(新約希利尼文無雙數)，又有第一、第二、第三三人稱。一切雙數及使令情體各數只有第二、三兩人稱。(羅114) [悲劇中有關身被動之雙數三次，字尾為 μεθον，即 λελείμμεθον， δρμώμεθον， περιδῶμεθον.]

如名動詞 動詞有三式有名詞及形容詞功用。是為如名動詞 Verbal Nouns:

A 兼名情體 Infinitive: 只有一式如 λυεῖν 解;

B 兼狀情體 Participle: 變式一如形容詞。如 λυών 解者;

C 動形容詞 Verbal Adjective: 為無人稱組式，見(訥西130) 如 λυτέος 必煩解。

時體 Tenses: 每態體又有六時體。此六時體又分二類。一、主要時體 Primary Tenses 有四，即今恆、將來、今成、將成；二、次要時體 Secondary Ts. (歷史時體 Historical Ts.) 亦有三，即昔恆、已往、昔成。希臘文時體不只指明時間之先後，又同時指明動作性質。如動作之一成不變，成而有效，行動未成等意皆能表示。(必)文法名詞較英文更清楚，謹分別舉例列下:-

(一) 主要時體

1. 今恆 Present (動作未已) 如 λύω 我正解;
2. 將來 Future (-成而已) 如 λύσω 我將解;
3. 今成 Present Perfect (成而有效) 如 λέλυκα 我已解;
4. 將成 Future Perfect (只見於關身, 被動二態體) 如 λελύσομαι 我將解完了;

(二) 歷史時體

5. 昔恆 Imperfect (動作未已) 如 ἔλυον 我前者正解;
6. 已往 Aorist (-成而已) 如 ἔλυσα 我已解了;
7. 昔成 Pluperfect (早時已成) 如 ἐλελύκη 我已解過了。

動詞兩大類 凡動詞之主動態體, 指實情體, 今恆時體, 單數, 第一身字尾有 μ 者為 μ 動詞, 有 ω 則為 ω 動詞。按歷史 μ 動詞較 ω 動詞為用尚早, 但為便於領會起見, 文法家恆先論 ω 動詞。今將二類字尾基本形式表列於下, 以供參考(參考申87)。

- 注意 1. 本表只明 主要歷史二類時體 字尾之別 (懸疑, 期望二情有定式)
2. ω 動詞有「橋元音」Passing Vowel 如

λυ-ο-μαι 之 ο; μι 動詞 無 橋元音.

3. ε -ομεσθα 通常如 -ομεθα.

態體	主動				關身及被動				
	ω 動詞		μι 動詞		ω 動詞		μι 動詞		
時體	主要 歷史		主要 歷史		主要 歷史		主要 歷史		
指 實 情 體	單1	-ω	-ον	-μι	-ν	-ομαι	-ομην	-μαι	-μην
	2	-εις	-ες	-ς	-ς	-η	-ου	-σαι	-σο
	3	-ει	-ε(ν)	-σι(ν)	-	-εταί	-ετο	-ται	-το
	雙2	-ετον	-ετον	-τον	-τον	-εσθον	-εσθον	-σθον	-σθον
	3	-ετων	-ετων	-των	-των	-εσθων	-εσθων	-σθων	-σθων
	多2	-ομεν	-ομεν	-μεν	-μεν	-ομεθα	-ομεθα	-μεθα	-μεθα
體	2	-ετε	-ετε	-τε	-τε	-εσθε	-εσθε	-σθε	-σθε
	3	-ουσι	-ουσι	-ουσι(ν)	-ουσι	-οντι	-οντι	-ντι	-ντι
	單2	-ε	-ε	-θη	-θη	-ου	-ου	-σο	-σο
使 令 情 體	3	-ετω	-ετω	-τω	-τω	-εστω	-εστω	-στω	-στω
	雙2	-ετων	-ετων	-των	-των	-εσθων	-εσθων	-σθων	-σθων
	3	-ετων	-ετων	-των	-των	-εσθων	-εσθων	-σθων	-σθων
	多2	-ετε	-ετε	-τε	-τε	-εσθε	-εσθε	-σθε	-σθε
兼 狀	3	-οντι	-οντι	-ντι	-ντι	-οντι	-οντι	-ντι	-ντι
		-	-	-ς	-ς	-ομενος η ον	-ομενος η ον	-μενος η ον	-μενος η ον
兼 名		-ειν	-ειν	-ειν	-ειν	-εσθαι	-εσθαι	-σθαι	

ω 動詞 範式 (見 司 62-64)

上

態

主
動

情體
時字
別形

今
恆
λυ-

將
來
λυ-σ-

已
往
ε-λυ-σ-

今
成
λε-λυ-κ-

指實

λύω
λύεις
λύει
λύετον
λύετον
λύομεν
λύετε
λύουσι (V)
λύσω
λύσεις
λύσει
λύσετον
λύσετον
λύσομεν
λύσετε
λύσουσι (V)
έλυσα
έλυσας
έλυσε (V)
έλυσατον
έλυσατην
έλυσαμεν
έλύσατε
έλυσαν
λέλυκα
λέλυκας
λέλυκε (V)
λέλυκατον
λέλυκατον
λέλυκαμεν
λέλυκατε
λέλυκασι (V)

昔恆 ε+λυ-

έλυον
έλυες
έλυε (V)
έλυετον
έλυετην
έλυομεν
έλύετε
έλυον

昔成 ε+ελυ-κ-

έλελύκη
έλελύκης
έλελύκει (V)
έλελύκετον
έλελυκέτην
έλελύκεμεν
έλελύκετε
έλελύκεσαν

使令

-
λύε
λύέτω
λύετον
λύέτω
-
λύετε
λύόντων
(λύέτωσαν)

-
λύσον
λυσάτω
λύσατον
λυσάτων
-
λύσατε
λυσάντων
(λυσάτωσαν)

-
λέλυκε
λελυκέτω
- } 罕見
- }
λέλυκετε
(λελυκεντων)
(λελυκέτωσαν)

λύω
λύης
λύη
λύητον
λύητον
λύωμεν
λύητε
λύωσι(ν)

λύοιμι
λύοις
λύοι
λύοιτον
λύοίτην
λύοιμεν
λύοίτε
λύοιεν

λύειν

λυ-ο-ντ-
λύων
λύουσα
λύον

λύσοιμι
λύσοις
λύσοι
λύσοιτον
λύσοίτην
λύσοιμεν
λύσοίτε
λύσοιεν

λύσειν

λυ-σ-ο-ντ-
λύσων
λύσουσα
λύσον

λύσω
λύσης
λύση
λύσητον
λύσητον
λύσωμεν
λύσητε
λύσωσι(ν)

λύσαιμι
λύσαις
λύσαι
λύσαιτον
λύσαιτήν
λύσαιμεν
λύσαιτε
λύσαιεν

λύσαι

λυ-σ-α-ντ-
λύσας
λύσαισα
λύσαιν

116

λελυκω, [或
λελυκώς ω]
λελύκης
λελύκη
λελύκητον
λελύκητον
λελύκωμεν
λελύκητε
λελύκωσι(ν)

λελύκοιμι [或
λελυκώς εήν]
λελύκοις
λελύκοι
λελύκοιτον
λελυκοίτην
λελύκοιμεν
λελύκοίτε
λελύκοιεν

λελυκέαι

λε-λυ-κ-ο-τ-
λελυκώς
λελυκυῖα
λελυκός

中

指實

使令

昔恆

被動
同式

今成
λε-λυ-

將成
λε-λυ-σ-

λύομαι
λύη 或-ει
λύεται
λύεσθον
λύεσθον
λύόμεθα
λύεσθε
λύονται

λύομαι
λύομαι
λύεται
λύεσθον
λύεσθον
λύόμεθα
λύεσθε
λύονται

λύομαι
λύομαι 或-ει
λύεται
λύεσθον
λύεσθον
λύόμεθα
λύεσθε
λύονται

ἐλύομην
ἐλύου
ἐλύετο
ἐλύεσθον
ἐλύεσθην
ἐλύόμεθα
ἐλύεσθε
ἐλύοντο
昔成, ἐ+λε-λυ-
ἐλύομην
ἐλύομαι
ἐλύετο
ἐλύεσθον
ἐλύεσθην
ἐλύόμεθα
ἐλύεσθε
ἐλύοντο

-
λύου
λύεσθω
λύεσθον
λύεσθων
-
λύεσθε
λύεσθων
(λύεσθωσαν)
-
λύομαι
λύεσθω
λύεσθον
λύεσθων
-
λύεσθε
λύεσθων
(λύεσθωσαν)

中 懸疑

期望

兼名

兼狀

λύωμαι
λύω
λύεται
λύοισθον
λύοισθον
λυώμεθα
λύησθε
λύωνται

λυοίμην
λύοιο
λύοιτο
λύοισθον
λυοίσθην
λυοίμεθα
λύοισθε
λύοιντο

λύεσθαι

λυ-ο-μενο-
λυόμενος
λυομένη
λυόμενον

λελυμένος
λελυμένος
λελυμένος
λελυμένω
λελυμένω
λελυμένοι
λελυμένοι
λελυμένοι

εἶ
ἦς
ἦ
ἦτον
ἦτον
ἦμεν
ἦτε
εἶσι(ν)

λελυμένος
λελυμένος
λελυμένος
λελυμένω
λελυμένω
λελυμένω
λελυμένω
λελυμένοι
λελυμένοι

λέλυσθαι

λε-λυ-μενο-
λελυμένος
λελυμένη
λελυμένον

λελυσοίμην
λελύσοιο
λελύσοιτο
λελύσοισθον
λελυσοίσθην
λελυσοίμεθα
λελύσοισθε
λελύσοιντο

λελύσεσθαι

λε-λυ-σο-μενο-
λελυσοίμενος
λελυσομένη
λελυσοίμενον

指責

使令

關身

將來
λυ-σ-

λύσομαι
λύση 或-ει
λύσεται
λύσεσθον
λύσεσθον
λύσομεθα
λύσεσθε
λύσονται

已往
έ-λυ-σ-

έλυσάμην
έλύσω
έλύσατο
έλυσασθον
έλυσασθην
έλυσαμεθα
έλυσασθε
έλύσαντο

λύσαι
λυσάσθω
λύσασθον
λυσάσθων
λύσασθε
λυσάσθων
(λυσάσθωσαν)

被動

將來
λυ-θη-σ-

λυθήσομαι
λυθήση 或-ει
λυθήσεται
λυθήσεσθον
λυθήσεσθον
λυθήσομεθα
λυθήσεσθε
λυθήσονται

已往
έ-λυ-θη-

έλύθην
έλύθης
έλύθη
έλύθητον
έλυθήτην
έλύθημεν
έλύθητε
έλύθησαν

λύθητι
λυθήτω
λύθητον
λυθήτων
λύθητε
λυθέντων
(λυθήτωσαν)

下2 懸疑

期望

兼名

兼狀

λυσσίμη
λύσσιο
λύσοιτο
λύσοισθον
λυσσίσθην
λυσσίμεθα
λύσοισθε
λύσοιντο

λύσεσθαι

λυ-σ-ο-μενο-
λυσόμενος
λυσόμενη
λυσόμενον

λύσωμαι
λύση 或-ει
λύσηται
λύσησθον
λύσησθον
λυσώμεθα
λύσησθε
λύσωνται

λυσσίμη
λύσαιο
λύσαιτο
λύσαισθον
λυσσίσθην
λυσσίμεθα
λύσαισθε
λυσσαιντο

λύσασθαι

λυ-σ-α-μενο-
λυσόμενος
λυσάμένη
λυσόμενον

λυθησοίμη
λυθησοίο
λυθησοιτο
λυθησοισθον
λυθησοίσθην
λυθησοίμεθα
λυθησοισθε
λυθησοιντο

λυθησεσθαι

λυ-θη-σ-ο-μενο-
λυθησόμενος
λυθησόμενη
λυθησόμενον

120

λυθῶ
λυθῆς
λυθῆ
λυθητον
λυθητην
λυθῶμεν
λυθητε
λυθῶσι(ν)

λυθείην
λυθείης
λυθείη
λυθείτον
λυθείτην
λυθείμεν
λυθείτε
λυθείεν

λυθηῖναι

λυ-θ-εντ-
λυθείς
λυθείσα
λυθέν

動字形式

由上表 λύω (俄今解) 全式觀察，並參以字形組織法 (見 64)，將 λυ (純字根) 除去，加於他純字根上即成相當各式。其除去純字根 (如 λυ) 所餘部分各式不一，然各部分皆有作用。又其字母為何亦有視字根字母性質而異之處。今先論字後部分，次論字前部分：

(一) 字後部分：1. 字尾 Endings 除去 λύω 各式之 λυ，所餘字後部分最要者為字尾。字尾分兩部：一為純字尾 如 λύω 之 ω，λύεις 之 εις，λύομαι 之 μαι。二為橋母音 Thematic Vowel (見 顧 154)。在一切將來，將成，主動關身之現今，及第二式已往時體，凡 ω 動詞字根與純字尾間皆有橋母音。此橋母音在期望情體及 μ, ν 之前為 ο，餘處為 ε；懸疑情體例用長音 ω 代 ο，η 代 ε。(注意使令字尾新約希利尼文式 -ωσάω 晚於雅典文之 -τωσ 參考 (却 160))。2. 時號 (欲明「時號」最好先言「二式」)

動字二式：動詞主動關身已往，主動今成，昔成，被動將來，已往，諸時體皆有二式：第一式 (First Form) 又名「柔式」(Weak Form) 如 ἐλυσα 是，以 ① 記之；第二式 (Second Form) 又名「剛式」(Strong Form) 如 ἐλιπον 是，以 ② 記之 (如「至實性 ② 單/多」意謂「ἐλιπον 係「主動態體指實情體，已往時體第二式，單數第一身，或多數第三身」)。又 ἐλυσα 之 σ 為時號，ἐλιπον 不加時號，字尾硬加於字根 λιπ- 之

後故名剛式。3. 情號 期望情體有(為記號,與橋母音合一為一綴音,如 λυ-ο-ι-μι)。

動字二式區別: 有二式時體當注意各點如下:-

1. 字本尾為母音之動字各時體概無第二式。字本尾為子音之動字其有第二式之時體大半無第一式,若二式兼備則意義間有出入。如 λύω 有 ἔλυσα (徃^①), 而無 徃^② (ἔλυον 為昔恆), λείπω 有 ἔλιπον (徃^②), 而無 徃^① (ἔλειψα), ἵστημι 有 ἕστησα (徃^①) 我置 (主動及物); ἕστην 我立起 (不及物)。
2. 第二式字無時號。參考 ἔλυ-ο-α, ἔλιπ-ο-ν。
3. 第二式已徃字本恆為純字根,故凡有 徃^② 之動字其純字根不難求出。如 λείπω 之 徃^② 為 ἔ-λιπ-ο-ν 故其純字根為 λιπ。

(二) 字首部分: 動字字首有二種。

1. 已號 Augments: 若字根首為子音,此號為 ε; 若為母音則增長此母音而已。如下列各字之昔恆時體然。ἄγω 我領導之昔恆為 ἤγον, ἐλαύνω 我逐為 ἤλαυον, ὀνειδίζω 我責 ὀνειδίξον, ἰκέτεύω 我乞 ἰκέτευον, ὑβρίζω 我侮 ὑβρίξον, αἰσθάνομαι 我見 ἠσθανόμην, εἰκάω 我喻 ἠκάξον, ἀυξάνω 我長 ἠύξανον, εὐρίσκω 我找 ἠύρισκον, οἰκτείρω 我憐 ὠκτείρον, λύω 我解 ἔλυον (見司 71)。但當注意

A. 若字前有前置詞與之聯合, 則已號加於二者之間而依動聽律發生變化. 如 εἰσφέρω 我帶進來, 昔恆為 εἰσ-έ-φερον, προσάγω 我領到為 προσ-ῆγον, ἐκβάλλω 我扔 εἰς-έβαλλον, συλλέγω 我集 συν-έλεγον, (還原見 20), ἐμβάλλω 我扔進去 ἐν-εβαλλον.

B. 已號只加於指實情體, 成號則加於各情體.

2. 成號 Reduplications: 凡今成, 昔成, 將成各時體

皆有此號. 法, 若字本首為子音, 則書此子音字母及 ε 於字本之前而成為「成時字本」. 如 λύω 我解, 今成為 λέλυκα, πείθω 我勸為 πέπεικα, πλήσσω 我打πέπληγα, πέμπω 我送πέπομφα, τάττω 我整理τέταχα, βλάπτω 我毀βέβλαφα, γράφω 寫今成為 γέγραφα. 但字本首若為濁子音, 以其列之清子音為成號之首. 如 φαίνω 我顯, 今成為πέφηνα. 又成號亦書於前置詞之後. 如 συγχέω 我混, 今成為συχέ-χυκα.

又母音與 σ 為字首之字, 以已號為成號. 如 ἀγγέλλω 我告, 今成為ἤγγελκα, σπείρω 我撒種, 為ἔσπαρκα.

雅典成號 Attic Reduplications (顧 127-128): 若

字首為 α, ε, ο 後有單子音, 有時錄其首二字母並增長其字首之母音. 此法名「雅典成號」. 如 ἐλέγχω 我論服, 今成為ἐλη-λεγμαί, ἐλαύνω (ἐλα-) 為

ἐλήλακα, ἀκούω 為 ἀκήκοα, ἐγείρω(ἐγερ-) 為 ἐγρήγορα(當為 ἐγ-η-γορα).

現今疊號 以首字母與(合成, 當自'成號'分清. 如 γίγνομαι(γεν-), γιγνώσκω(γνο-), τίθημι(θε).

ω動字第二式(司66-69)有二種:

主動徃②: 加普恆之字首字尾於純字根即成. 如 λείπω(λιπ-)之徃②各式

實	令	疑	望
ἔλιπον	-	λίπω	λίποιμι
ἔλιπες	λίπε	λίπης	λίποις
ἔλιπε(ν)	λίπέτω	λίπη	λίποι
ἔλιπετον	λίπετον	λίπητον	λίποιτον
ἔλιπέτην	λίπέτων	λίπητον	λίποιτην
ἔλιπομεν	-	λίπωμεν	λίποικεν
ἔλιπετε	λίπετε	λίπητε	λίποιτε
ἔλιπον	λιπόντων (λίπέτωσαν)	λίπωσι(ν)	λίποισεν

名
λιπεῖν

狀
λιπ-οντ-
λιπων
λιπούσα
λιπόν

124

關身徃②: 加關身徃①之字首字尾於純字根即成. 如 λείπω(λιπ-)之關身徃②

實	令	疑	望
ἐλιπόμην	-	λίπωμαι	λιποίμην
ἐλίπου	λιπού	λίπη	λίποιο
ἐλίπετο	λιπέσθω	λίπηται	λίποιοτο
ἐλίπεσθον	λίπεσθον	λίπησθον	λίποισθον
ἐλιπέσθην	λιπέσθων	λίπησθον	λιποίσθην
ἐλιπόμεθα	-	λιπώμεθα	λιποίμεθα
ἐλίπεσθε	λίπεσθε	λίπησθε	λίποισθε
ἐλίποντο	λιπέσθων	λίπωνται	λίποιντο
	(λιπέσθωσαν)		
名		狀 (λιπ-ομενο-)	
λιπέσθαι		λιπόμενος,	
		λιπομένη	
		λιπόμενον	
<u>主動成</u> 零變純字根, 不加κ, 直加或號字首			
字尾即成. 如 λείπω 之 成 字本 λοιπ-(λιπ-):			
今成	昔成	疑	望
λέλοιπα	έλελοίπη	λελοίπω 等	λελοίποιμι 等
λέλοιπας	έλελοίπης	或	或
λελοίπε(ν)	έλελοίπει(ν)	λελοιπώς ᾧ	λελοιπώς εἶην
λελοίπατον	έλελοίπετον	等	等
λελοίπατον	έλελοίπέτην		
λελοίπαμεν	έλελοίπεμεν	(見116)	
λελοίπατε	έλελοίπετε		
λελοίπασι	έλελοίπεσαν		
本式使令情	名	狀 (λελοιποτ-)	
體罕見	λελοιπέναι	λελοιπώς	
		λελοιπίω	
		λελοιπός	
<u>被動往</u> 取純字根, 不加θ, 但加被動往字			
首字尾即成. 如 φαίνω 顯, 純字根 φαν-			

實	令	疑	望
ἐφάνην	-	φανῶ	φανείην
ἐφάνης	φάνηθι ^甲	φανῆς	φανείης
ἐφάνη	φάνητω	φανῆ	φανείη
ἐφάνητον	φάνητον	φανῆτον	φανείτον
ἐφάνητην	φάνητων	φανῆτων	φανείτην
ἐφάνημεν	-	φανῶμεν	φανείμεν
ἐφάνητε	φάνητε	φανῆτε	φανείτε
ἐφάνησαν	φανέντων (φανήτωσαν)	φανῶσι (ν)	φανείεν

名
φάνηται

甲. 字尾原為θι,
因徑^①前有θ-
故改為τι. 如
λυθητι.

狀 (φαν-ειτ-)
φανείς
φανείσα
φάνέν

被動將來^② 取純字根加被動將來^①之字首字
尾即成. 參考 (λυθήσομαι, 119). 如 φαν-

實	(使令罕見)	望	名
φανήσομαι		φανησομένη	φανήσεσθαι
等		等	

狀 (φανησομενο-)

φανησόμενος,
φανησομένη
φανησομενον

126

關身今成指實子音為字根尾之特性.

1. 多數第三身只有兼狀式, 無常式;
2. 字根尾子音與字尾首子音按律聯合. (參 20.

壹. 二, 三.)

今舉五例字與λύω之λέλυμαι比較如下:

λύω 解	πλέκω 織	ἀγγέλλω 宣告
λέλυμαι	πέπλεγμαί	ἠγγεμαι
λέλυσαι	πέπλεσαι	ἠγγεσαι
λέλυται	πέπλεκται	ἠγγεται
λέλυσθον	πέπλεχθον	ἠγγεθον
λέλυσθον	πέπλεχθον	ἠγγεθον
λελύμεθα	πεπλεγμεθα	ἠγγεμεθα
λέλυσθε	πέπλεχθε	ἠγγεθε
λέλυνται	πεπλεγμένοι εἰσίν(ν)	ἠγγεμένοι εἰσίν(ν)
γράφω 寫	πείθω 勸	φαίνω 顯明
γέγραμμαι	πέπεισμαι	πέφασμαι
γέγραψαι	πέπεισαι	πέφανσαι
γέγραπται	πέπειται	πέφανται
γέγραφθον	πέπεισθον	πέφανθον
γέγραφθον	πέπεισθον	πέφανθον
γεγράμμεθα	πεπεισμεθα	πεφασμεθα
γέγραψε	πέπεισθε	πέφανθε
γεγραμμένοι εἰσίν(ν)	πεπεισμένοι εἰσίν(ν)	πεφασμένοι εἰσίν(ν)

兼名·兼狀

兼名情體 Infinitive 只有一式。兼狀情體 Participle 形式一如形容詞(見84甲,86丙),惟陽.呼.單,恆與主格同。又當注意:1. 凡字尾為 -μένος, -η, -ον 如 σοφός (82甲), 字尾為 -ων, -ουσα, -ον 者一如 ἐκῶν (86戊), 2. 凡字尾為 -ας, -ασα, -αν 者如 πᾶς (86丁), 加雙數, (λυσάντε λυσασα λυσάντε λυσάντων λυσασαιν λυσάντων), 3. λυθείς 與 χαριείς 相似(86丙), λευκός 與 γλυκός 相似(84甲)。

λευκός λευκυῖα λευκός
 λευκότα λευκυῖαν λευκός
 λευκότος λευκυῖας λευκότος
 λευκότι λευκυῖαν λευκότι
 λευκότε λευκυῖα λευκότε
 λευκότων λευκυῖων λευκότων
 λευκόσι λευκυῖαις λευκόσι

以上主動。今成兼狀。

λυθείς λυθείσα λυθέν
 λυθέντα λυθείσαν λυθέν
 λυθέντος λυθείσης λυθέντος
 λυθέντι λυθείση λυθέντι
 λυθέντε λυθείσα λυθέντε
 λυθέντων λυθείσων λυθέντων
 λυθείσι λυθείσαις λυθείσι

以上被動。已往兼狀。

128

今將各式字根之各態，情
 時體。單數第一身動字形
 式比較如右表：-

λυ- 解

主動 今恆 λύω
 將來 λύσω

已 ① ἔλυσα
 往 ②

今 ① λέλυκα
 成 ②

關身 今恆 λύομαι
 被動 今成 λέλυμαι
 將來 將成 λελύσομαι

關身 將來 λύσομαι
 已 ① ἐλύσαμεν
 往 ②

被動 已 ① ἐλύθη
 往 ②

將 ① λυθήσομαι
 來 ②

πιθ- 勸	υπερ- 種	πραγ- 實行	καλυβ- 蓋
πείθω	σπείρω	πράττω	καλύπτω
πείσω	σπερῶ	πράξω	καλύψω
ἐπίσθαι	ἐσπείρα	ἔπραξα	ἐκάλυψα
ἐπιθον			
πέπεικα	ἐσπαρκα	πέπραχα	
πέποιθα		πέπραγα	
πείθομαι	σπείρομαι	πράττομαι	καλύπτομαι
πέπεισομαι	ἐσπαρμαι	πέπραγμαί	κεκαλύμμαι
		πέπραξομαι	κεκαλύψομαι
πείσομαι	σπερούμαι	πράξομαι	καλύψομαι
ἐπεισάμην	ἐσπειράμην	ἔπραξάμην	ἐκαλύψάμην
ἐπιθόμην			
ἐπίσθην		ἔπραχθην	ἐκαλύφθην
	ἐσπάρην		
πεισθήσομαι		πραχθήσομαι	καλυφθήσομαι
	σπαρήσομαι		

六要體：由上表觀察所得結果即從六字中可找出一切時體形式。此六字為動字之六要體 (Principal Parts)。依態體 Voice 而論，主動有四，關身被動各一。如下：(皆言指實情體，單數第一身)。

1 主動今恆 如 λύω。其字本亦係主動昔恆，關身今恆昔恆的字本。(λύων, λύομαι, ἐλύομην)，

2 主動將來 如 πείσω。其字本亦係關身將來的字本(πέισομαι)，

3 主動已往 如 ἐπέϊσα。其字本亦係關身已往字本，字首已號亦同(ἐπεισάμην)，

4 主動今成 如 λέλυκα。其字本成號與主動昔成相同(ἐλελύκη)，

5 關身今成 如 πέπραγμαί。其字本與關身昔成相同，又有字音與主動將來字本可以合而為關身將成的字本(πέπραξομαι)，

6 被動已往 如 ἐσπάρην。其字本與被動將來字本相同(σπαρήσομαι)。

情體式·將同一態體時體各情體之第一字述

出，是為「情體式」(Paradigm) 如 λύω, (λύων), λύε, λύω, λύομαι, λύειν, λύων 是。但當與六要體分清。

聯合動字 Contracted Verbs. (參考 21, 22).

若字本尾為 α, ε, ο 則與今時字尾依母音聯合例聯合。此類字甚多。惟便於記憶，因與 λύω 之別只限於現今時體之主動，關身，被動各式，其餘與 λύω 各式全同，惟增長字本尾母音而已。且聯合動字無 往^① 成^② 式。今將三例字六要體列如下：

	敬	做	使之為奴
字本	τιμα-	ποιε	δουλο-
主. 今體	τιμῶ	ποιῶ	δουλῶ
將來	τιμήσω	ποιήσω	δουλώσω
往 ^①	ἐτίμησα	ἐποίησα	ἐδούλωσα
今成 ^②	τετίμηκα	πεποίηκα	δεδούλωκα
關. 今成	τετίμημαι	πεποίημαι	δεδούλωμαι
被. 已往 ^①	ἐτίμηθην	ἐποίηθην	ἐδουλώθην

動詞字本尾母音聯合表

動字	聯合結果	兼名
α-	$\alpha + \epsilon = \alpha$ $\alpha + \eta = \alpha$ $\alpha + \omega = \omega$ $\alpha + \text{長母音} = \omega$	一切(皆下書) τιμῶν τιμῶσθαι
ε-	$\epsilon + \epsilon = \epsilon$ $\epsilon + \text{長母音} = \epsilon$ 或雙母音則為之吸吐	ποιῶν ποιῶσθαι
ο-	含(之續音(ε, η, α))皆成 οι $\text{ο} + \text{短母音} = \text{ου}$ $\text{ο} + \text{長母音} = \omega$	δουλοῶν δουλοῶσθαι

積實

今恆

昔恆

使令

主動

τιμῶ
τιμᾶς
τιμᾶ
τιμᾶτον
τιμᾶτον
τιμῶμεν
τιμᾶτε
τιμῶσι

ἐτίμων
ἐτίμας
ἐτίμα
ἐτιμάτον
ἐτιμάτην
ἐτιμῶμεν
ἐτιμᾶτε
ἐτίμων

-
τίμα
τιμάτω
τιμάτων
τιμάτων
-
τιμάτε
τιμώντων
(τιμάτωσαν)

τιμᾶ-

關被
身動

τιμῶμαι
τιμᾶ
τιμάται
τιμάσθον
τιμάσθον
τιμώμεθα
τιμάσθε
τιμώνται

ἐτιμώμην
ἐτιμῶ
ἐτιμάτο
ἐτιμάσθον
ἐτιμάσθην
ἐτιμώμεθα
ἐτιμάσθε
ἐτιμώντο

-
τιμῶ
τιμάσθω
τιμάσθον
τιμάσθων
τιμώσθε
τιμάσθων
(τιμάσθωσαν)

主動

ποιῶ
ποιεῖς
ποιεῖ
ποιεῖτον
ποιεῖτον
ποιούμεν
ποιεῖτε
ποιούσι

ἔποιοον
ἔποιεις
ἔποιει
ἔποιετον
ἔποιετήν
ἔποιούμεν
ἔποιεῖτε
ἔποιοον

-
ποιεῖ
ποιεῖτω
ποιεῖτον
ποιεῖτων
-
ποιεῖτε
ποιούντων
(ποιεῖτωσαν)

ποιε-

關被
身動

ποιούμαι
ποιῆ (-εῖ)
ποιείται
ποιεῖσθον
ποιεῖσθον
ποιούμεθα
ποιεῖσθε
ποιούνται

ἐποιούμην
ἐποιῶ
ἐποιετο
ἐποιεσθον
ἐποιεσθην
ἐποιούμεθα
ἐποιεσθε
ἐποιούντο

-
ποιού
ποιεῖσθω
ποιεῖσθον
ποιεῖσθων
-
ποιεῖσθε
ποιεῖσθων
(ποιεῖσθωσαν)

12 懸疑

期望

兼名

兼狀

Τιμῶ
 Τιμῶς
 Τιμῶ
 Τιμῶτον
 Τιμῶτον
 Τιμῶμεν
 Τιμῶτε
 Τιμῶσι
 Τιμῶμαι
 Τιμῶται
 Τιμῶσθαι
 Τιμῶσθον
 Τιμῶσθον
 Τιμῶμεθα
 Τιμῶσθε
 Τιμῶνται
 ποιῶ
 ποιῶς
 ποιῶ
 ποιῶτον
 ποιῶτον
 ποιῶμεν
 ποιῶτε
 ποιῶσι
 ποιῶμαι
 ποιῶται
 ποιῶσθαι
 ποιῶσθον
 ποιῶσθον
 ποιῶμεθα
 ποιῶσθε
 ποιῶνται

Τιμῶν
 Τιμῶης
 Τιμῶη
 Τιμῶτον
 Τιμῶτην
 Τιμῶμεν
 Τιμῶτε
 Τιμῶεν
 Τιμῶμην
 Τιμῶο
 Τιμῶτο
 Τιμῶσθον
 Τιμῶσθην
 Τιμῶμεθα
 Τιμῶσθε
 Τιμῶντο
 ποιῶν
 ποιῶης
 ποιῶη
 ποιῶτον
 ποιῶτην
 ποιῶμεν
 ποιῶτε
 ποιῶεν
 ποιῶμην
 ποιῶο
 ποιῶτο
 ποιῶσθον
 ποιῶσθην
 ποιῶμεθα
 ποιῶσθε
 ποιῶντο

Τιμῶν

τιμῶσθαι

ποιεῖν

ποιεῖσθαι

Τιμῶντ-
 Τιμῶν
 Τιμῶσα
 Τιμῶν

Τιμῶμενο-
 Τιμῶμενος
 Τιμῶμένη
 Τιμῶμενον

ποιῶντ-
 ποιῶν
 ποιῶσα
 ποιῶν

ποιῶμενο-
 ποιῶμενος
 ποιῶμένη
 ποιῶμενον

	指寶 今恆	昔恆	使令
主 動	δουλώ	ἐδούλουν	-
	δουλόεις	ἐδούλους	δούλου
	δουλοί	ἐδούλου	δουλούτω
	δουλούτον	ἐδουλούτον	δουλούτων
	δουλούτων	ἐδουλούτην	δουλούτων
	δουλούμεν	ἐδουλούμεν	-
	δουλούτε	ἐδουλούτε	δουλούτε
	δουλούσι	ἐδούλουσιν	δουλούστων (δουλούτωσιν)
	δουλούμαι	ἐδουλούμην	-
	δουλοί	ἐδουλού	δουλούσθω
	δουλούται	ἐδουλούτο	δουλούσθων
	δουλούσθων	ἐδουλούσθον	δουλούσθων
	δουλούσθον	ἐδουλούσθην	δουλούσθων
	δουλούμεθα	ἐδουλούμεθα	-
δουλούσθε	ἐδουλούσθε	δουλούσθε	
δουλούνται	ἐδουλούντο	δουλούσθων (δουλούσθωσιν)	
聽疑	期望	兼名	兼狀
δουλώ	δουλοίην		δουλούντ-
δουλόεις	δουλοίης		δουλούντων
δουλοί	δουλοί	δουλούν	δουλούσθα
δουλώτον	δουλοίτην	[見(吉 3)]	δουλούντων
δουλώμεν	δουλοίμεν		
δουλώτε	δουλοίτε		
δουλώσι	δουλοίεν		
δουλώμαι	δουλοίμην		δουλούμενο-
δουλοί	δουλοίς		δουλούμενος
δουλώται	δουλοίτο	δουλούσθαι	δουλούμένη
δουλώσθων	δουλοίσθον		δουλούμενον
δουλώσθον	δουλοίσθην		
δουλώμεθα	δουλοίμεθα		
δουλώσθε	δουλοίσθε		
δουλώνται	δουλοίντο		

μι 動詞

動詞字尾為μι者有兩類：一。

字根後直加字尾者。此類字形式，除現今及性^②外與ω動詞同。二。字根加VU-或VVU-然後再加字尾者。今先論一。希文有常用動詞六七個屬此類。謹按倫敦大學希臘文教授Prof. G.W. Kilmer, M.A. 表式節錄以供參考。

純字根 現今字本
 θε- (θιθε-) = τιθε-
 δο- (διδο-) = διδο-
 ε- (ιε-) = ιε-
 οτα- (οιοτα-) = ιοτα-

字之組成

1. 主動現今指實今恆

τιθεη	} MI	
διδοω		σι(-V)
ιεη		τοV
ιοταη		τοV
		MEV
		TE
		οσι(-V)

2. 昔恆

ετιθ-ηV ετιθουV
 -ηS
 -η
 -EIS
 -EI
 ετιθ-ε-τοV
 -τηV
 -μεV
 -τε
 -ουV

ι-ηV (ι-ουV)
-ηS
 -η
 -EIS
 -EI
 注意：
 ετιθηV 與
 ιηV 同。

ι-ε-τοV
 -τηV
 -μεV
 -τε
 -ουV

εδιδ-ωV εδιδ-ουV
 -ωS
 -ω
 -ουS
 -ου
 -ο-τοV
 -τηV
 -μεV
 -τε
 -ουV

ιοτηV ιοτ-ωV
 -ηS
 -η
 -α-τοV
 -τηV
 -μεV
 -τε
 -ουV

3. 現今期望
 τιθε } -V
 διδο } -S
 ιε } -η
 ιοτα } -η }
 } -S
 } -η
 } -η }
 } τοV }
 } τηV }
 } μεV }
 } τε }
 } εV }

8. 性^②兼名
 (其母音為加長
 現今母音而得)
 現今 性^②
 ἰοτά-ναι ἰοτή-ναι
 τιθε-ναι θεί-ναι
 ἰε-ναι εἶ-ναι
 διδο-ναι δοῦ-ναι

9. 性^②使令
 δο
 θε
 ε
 ἰοτή
 α-
 (-τωσιν)
 (-σι
 -των
 -των
 -τε
 -των
 (-τωνσιν)

10. 性^②指實
 ἰοτή-ν
 ...
 -τον
 -την
 -μεν
 -τε
 -συν
 ἰοτή } ΚΑ
 ΚΑS }
 ΚΕΝ }
 ἰοθε } ΤΟΝ
 ΤΗΝ }
 ἰομεν } ΜΕΝ
 ἰοτε } ΤΕ
 ἰοσυν } ΣΥΝ

懸疑	期望	兼名	兼狀
ἰοτά	ἰοταίν		ἰοταντ-
ἰοτήs	ἰοταίηs		ἰοτάs
ἰοτή	ἰοταίη		ἰοτάσθ
ἰοτήτων	ἰοταίτων	ἰοτάναι	ἰοταίν
ἰοτήτων	ἰοταίτην		
ἰοτώμεν	ἰοταίμεν		
ἰοτήτε	ἰοταίτε		
ἰοτώσι(ν)	ἰοταίεν		
στώ	σταιίν		σταντ-
στήs	σταιήs		στάs
στή	σταιή		στάσθ
στήτων	σταιίτων	σταιναι	σταιίν
στήτων	σταιίτην		
στώμεν	σταιίμεν		
στήτε	σταιίτε		
στώσι(ν)	σταιίεν		
ἰοτώμαι	ἰοταίμην		ἰοταίμενο-
ἰοτή	ἰοταίο		ἰοταίμενοs
ἰοτήται	ἰοταίτο		ἰοταίμένη
ἰοτήσθον	ἰοταίσθον	ἰοτασθαι	ἰοταίμενον
ἰοτήσθον	ἰοταίσθην		
ἰοτώμεθα	ἰοταίμεθα		
ἰοτήσθε	ἰοταίσθε		
ἰοτώνται	ἰοταίντο		

ΘΕ-置

主動

指責

今恆
ΤΙΘΗΜΙ
ΤΙΘΗΣ
ΤΙΘΗΣΙ(-ν)
ΤΙΘΕΤΟΥ
ΤΙΘΕΤΟΥ
ΤΙΘΕΜΕΝ
ΤΙΘΕΤΕ
ΤΙΘΕΤΟΙ(-ν)

從^②
ἔθηκα^②
ἔθηκας
ἔθηκην
ἔθετον^②
ἔθετην
ἔθεμεν
ἔθετε
ἔθετον
(ἔθηκας)

間接
身動

ΤΙΘΕΜΑΙ
ΤΙΘΕΘΑΙ
ΤΙΘΕΤΑΙ
ΤΙΘΕΣΘΟΥ
ΤΙΘΕΣΘΟΥ
ΤΙΘΕΜΕΘΑ
ΤΙΘΕΣΘΕ
ΤΙΘΕΝΤΑΙ

從^②
ἔθεμην
ἔθεου
ἔθετο

{餘如
ἔτιθέμην}

使令

普恆

ἔτιθην
ἔτιθείς
ἔτιθει
ἔτιθετον
ἔτιθέτην
ἔτιθεμεν
ἔτιθετε
ἔτιθετον

ἔτιθέμην
ἔτιθέσο
ἔτιθετο
ἔτιθεσθου
ἔτιθεσθου
ἔτιθεσθην
ἔτιθέμεθα
ἔτιθεσθε
ἔτιθεντο

-
τίθει
τίθετω
τίθετον
τίθετων
-
τίθετε
τίθεντων
(τίθετων)

θές
θέτω
θέτου
θέτων
-
θετε
θέντων
(θέτων)

-
τίθεσο
τίθεσθω
τίθεσθου
τίθεσθω
-
τίθεσθε
τίθεσθων
(τίθεσθων)

ΘΟΥ
θέσθω.

{餘如
τίθεσο}

懸疑	期望	兼名	兼狀
τιθῶ	τιθείην		τιθευτ-
τιθῆς	τιθείης		τιθείς
τιθῆ	τιθείη	τιθείαι	τιθείσα
τιθῆτον	τιθείτον		τιθείν
τιθῆτον	τιθείτην		
τιθῶμεν	τιθείμεν		
τιθήτε	τιθείτε		
τιθῶσι(ν)	τιθείεν		
θῶ	θείην		θευτ-
θῆς	θείης		θείς
θῆ	θείη	θείαι	θείσα
θῆτον	θείτον		θείν
θῆτον	θείτην		
θῶμεν	θείμεν		
θήτε	θείτε		
θῶσι(ν)	θείεν		
τιθῶμαι	τιθείμαι		τιθέμενο-
τιθῆ	τιθείο		τιθέμενος
τιθήται	τιθείτο	τιθείσθαι	τιθέμενη
τιθήσθον	τιθείσθον		τιθέμενον
τιθήσθον	τιθείσθην		
τιθῶμεθα	τιθείμεθα		
τιθήσθε	τιθείσθε		
τιθῶνται	τιθείντο		
θῶμαι	θείμαι		θεμενο-
θῆ	θείο		θεμενος
θήται	θείτο	θείσθαι	θεμένη
[餘如 τιθῶμαι]	[餘如 τιθείμαι]		θεμενον

ε- 讓走

主動

指寶
今恆

ἦν
ἦς
ἦν (-ν)
ἦτον
ἦτον
ἦμεν
ἦτε
ἦσαν (-ν)

性^②
ἦκα^①
ἦκας
ἦκεν
ἔiton^②
ἔιτην
ἔιμεν
ἔιτε
ἔισαν
(ἦσαν)

關被
身動

ἔμην
ἔσθι
ἔσθι
ἔσθον
ἔσθον
ἔμεθα
ἔσθε
ἔσθαι

性^②
εἶμην
εἶσο
εἶτο

{餘如
εἶμην}

昔恆

ἦν
ἦς
ἦι
ἦτον
ἦτην
ἦμεν
ἦτε
ἦσαν

ἔμην
ἔσο
ἔστο
ἔσθον
ἔσθον
ἔσθην
ἔμεθα
ἔσθε
ἔσθαι

使令

-
ἔει
ἔτω
ἔτον
ἔτων
-
ἔετε
ἔντων
(ἔτωναν)
-
εἶς
ἔτω
ἔτον
ἔτων
-
ἔτε
ἔντων
(ἔτωναν)

-
ἔσο
ἔσθω
ἔσθον
ἔσθων
-
ἔσθε
ἔσθων,
-
οὐ
ἔσθω

{餘如
ἔστο}

懸疑	期望	兼名	兼狀
ἰω	ἱέην		ἱεῦτ-
ἱῆς	ἱέης		ἱεῖς
ἱῆ	ἱεῖη		ἱεῖσθαι
ἱήτων	ἱεῖτων	ἱεῦσαι	ἱεῦ
ἱήτων	ἱεῖτην		
ἱώμεν	ἱεῖμεν		
ἱήτε	ἱεῖτε		
ἱώσι (-ν)	ἱεῖν		
ἰῶ	εἰην		εῖτ-
ἰῆς	εἰης		εῖς
ἰῆ	εἰη		εῖσθαι
ἰήτων	εἰτων	εῖσαι	εῖ
ἰήτων	εἰτην		
ἰώμεν	εῖμεν		
ἰήτε	εἰτε		
ἰώσι (-ν)	εῖν		
ἰώμαι	ἱεῖμεν		ἱεῖμενο-
ἰήται	ἱεῖο		ἱεῖμενος
ἰήσθων	ἱεῖσθαι	ἱεῖσθαι	ἱεῖμενη
ἰήσθων	ἱεῖσθην		ἱεῖμενον
ἰώμεθα	ἱεῖμεθα		
ἰήσθε	ἱεῖσθε		
ἰώνται	ἱεῖντο		
ἰώμαι	εἰμην		εῖμενο-
ἰήται	εἰο		εῖμενος
ἰήται	εἰτο	εῖσθαι	εῖμενη
{餘如}	{餘如}		εῖμενον
{ἰώμαι}	{ἱεῖμεν}		

δο- 給

指寶

使令

主動

今恆

昔恆

δίδωμι

ἔδιδου

-

δίδως

ἔδιδους

δίδου

δίδωσι (-v)

ἔδιδου

δίδότω

δίδοτον

ἔδιδοτον

δίδοτων

δίδομεν

ἔδιδότην

διδότων

δίδετε

ἔδιδομεν

-

δίδαστε

ἔδίδετε

δίδετε

διδάσσι (-v)

ἔδιδοσαν

διδόντων
(διδάσκων)

往^② ἔδωκα

-

ἔδωκας

ἴδως

ἔδωκε(-v)

δότη

ἔδωτον

δότην

ἔδωτην

δότην

ἔδωμεν

-

ἔδωτε

δότε

ἔδωσαν

δόντων
(δότησαν)

關被
身動

δίδωμαι

ἔδιδόμεν

δίδωσαι

ἔδιδωσο

δίδωται

ἔδιδωτο

δίδωσο

δίδωσθον

ἔδιδωσθον

διδώσθω

δίδωσθον

ἔδιδώσθην

διδώσθον

διδόμεθα

ἔδιδόμεθα

διδώσθων

δίδωσθε

ἔδιδωσθε

-

δίδονται

ἔδιδοντο

δίδωσθε

往^② ἔδωμην

διδώσθων
(διδώσθωσαν)

ἔδω

-

ἔδωτο

δού

{餘如
ἔδιδόμην}

δούσθω

{餘如
δίδωσο}

懸疑	期望	兼名	兼狀
διδῶ διδῶς διδῶ διδῶτον διδῶτων διδῶμεν διδῶτε διδῶσι(-ν)	διδόνην διδόνης διδόνη διδόντον διδόντην διδόνμεν διδόντε διδόνειν	διδόναι	διδόντ- διδόνς διδόνουσα διδόν (如 δίδωνος)
δῶ δῶς δῶ δῶτον δῶτων δῶμεν δῶτε δῶσι(-ν)	δόνην δόνης δόνη δόντον δόντην δόνμεν δόντε δόνειν	δόναι	δόντ- δόνς δόνουσα δόν
διδῶμαι διδῶ διδῶται διδῶσθον διδῶσθον διδῶμεθα διδῶσθε διδῶνται	διδόνμην διδόντο διδόντο διδόνσθον διδόνσθον διδόνμεθα διδόνσθε διδόνντο	διδόνσθαι	διδόμενο- διδόμενος διδόμενη διδόμενον
δῶμαι δῶ δῶται {餘如 διδῶμαι}	δόνμην δόντο δόντο {餘如 διδόνμην}	δόνσθαι	δόμενο- δόμενος δόμενη δόμενον

此外又有通用動詞四五，彼此間形式相同相似處頗多，易於混雜，謹分別於下：

εἶμι 有二，義殊，重音號，字根皆不相同。

é- 是 εἶμι；

í- 將去 εἶμι。

οἶδα (íδ-) 我知道，原為 εἶδον (我已看見) 之第二式，今用如主動今恆。

εἰκα (íκ-) 我以為，亦當討論。

注意 ἔστι 為後附字 (51, (2))，平常將重音號推置於前行字上，如 (τοῦτο ἔστιν) = τοῦτό ἐστιν。

但以 ἔστι 為最普通字，當注意下列各點：

(一) 若前行字為尾，則 ἔστι 之重音號不動，如 οὗτος ὁ λόγος ἐστίν τοῦ θεοῦ。

(二) 在以下情況中 ἔστι 為尾：

(甲) 在 εἰ, ὡς, καὶ, οὐκ, μὴ 之後時，

(乙) 前行字為尾，而字尾省略時 (27 (ε))，如 (ταῦτα ἐστὶ ψευδῆ) = ταῦτ' ἐστὶ ψευδῆ。

(丙) ἔστι 本字義着重時，則為尾，如 ἔστιν ὁ ἡγῶν καὶ κρίνων；

(丁) ἔστι (訓) 存在時，則為尾，如 ἔστιν θεός (有神)。

οἶδα 有先天知之意，由 εἶδον (眼見，一望而知) 發生或亦有因，中有今成時體，或而有'結果未了'等含義，γινώσκω 有學而後知之意，故智慧派為 "Gnostic," (見朱. 73)。

	ἔσ- 是	ἴ- 將去	ἔ- 使之去	ἴδ- 知
今恆	<u>εἰμί</u>	<u>εἶμι</u>	ἴημι	οἶδα
	<u>εἶ</u>	<u>εἶ</u>	ἴης	οἶσθα (οἶδας)
	<u>ἔσσι(-ν)</u>	<u>ἔσσι(-ν)</u>	ἴησι(-ν)	οἶδε(-ν) 耕約式
	<u>ἔστων</u>	<u>ἴτων</u>	ἴετων	ἴστων (耕33)
	<u>ἔστων</u>	<u>ἴτων</u>	ἴετων	ἴστων
	<u>ἔσμεν</u>	<u>ἴμεν</u>	ἴεμεν	ἴσμεν (οἶσμεν)
	<u>ἔστε</u>	<u>ἴτε</u>	ἴετε	ἴστε (οἶσθε)
	<u>ἔσσι(-ν)</u>	<u>ἴσσι(-ν)</u>	<u>ἴσσι(-ν)</u>	ἴσσοσι(-ν) (οἶσσοσι)
昔恆	<u>ἦ</u> (ἦν)	<u>ἦ</u>	ἴην	ἴδῃ
	<u>ἦσθα(ἦς)</u>	<u>ἦεισθα</u>	ἴεις	ἴδησθα
	<u>ἦν</u>	<u>ἦει</u>	ἴει	ἴδει
	<u>ἦτων</u>	<u>ἦτων</u>	ἴετων	ἴστων
	<u>ἦτην</u>	<u>ἦτην</u>	ἴετην	ἴστην
	<u>ἦμεν</u>	<u>ἦμεν</u>	ἴεμεν	ἴσμεν
	<u>ἦτε</u>	<u>ἦτε</u>	ἴετε	ἴστε
	<u>ἦσαν</u>	<u>ἦσαν</u>	ἴεσαν	ἴσσαν
使令	<u>ἴσθι</u>	<u>ἴθι</u>	ἴει	<u>ἴσθι</u>
	<u>ἔστω</u>	<u>ἴτω</u>	ἴετω	ἴστω
	<u>ἔστων</u>	<u>ἴτων</u>	ἴετων	ἴστων
	<u>ἔστων</u>	<u>ἴτων</u>	ἴετων	ἴστων
	<u>ἔστε</u> <u>οὐτων</u>	<u>ἴτε</u> <u>οὐτων</u>	ἴετε ἴεντων	ἴστε ἴστων

注意 凡字母有二字相同者，不論其所帶重音號是
否相同，皆於各字下記以橫線，以便區別。

懸疑

ᾧ
ἦς
ἦ
ἦΤΟΝ
ἦΤΟΝ
ᾧ
ἦΤΕ
ᾧσι(-ν)

ᾧ
ἦς
ἦ
ἦΤΟΝ
ἦΤΟΝ
ᾧΜΕΝ
ἦΤΕ
ἦσι(-ν)

ᾧ
ἦς
ἦ
ἦΤΟΝ
ἦΤΟΝ
ᾧΜΕΝ
ἦΤΕ
ᾧσι(-ν)

εἶδᾶ
εἶδῆς
εἶδῆ
εἶδῆΤΟΝ
εἶδῆΤΟΝ
εἶδᾶΜΕΝ
εἶδῆΤΕ
εἶδᾶσι(-ν)

期望

εἶμυ
εἶης
εἶη
εἶΤΟΝ
εἶΤΗΝ
εἶΜΕΝ
εἶΤΕ
εἶΕΝ

ἴομι
ἴοις
ἴοι
ἴοΙΤΟΝ
ἴοίΤΗΝ
ἴοΜΕΝ
ἴοΙΤΕ
ἴοΙΕΝ

ἴείην
ἴείης
ἴείη
ἴείΤΟΝ
ἴείΤΗΝ
ἴείΜΕΝ
ἴείΤΕ
ἴείΕΝ

εἶδειην
εἶδειης
εἶδειη
εἶδειΤΟΝ
εἶδειΤΗΝ
εἶδειΜΕΝ
εἶδειΤΕ
εἶδειΕΝ

兼名

εἶναι

ἴεῖναι

ἴεῖναι

εἶδεῖναι

蒸狀

ᾔντ-
ᾔν
οὔσα
ᾔν

ἴντ-
ἴν
ἴουσα
ἴν

ἴεντ-
ἴεις
ἴείσα
ἴέν

εἶδᾔτ-
εἶδᾔς
εἶδᾔσα
εἶδᾔς

ἴκ-以為 (申101, 司152)

今恆

ἔοικα
 ἔοικας
 ἔοικε(-ν)
 ἔοικατον
 ἔοικατον
 ἔοικμεν ἔοικαμεν
 ἔοικατε
 εἶρασι(-ν) [ἔοικασι]

昔恆

ἔωκη
 ἔωκης
 ἔωκει [ἔκει]
 ἔωκετον
 ἔωκετην
 ἔωκεμεν
 ἔωκετε
 ἔωκεσαν

懸疑

ἔοικω
 ἔοικης
 ἔοικη
 ἔοικητον
 ἔοικητον
 ἔοικωμεν
 ἔοικητε
 ἔοικωσι(-ν)

期望

無名

無狀

ἔοικοίην
 ἔοικοίης
 ἔοικοίη
 ἔοικοίτων εἶκεναί
 ἔοικοίτην
 ἔοικοίμεν
 ἔοικοίτε
 ἔοικοίεν
 εἶκοτ-
 εἶκώς
 εἶκυϊα
 εἶκός

二. 字根加 VU 或 VVU 之 μ(動詞); VU, VVU 只加於今時各體, 且其今時懸疑, 期望二情體字尾有 ω 動詞形式. (如 δείκνυμι 是). (135).

今將 δείκνυμι 各式列下.

δεικ- 顯 (司120).

指實

今恆

主動
 ΔΕΙΚΝΥΜΙ
 ΔΕΙΚΝΥΣ
 ΔΕΙΚΝΥΣΙ(-ν)
 ΔΕΙΚΝΥΤΟΝ
 ΔΕΙΚΝΥΤΟΝ
 ΔΕΙΚΝΥΜΕΝ
 ΔΕΙΚΝΥΤΕ
 ΔΕΙΚΝΥΣΙ(-ν)

昔恆

ἔδεικνυμι
 ἔδεικνυς
 ἔδεικνυ
 ἔδεικνυτον
 ἔδεικνύτην
 ἔδεικνυμεν
 ἔδεικνυτε
 ἔδεικνυσαν

使令

-
 ΔΕΙΚΝΥ
 ΔΕΙΚΝΥΤΩ
 ΔΕΙΚΝΥΤΟΝ
 ΔΕΙΚΝΥΤΩΝ
 -
 ΔΕΙΚΝΥΤΕ
 ΔΕΙΚΝΥΝΤΩΝ

懸疑

ΔΕΙΚΝΥΩ
 ΔΕΙΚΝΥΗΣ
 ΔΕΙΚΝΥῆ
 ΔΕΙΚΝΥῆΤΟΝ
 ΔΕΙΚΝΥῆΤΟΝ
 ΔΕΙΚΝΥΩΜΕΝ
 ΔΕΙΚΝΥῆΤΕ
 ΔΕΙΚΝΥΩΣΙ(-ν)

期望

ΔΕΙΚΝΥΟΙΜΙ
 ΔΕΙΚΝΥΟΙΣ
 ΔΕΙΚΝΥΟΙ
 ΔΕΙΚΝΥΟΙΤΟΝ
 ΔΕΙΚΝΥΟΙΤΗΝ
 ΔΕΙΚΝΥΟΙΜΕΝ
 ΔΕΙΚΝΥΟΙΤΕ
 ΔΕΙΚΝΥΟΙΕΝ

兼名

ΔΕΙΚΝΥΝΑΙ

兼狀

ΔΕΙΚΝΥΥΤ-
 ΔΕΙΚΝΥΣ
 ΔΕΙΚΝΥΣΘΑ
 ΔΕΙΚΝΥΥ

指實今恆

關被
身動

ΔΕΙΚΝΥΜΑΙ
 ΔΕΙΚΝΥΣΑΙ
 ΔΕΙΚΝΥΤΑΙ
 ΔΕΙΚΝΥΣΘΟΝ
 ΔΕΙΚΝΥΣΘΟΝ
 ΔΕΙΚΝΥΜΕΘΑ
 ΔΕΙΚΝΥΣΘΕ
 ΔΕΙΚΝΥΝΤΑΙ

昔恆

ἔδεικνύμην
 ἔδεικνύσο
 ἔδεικνυτο
 ἔδεικνυσθον
 ἔδεικνύσθη
 ἔδεικνύμεθα
 ἔδεικνυσθε
 ἔδεικνυντο

使令

-
 ΔΕΙΚΝΥΣΘ
 ΔΕΙΚΝΥΣΘΩ
 ΔΕΙΚΝΥΣΘΟΝ
 ΔΕΙΚΝΥΣΘΩΝ
 -
 ΔΕΙΚΝΥΣΘΕ
 ΔΕΙΚΝΥΣΘΩΝ

懸疑

ΔΕΙΚΝΥΩΜΑΙ
 ΔΕΙΚΝΥῆ
 ΔΕΙΚΝΥῆΤΑΙ
 [餘如 118]

期望

ΔΕΙΚΝΥΟΙΜΗΝ
 ΔΕΙΚΝΥΟΙΟ
 ΔΕΙΚΝΥΟΙΤΟ
 [餘如 118]

兼名

ΔΕΙΚΝΥΣΘΑΙ

兼狀

ΔΕΙΚΝΥΜΕΝΟ-
 ΔΕΙΚΝΥΜΕΝΟΣ
 ΔΕΙΚΝΥΜΕΝῆ
 ΔΕΙΚΝΥΜΕΝΩΝ

動詞字根畧論

希臘文字本字根純字根間之關係最為緊要。(64, 顧136至143)。顧德闡氏按現今時體字本與各該字純字根之關係將動詞分為八類。(按在λύω, ω為字尾, λυ-為字本, 亦為純字根。但在λείπω 離開, ω為字尾; λειπ-為現今字本; λιπ-為已往字本, 亦同時為純字根。在λύομαι, μαι為字尾, λυ-為字根, ο為橋母音(121), λυο-為字本。故字本不必為純字根。見64, 65)由純字根進變字本其法有五。此外尚有現今字本與純字根相同之字, μι動詞, 及出例動詞三類共八類, 分述於下: (前五類皆ω動詞, 參114)。

一. 現今字本即純字根者。此類中, 有母音字根尾字, 如λύω 解(114至120), βουλεύω 忠告, (ό)ω (έ)ω, (ο)ω等動詞為聯合式(131至134); 亦有子音字根尾字, 如λέγω 說, πλέκω 編織; 又有υ或ι為字根而分量不一之字, 如δύω 沉, φύω 生, πνίγω 悶。

二. 現今字本為純字根之延式。此類有二種:

甲. 加ε或ο於純字根之母音。如έ-λιπ-ον, λειπω 離開, λέλοιπ-α; έ-φυ-ον, φεύγω 逃; έ-τάκ-ην, τήκω 溶。

乙. εω動詞 純字根為υ者有六。(υ有變F,而後取消之說。如 πλυ+ε+ω=πλευω=πλεFω=πλεFω=πλέω. 37(υ)). 如 πλυ-, πλέω 行船; πνυ-, πνέω 呼吸(但 πνεύμα 氣); θυ-, θέω 跑; νυ-, νέω 游泳; ρυ-, ρέω 流; χυ-, χέω 洒。

三. πτ動詞. 由純字根加τ而來, 純字根尾為唇子音。如 κοπ-, κόπτω 割; βλαβ-, βλάπτω 傷; ριφ-, ρίπτω 扔。

四. 純字根加ι 發生下列結果, 而成五種動詞:

甲. ττ動詞 (ττ為雅典式, 新約希利尼文為σσ). 喉純子音字根尾加ι 多半成ττ動詞。如 πράγ+ι+ω=πράττω(新約為πράσσω) 實行; φυλακ+ι+ω=φυλάττω 看守; παραχ+ι+ω=παράσσω 亂。(注意1. 有ττ係由古音而來者, 此類字將來為σώ, 而非ξω。如 έρέττω 撐船, 字根為 έρετ-, 已往為 ήρεσα; 2. πέττω 字根原為 πεκ-, 後改為 πεπ-, 故將來 πέψω 做飯)

乙. ζω動字 γ或δ為尾之純字根加ι 則γι或δι 變為ζ, 而此類字即成為「ζω動字」。如 ρέγ-ι-ω=ρέζω 作; σαλπιγγ-ι-ω=σαλπίζω 吹號; κομιδ-ι-ω=κομιζω 把持; παιδ-ι-ω=παιζω 玩; (νίζω 或 νίπτω 洗, 字根原為 νιβ-) 參(40, 41)。

丙. λλ動詞 λ為尾之字根加ι, λ-ι=λλ. 如
βαλ-ι-ω=βάλλω 扔; ἀγγελ-ι-ω=ἀγγέλλω
報告.

丁. αυ為尾之字根加ι, 若υ變φ而取消(37(κ)),
則α-ι=αι. 如 καυ-ι-ω=καῖω 燒,
故將來為 καυσώ, καύσομαι; κλαυ-ι-ω=
κλαίω 哭, 將來為 κλαύσομαι.

戊. 倒置(31(五), 39). 若字根尾為ν, ρ, 而加ι, 則電
音與ι倒置, 而ι與其前母音聯合. 若母音為ι,
υ, 則增長. 如 φαν-ι-ω=φαίνω 顯現; χαρ-
ι-ω=χαίρω 消遣, 享樂; φθερ-ι-ω=φθείρω 壞,
τεν-ι-ω=τείνω 伸; (ὄφελ-ι-ω=ὀφείλω 欠);
κριν-ι-ω=κρίνω 批評; οἰκτιρ-ι-ω=οἰκτείρω
發慈心, (有時為οἰκτιρῶ); ἀμυν-ι-ω=ἀμύνω
推遠; ὀξυν-ι-ω=ὀξύνω 磨尖, 使銳; συρ-ι-
ω=σύρω 拉.

五. ν字尾諸式. 純字根加ν, 或ν之聯合綴音, 則
成以下各式:

甲. 加ν: 如 φθα-ν-ω=φθαίνω 在先, 預期; βα-
ν-ω=βαίνω 行走; ἐλα-ν-ω (或 ἐλα-νυ-ω)=
=κλαύνω 出發 (ι, υ 不知何故加λ, 加νυ-之說
見顧141).

乙. 加νε: 如 κυ-νε-ω=κυνέω 求, 接吻; ισχ-
νε-ομαι=ισχυεομαι=ισχυομαι. 故 ὀπο-ισχ-

-νε-ομαι = ὑπὸσχνουμαι 應許, (ὄλ-λυ-μι = ὄλλυμι 毀, 與-νυμι 類似, 見下七.(=)).

丙. 加 αν. 若 αν 前為 喉子音 則前加 γ, 唇音前加 μ, 舌音前加 ν, 雙子音前不加他音. 如 αὐξ-αν-ω = αὐξανω 增長; λαβ-αν-ω = λαμβαν-ω = λαμβάνω 取; λαχ-αν-ω = λαγχάνω 抽籤; τυχ-αν-ω = τυγχάνω 遇; λαθ-αν-ω = λανθάνω 藏躲; μαθ-αν-ω = μανθάνω 學; ὀφλ-ισκ-αν-ω = ὀφλισκάνω 欠債, (見下六.); ὀσφρ-αν-ομαι = ὀσφραίνομαι 聞, (如 βαίνω).

六. σκ 動詞. 字根加 σκ, 或 ισκ 之字. 如 ἦβα-σκ-ω = ἦβάσκω 健壯; βλω-σκ-ω = βλώσκω 度日; διδαχ-σκ-ω = διδάσκω 教; γνο-σκ-ω = γι-γνω-σκ-ω = γιγνώσκω 知; ἀναλ-ισκ-ω = ἀναλίσκω 化錢; ἀλ-ισκ-ο-μαι = ἀλίσκομαι 捕; ὀφλ-ισκ-αν-ω = ὀφλισκάνω 欠債; μνα-ισκ-ω = μι-μνη-ισκ-ω = μιμνήσκω 記憶; θαν-ισκ-ω = θνησκω 死. ① 新約作 γινώσκω.

152

七. μι 動詞. 分二類: (一) 直接加字尾者. 如(135-146)所示: ἔσ-μι = εἶμι 是; φά-μι = φημί 說; θέ-μι = τίθημι 置; δο-μι = δίδωμι 給. (二) 加 νυ, 或 νυυ 者. 如(147, 148)所示: δεικ-νυ-μι = δεικνυμι 指示; ζευγ-νυ-μι = ζεύγνυμι 駕牛馬; μιγ-νυ-μι = μιγνυμι 調和.

οἶν-νυ-μι = οἶννυμι 開, 新約作 ἀνοίγω;
 ὄμ-νυ-μι = ὄμνυμι 起誓; κερα-νυ-μι =
 κέραννυμι 和; κρεμα-νυ-μι = κρεμάννυμι
 吊; πετα-νυ-μι = πετάννυμι 鋪張;
 σκεδα-νυ-μι = σκεδάννυμι 撒; σβε-
 νυ-μι = σβέννυμι 滅; 見(同137-139).

八. 出例動詞. 此類動詞為用甚廣, 數亦不甚少. 以其各時體或來源不一, 或變化複雜, 太無定則, 故別列一表, 即出例通用字表是. 表中每字六要體(參130)符號如下. 如「看」之一字
 今(今恆) ὄραω, 成(指實今成) ἑώρακα,
 將(將來) ὄψομαι, 關(關身今成) ὤμμαι,
 往(已往式) - 往(被動已往) ὤφθη.
 往^②(已往式) εἶδον, (自Fιδ-及ιδ-而來),

通用出例字表 此表所收字多由(訥西羅)
 二書中取得其中初學必先記憶者, 以·記於今恆
 希臘字右角上以別之. 其較深研究當參考(申
 顧. 委魏)諸書. 初學當不時參考114, 115-120, 19-42.

又不完全動詞(即有關身而無主動式之字)
 概依主動次序列之. 如下表:-

<p>字義 領 今 將 往 往^② 成 闕 往</p> <p>ἀγω ἄξω ἤγαγον^② ἤγα ἤγμαι ἤχθην</p>	<p>拿</p> <p>αἴρέω αἴρῃσω εἶλον^② ἤρῃκα ἤρῃμαι ἤρέθην</p>	<p>聽</p> <p>ἀκούω ἀκούσομαι ἤκουσα ἀκήκοα^② ἤκουσθην</p>	<p>被捕</p> <p>ἀλίσκομαι ἀλώσομαι ἔαλων^②(ἤλων) ἔαλωκα(ἤλωκα)</p>
<p>開</p> <p>ἀνοίγνυμι ἀνοίξω ἀνέωξα ἀνέωγμα ἀνέωχθην</p>	<p>答</p> <p>ἀποκρίνομαι ἀποκρινούμαι ἀπεκρινάμην ἀποκέκριμαι</p>	<p>禁營</p> <p>αὐλίζομαι ἠύλισάμην ἠύλισθην</p>	<p>增長</p> <p>αὐξάνω αὐξήσω ἠύξησα ἠύξηκα ἠύξημαι ἠύξηθην</p>
<p>注意: ① 到</p> <p>(ἀ)ο=ω (ἐ)ο=ου (ό)ο=ου 見131. αὐξάνω 或αὐξω</p> <p>ἀφικνέομαι^② ἀφίξομαι ἀφικόμην ἀφίγμαι</p>	<p>去</p> <p>βαίνω βήσομαι ἔβην βέβηκα</p>	<p>實 疑 望 名 狀</p> <p>ἔβην ἰβῆθι βῶ βαίην βῆναι βάς</p>	<p>情體式 見(130)</p>
<p>扔</p> <p>βάλλω βαλῶ ἔβαλον βέβληκα βέβλημαι ἐβλήθην</p>	<p>度日,得</p> <p>βλίσκω μελούμαι ἐίολον ἰμβλωκα 參31(六).</p>	<p>娶</p> <p>γαμέω γαμῶ^② ἔγημα γεγάμηκα 較晚有 γαμήσω</p>	<p>嫁</p> <p>γαμίομαι γαμοῦμαι ἔγημα γεγάμημαι</p>

154

成 γίγνομαι γενήσομαι ἐγενόμην· γέγονα ^② γεγένημαι	知 γινώσκω· γνώσομαι ἔγνων ἔγνωκα ἔγνωσμαι ἐγνώσθην	實 今 疑 望 名 狀 ἔγνων· γνώθι γνώω γνοίην γνώωαι γνούς	顯 δείκνυμι δείξω ἐδείξα δέδειχα δέδειγμαι ἐδέχθην	
有需要 δεῖ (單3) δεήσει ἐδεησε	要 δέω δεήσω ἐδεησα	相 δέω δήσω ἐδησα δέδεκα δέδεμαι ἐδέσθην	燬 διαφθείρω· διαφθερώ διέφθειρα διέφθαρκα διέφθαρμαι διεφθάρην	教 διδάσκω· διδάξω ἐδίδαξα δεδίδαχα δεδίδαγμαι ἐδίδαχθην
給 δίδωμαι· δώσω ἔδωκα ἔδομην δέδωκα	能, 知 δοκέω· δόξω ἔδοξα δέδοκται	能 δύναμαι δυνήσομαι δεδύνημαι ἐδυνήθην	沈, 醜 δύω δύσω ἔδυσα ἔδυν (不及物) δέδυκα (··) δέδυμαι ἐδύθην	
許, 允 εἰάω εἰάσω εἶασα εἶακα ἔαμαι εἶάθην	起 ἐγείρω· ἐγερῶ ἤγειρα ἐγρήγορα (不及物) ἐγέρθην	喜歡 ἐθέλω· ἐβελήσω ἠθέλησα ἠθέληκα	逐, 進 ἐλαύνω ἐλώ ἤλασα ἐήλακα ἐλήλαμαι ἤλασθην	

<p>論服 ἐλέγχω ἐλέγξω ἤλεγξα</p> <p>ἐλήλεγμαι ἐλέγχθη</p>	<p>拉 ἔλκω ἔλξω εἴλκυσα εἴλκυκα</p> <p>εἴλκυσμαι εἴλκυσθη</p>	<p>獎讚 ἐπαινέω ἐπαινέσομαι ἐπήνεσα ἐπήνεκα</p> <p>ἐπηνέβην</p>	<p>志 ἐπιλαμβάνομαι ἐπιλήσομαι</p> <p>ἐπελαθόμην</p> <p>ἐπιλέληθμαι</p>
<p>問 ἐρωτάω ἐρωτήσω 將(ἐρήσομαι) ἠρώμην ἠρώτηκα ἠρώτημαι ἠρωτήθη</p>	<p>來 ἔρχομαι εἶμι (ἐλεύσομαι) ἦλθον ἔήλυθα</p>	<p>實 ἦλθον 今 ἐλθέ 疑 ἔλθω 望 ἔλθοιμι 名 ἐλθεῖν 狀 ἐλθών</p>	<p>食 ἐσθίω ἔδομαι (φάγομαι) ἔφαγον</p>
<p>尋找 εὐρίσκω εὐρήσω</p> <p>ἠύρον ἠύρηκα ἠύρημαι ἠύρεθην</p>	<p>有 ἔχω σχήσω (ἔξω) ἔσχον ἔσχηκα -έσχημαι</p>	<p>活 ζάω (參 132) 全式為 ζῶ βιώσομαι ἐβίων βεβίωκα</p> <p>ζῶ ζῆς ζῆ ζῆτον ζῆτον ζῶμεν ζῆτε ζῶσι(-ν)</p>	
<p>樂 ἠδομαι ἠόθησομαι</p> <p>ἠόσθην</p>	<p>埋 θάπτω θάψω ἔθαψα</p> <p>τέθαμμαι ἐτάφην</p>	<p>死 -θνήσκω -θανοῦμαι</p> <p>-ἔθανον τέθνηκα (無聯式)</p>	<p>送,使去 ἵημι ἵσω εἶμην ἦκα(牲[Ⓢ]) εἶκα εἶμαι εἶσθην</p>

置 ἵστημι στήσω ἕστησα ἕστην (不及物) ἕστηκα (··) ἕσταμαι ἕσταθην	燒 καίω· καύσω· ἔκαυσα κέκαυκα κέκαυμαι ἔκαυθην	招, 叫 καλέω· καλῶ ἔκαλεσα κέκληκα κέκλημαι ἔκληθην	放下 κείμαι κείσομαι (參 τίθημι)
命令, 請 κελεύω κελεύσω ἔκελευσα κέκελευκα κέκελευσμαι ἔκελεύσθην	哭 κλαίω· κλαύσομαι ἔκλαυσα κέκλαυμαι	偷 κλέπτω· κλέψω ἔκλεψα κέκλοφα ^② κέκλεμμαι ἔκλαπην ^②	保守 κομίζω κομιῶ ἔκομισα κέκομικα κέκομισμαι ἔκομίσθην
斷定 κρίνω· κρινῶ ἔκρινα κέκρικα κέκριμαι ἔκρίθην	殺 κτείνω· -κτενῶ -ἔκτεινα -ἔκτονα	取 λαμβάνω· λήψομαι ἔλαβον εἴληφα εἴλημαι ἐλήφθην	善逃 λανθάνω λήσω ἔλαβον λελήθα
說 λέγω· λέξω ἔλεξα εἶρηκα εἶρημαι ἐλέχθην ἔρρηθην	ἀγορεύω· ἔρω εἶπον φημί· φήσω ἔφησα	實 εἶπον· εἶπας εἶπε(-ν) εἶπατον εἶπατην εἶπομεν εἶπατε εἶπον	令 εἶπέ· εἶπάτω εἶπατον εἶπάτων εἶπατε εἰπόντων

離佳 λείπω λείψω ἔλιπον λέλοιπα [Ⓢ] λέλειμμαί ἐλείφθην	學 μαθαίνω μαθήσομαι ἔμαθον μεμάθηκα	打仗 μάχομαι μαχοῦμαι ἐμάχεσάμην μεμάχημαι	關心 μέλει (單) μελήσει ἐμέλησε μεμέληκε
將作 μέλλω μελλήσω ἐμέλλησα	斥責 μεμφομαι μεμψομαι ἐμεμψάμην	留 μένω μενῶ ἔμεινα	提醒 ἀνα-μιμνήσκω -μνήσκω -ἐμνήσα μέμνημαι (記着) ἐμνήσθην
泳 νέω νεύσομαι ἔνευσα νένευκα	想, 計畫 νομίζω νομιῶ ἐνόμισα νενομίκα νενομίσμαι ἐνομίσθην	知 οἶδα εἶσομαι	想 οἶσμαι (οἶμαι) οἶήσομαι ᾤθην
已去 οἴχομαι οἴχησομαι	毀 ἀπολλυμι -ολῶ -ώλεσα -ώλομην -ολώλεκα -ολῶλα (不B物)	起誓 ὀμνυμι ὀμοῦμαι ὤμοσα ὀμώμοκα	看 ὄραω ὄψομαι εἶδον [Ⓢ] ἑώρακα ἑώραμαι (ᾤμαι) ᾤφθην

<p>① 實^レ見^レδ^レον 今^レ見^レδ^レ 疑^レ見^レδ^レ 望^レ見^レδ^レμι 名^レ見^レδ^レειν 狀^レ見^レδ^レων</p>	<p>怒^レ δ^レργί^レζομαι δ^レργιούμαι ώ^レργισμαι ώ^レργί^レσθην</p>	<p>起^レ首^レ δ^レρμά^レζομαι δ^レρμή^レζομαι ώ^レρμημαι ώ^レρμή^レθην</p>	<p>欠^レ讓^レ δ^レφεί^レλω ώ^レφελον</p>
<p>打^レ παί^レω παί^レσω έ^レπαισα πέ^レπληγμαι έ^レπλή^レγην</p>	<p>受^レ苦^レ πά^レσχω πέ^レίσ^レμαι έ^レπα^レθον πέ^レπονθα</p>	<p>勸^レ πεί^レθω πεί^レσω έ^レπεισα έ^レπι^レθον έ^レπι^レθό^レμην πέ^レπεικα πέ^レποιθα πέ^レπεισμαι έ^レπέ^レισθην</p>	
<p>送^レ πέ^レμπω πέ^レμψω έ^レπεμψα πέ^レπο^レμψα πέ^レπεμμαι έ^レπέ^レμφθην</p>	<p>飛^レ πέ^レτομαι πτή^レσομαι έ^レπτό^レμην</p>	<p>裝^レ滿^レ πί^レμπλη^レμι πλή^レσω έ^レπλή^レσα πέ^レπληκα πέ^レπλησμαι έ^レπλή^レσθην</p>	<p>跌^レ πί^レπτω πεσο^レμαι έ^レπεσον πέ^レπτωκα</p>
<p>行^レ船 πλέ^レω πλεύ^レσομαι έ^レπλευσα πέ^レπλευκα</p>	<p>實^レ行^レ πρά^レσσω πρά^レξω έ^レπρά^レξα πέ^レπραχα πέ^レπραγα (καθη) πέ^レπραγμα^レ έ^レπρά^レχθην</p>	<p>問^レ根^レ底^レ πυν^レθάνομαι πεύ^レσομαι έ^レπυθό^レμην πέ^レπυσμαι</p>	

<p>賣 πωλέω· ἀποδίδωμι· πωλήσω· ἀποδώσομαι· ἔπώλησα· ἀπέδομαι·</p> <p>πέπρακα πέπραμαι ἔπραθην</p>	<p>弄碎 ρήγνυμι ρήξω ἔρρηξα ἔρρωγα (ἔρραγα)</p> <p>ἔρράγην</p>	<p>折 ρίπτω· ρίψω ἔρριψα</p> <p>ἔρριφα ἔρριμαι ἔρρίφθην</p>	
<p>散 σκεδάννυμι σκεδῶ ἔσκέδασα</p> <p>ἔσκέδασμαι ἔσκεδάσθην</p>	<p>撒種 σπείρω· σπερῶ ἔσπειρα</p> <p>ἔσπαρκα ἔσπαρμαι ἔσπαρην</p>	<p>說和 σπένδομαι σπείσομαι ἔσπειράμην</p> <p>ἔσπεισομαι</p>	<p>散 σπουδάξω· σπουδάσομαι ἔσπούδασα</p> <p>ἔσπούδακα ἔσπουδάσθην</p>
<p>備 στέλλω· στελῶ ἔστειλα</p> <p>ἔσταλκα ἔσταλμαι ἔστάλην</p>	<p>轉 στρέφω· στρέψω ἔστρεψα</p> <p>ἔστρωμαι ἔστράφην</p>	<p>救 σῶζω· σώσω ἔσωσα</p> <p>σέσωκα σεσώσομαι ἔσώθην</p>	<p>成就 τελέω· τελῶ ἔτέλεσα</p> <p>τετέλεκα τετέλεσομαι ἔτελέσθην</p>
<p>割 τέμνω· τεμῶ ἔτεμον</p> <p>τέτμηκα τέτμημαι ἔτμήθην</p>	<p>置 τίθημι· θήσω ἔθηκα (ἔθεμην) τέθεικα κείμαι ἔτέθην</p>	<p>傷 τιτρώσκω· τρώσω ἔτρωσα</p> <p>τέτρωμαι ἔτρώθην</p>	<p>忍受 τλάω τλήσομαι ἔτλην τέτληκα</p>

<p>趕逐 τρέπω τρέψω ἔτρεψα</p> <p>τέτροφα^② τέτραμαι ἔτραπην^②</p>	<p>養育 τρέφω θρέψω ἔθρεψα</p> <p>τέτροφα τέτραμαι ἔτράφη^②</p>	<p>跑 τρέχω(θέω) δραμουμαι</p> <p>ἔδραμον δεδράμηκα</p>		
<p>遇 τυγχάνω τεύξομαι</p> <p>ἔτυχον τετύχηκα</p>	<p>應許 ὑποσχεύομαι ὑποσχέσομαι</p> <p>ὑπεσχόμεν ὑπέσχημαι</p>		<p>顯 φαίνω φάνῶ φανούμαι</p> <p>ἔφηνα πέφαγκα πέφηνα^② πέφασμαι ἐφάνθην ἐφάνην^②</p>	
<p>帶來 φέρω οἴσω (ἤνεγκα) ἤνεγκον ἐνήνοχα ἐνήνεγμαι ἤνεχθην</p>	<p>逃 φεύγω φεύξομαι</p> <p>ἔφυγον πέφευγα</p>	<p>預期 φθάνω φθήσομαι ἐφθάσα ἐφθην^② ἐφθακα</p>	<p>懼 φοβέομαι φοβήσομαι</p> <p>πεφόβημαι ἐφοβήθην</p>	
<p>樂 χαίρω χαιρήσω</p> <p>ἔχάρην^②</p>	<p>有用 χρ(ά)σομαι χρήσομαι ἐχρησάμην</p> <p>κέχρημαι ἐχρήσθην</p>	<p>必須 χρῆ(σθ) χρήσει χρήν (ἐχρήν)</p>	<p>謊言 ψεύδω ψεύσω ἔψευσα</p> <p>ἔψευσμαι ἔψεύσθην</p>	<p>買 ών(έ)σομαι ώνήσομαι ἐπριάμην</p> <p>ἔωνήμαι ἔωνήθην</p>

附錄一

希臘文名詞分類小字彙

ἡ τιμή	榮耀 (67甲)	ἡ φωνή	聲音
ἡ ἀγάπη	愛	ἡ ψυχή	魂, 生命
ἡ ἀρετή	美德	ἡ συκῆ	無花果 (67乙)
ἡ ἀρχή	起首, 初	ἡ γῆ (γῆ, γα)	地, 大地
ἡ γραφή	經典	ἡ θάλαττα	海 (67丙)
ἡ διαθήκη	約, 天命	ἡ γλῶσσα	舌
ἡ διδασχῆ	教訓	ἡ Μοῦσα	(詩神) 慕瑟 (女神)
ἡ δίκη	公理, 義	ἡ ῥίζα	根
ἡ εἰρήνη	平安	ἡ τράπεζα	棹
ἡ ἐντολή	命令	ἡ δόξα	名譽, 輿論
ἡ ἑορτή	節, 廟會	ἡ δίψα	渴
ἡ ζωή	生命	ἡ οἰκία	房屋 (68丁)
ἡ κεφαλή	頭	ἡ αἰτία	理由
ἡ κλίνη	牀	ἡ ἀκαθαρσία	不潔, 污
ἡ κόρη	女子	ἡ ἀλήθεια	真理
ἡ κώμη	村	ἡ ἁμαρτία	罪 (崇)
ἡ λύπη	痛苦	ἡ ἀσέλγεια	蕩行
ἡ μάχη	戰事	ἡ βασιλεία	國, 國度
ἡ μορφή	形狀	ἡ βασίλεια	皇后
ἡ μουσική	音樂	ἡ βία	氣力, 力
ἡ νεφέλη	雲	ἡ εἰδωλολατρεία	拜偶像
ἡ νύμφη	婦	ἡ ἐκκλησία	教會
ἡ παραβολή	喻, 比方	ἡ ἐλευθερία	自由
ἡ πηγή	泉	ἡ ἐξουσία	權柄
ἡ πύλη	門	ἡ ἐπαγγελία	應許
ἡ σιγή	靜, 無聲	ἡ θεά	女神
ἡ συναγωγή	會堂	ἡ θεά	景
ἡ τέχνη	技術	ἡ καρδιά	心
ἡ τύχη	命運	ἡ πορνεία	淫行
ἡ φυγή	逃	ἡ σκιά	影

ἡ σκοτία	黑暗
ἡ σοφία	智慧
ἡ στοά	柱廊
ἡ φαρμακεία	煉丹術
ἡ φιλία	友誼
ἡ μῆνα	木哪 (68戊)
ἡ Ἀθῆνα (-ναα)	雅典女神
ἡ χώρα	地方 (68乙)
ἡ ἄγκυρα	錨
ἡ ἑσπέρα	晚上
ἡ ἡμέρα	日, 白晝
ἡ λύρα	琴
ἡ χαρά	快樂
ἡ ὥρα	時
ὁ κριτής	法官, 推事 (68庚)
ὁ δεσπότης	君主
ὁ μαθητής	學生, 弟子
ὁ ναύτης	水手
ὁ ποιητής	詩人
ὁ πολίτης	國民, 公民
ὁ προδοτής	賣國賊
ὁ προφήτης	先知
ὁ στρατιώτης	兵, 軍人
ὁ Πέρσης	波斯人
ὁ Αἴδης	冥司神, 地神
ὁ Ἀτρεΐδης	亞述之子
ὁ Κρονίδης	克羅諾底
ὁ Βορρᾶς	北風 (68壬)
ὁ Ἀγρίππας	亞基柏王
ὁ Δημάς	底馬

ὁ Ἑρμᾶς	黑耳馬
ὁ Κηφᾶς	磯法
ὁ Παρμενᾶς	巴米拿
ὁ Στεφανᾶς	司提反
ὁ τομίας	酒保 (68癸)
ὁ νεανίας	青年
ὁ Πυθαγόρας	皮他勾拉
ὁ λόγος	道, 言 (69甲)
ὁ ἄγγελος	差人, 天使
ὁ ἀδελφός	弟兄
ὁ ἄνθρωπος	人
ὁ ἀπόστολος	使徒
ὁ ἄργυρος	銀
ὁ ἄρτος	餅, 食物
ὁ βίος	生命
ὁ βωμός	神壇
ὁ δούλος	奴隸
ὁ ἔρημος	曠野
ὁ θάνατος	死亡
ὁ θεός	神
ὁ θησαυρός	積蓄, 寶座
ὁ θρόνος	寶座
ὁ ἵππος	馬
ὁ κόσμος	世界
ὁ κύριος	主
ὁ λαός	百姓
ὁ λίθος	石頭
ὁ λύκος	狼
ὁ νεκρός	尸首
ὁ νόμος	律法
ὁ οἶκος	家, 室
ὁ οἶνος	酒

ὄνος 馬
 οὐρανός 天, 天空
 ὀφθαλμός 眼
 ὄχλος 民衆
 ὀπλοῦτος 富
 ὀποταμός 河
 ὀταῦρος 野牛
 ὀτάφος 墓
 ὀτόπος 地方
 ὀτρόπος 情況, 途徑
 ὀτύραννος 專制王
 ὀύπνος 眠, 睡
 ὀφιλόσοφος 哲學家
 ὀχρόνος 時間
 ὀχρυσός 金
 ἡ γνάθος 下頷骨
 ἡ ὀβκός 梁
 ἡ ὀρόσος 露
 ἡ ἡπειρος 大陸
 ἡ κέρκος 尾
 ἡ περίχωρος 鄰居
 ἡ ῥάβδος 杖
 ἡ σορός 棺材
 ἡ σπαδός 灰
 ἡ τάφος 溝
 ἡ ψάμμος 沙
 ἡ ψήφος 小石子
 參(70 頁頂各字)
 ὀνοῦς 腦想(69乙)
 ὀπλοῦς 水程

ὀρούς 川, 河流
 ὀνεώς 廟(69丙)
 τὸ ἔργον 工作(69丁)
 τὸ ἄντρον 穴, 洞
 τὸ δῶρον 贈品
 τὸ εἶδωλον 偶像
 τὸ ἱερόν 聖殿
 τὸ ἱμάτιον 外衣
 τὸ μέτρον (量)度
 τὸ μήλον 蘋果
 τὸ ὄπλον 甲兵
 τὸ παιδίον 小孩
 τὸ πλοῖον 船
 τὸ πρόσωπον 臉, 面
 τὸ ῥόδον 玫瑰花
 τὸ σαββατον 安息日
 τὸ σημεῖον 標記
 τὸ τέκνον 子女
 τὸ φύλλον 葉
 τὸ ῥον 蛋(鳥)
 第三格變式名詞分類
 (70 乙甲)
 ὀ μύρμηξ -ηκος 蟻
 ὀ κήρυξ -υκος 開路者
 ἡ πτέρυξ -υγος 翅
 ὀ ὄνυξ -υχος 指甲爪
 (71 乙乙)
 ὀ Ἄραψ -αβος 阿拉伯人
 (71 乙丙)
 ὀ δελφίς -ινος 海豚
 ὀ θής -ητος 願工(71 乙丁)

ὁ ἀνάξ -ακτος 地主, 諸侯
 ἡ νύξ -υκτος 夜
 ὁ γίγας -αντος 巨人(71.κτ)
 ὁ ἐλέφας -αντος 象
 ὁ ἀγόριος -αντος 像
 ὁ λέων -οντος 獅(71.κτ)
 ὁ δράκων-οντος 龍, 蛇
 ὁ θεράπων-οντος 男僕
 ὁ Ξενοφῶν-ωντος 賽納芬
 τὸ σῶμα -ατος 身體(72.ε)
 τὸ ἄρμα -ατος 車
 τὸ ὄνομα -ατος 名
 τὸ πρᾶγμα -ατος 事
 τὸ χρῆμα -ατος 物
 τὰ χρήματα 財物
 τὸ μέλι -ιτος 蜜
 ὁ αἰών -ωνος 世代(73.甲)
 ὁ χειμῶν-ωνος 冬季
 ἡ ἑλλην -ηνος 西林(73.甲)
 ὁ μῆν -ηνος 月(30天)
 ὁ δαίμων -ονος 神鬼(73.α)
 ἡ Λακεδαιμών-ονος 斯巴達城
 τὸ γένος -ους 種(74.丁)
 τὸ ἔθνος -ους 國, 風土
 τὸ σθένος -ους 體力
 τὸ ἄνθος -ους 花
 τὸ ἦθος -ους 風俗
 τὸ πάθος -ους 苦
 τὸ ἔπος -ους 言論
 τὸ θέρος -ους 夏季
 τὸ μέρος -ους 部分, 區
 τὸ ἔτος -ους 年(360日)

τὸ τεῖχος -ους 牆, 城垣
 (74.丁)
 ὁ Σωκράτης -ους 蘇格拉底
 ὁ Δημοσθένης -ους 地莫司脫尼
 ὁ Σοφοκλῆς-εους 沙弗克利
 (75.τ②)
 ἡ ἦχώ -οῦς 回音
 ἡ Ἀητώ -οῦς (女神) 李桃
 ὁ ἰχθύς -υος 魚(75.丁⑦)
 ἡ ἰσχὺς -υος 壯力
 ἡ πίπυς -υος 松
 ἡ πόλις -εως 城(76.②)
 ἡ δύναμις -εως 能力
 ἡ τάξις -εως 次序
 ἡ ἀναβασίς -εως 上行
 ἡ φύσις -εως 性, 天性
 ὁ ἡμάντις -εως 巫
 ὁ βασιλεὺς -εως 王
 ὁ Ἀχιλλεύς -εως 阿齊里
 ὁ ἱερεὺς -εως 祭司, 僧
 ὁ ἵππεύς -εως 騎士
 ὁ χαλκεὺς -εως 銅匠
 ἡ μήτηρ -ητρος 母(76.兩①)
 ὁ πατήρ -ατρος 父
 ἡ θυγάτηρ -ατρος 閨女
 ἡ γαστήρ -στρος 腹

附錄二 希臘文形容詞分類表

(82甲)

ἀγαθός -η-ον	好
δειλός -η-ον	無勇
θαυμαστός -η-ον	奇怪
κακός -η-ον	不美
καλός -η-ον	美
κενός -η-ον	空
κοινός -η-ον	普通
λευκός -η-ον	白, 亮
ὀλίγος -η-ον	少, 小
Περσικός -η-ον	波斯國的
πιστός -η-ον	信實
σκοτεινός -η-ον	黑暗
φίλος -η-ον	親愛

χαλεπός -η-ον	困難
χρηστός -η-ον	有用
ἀδίκος -ον (83丙)	不公道
ἄπιστος -ον	不信實
ἔρημος -ον	曠野
πολύπρονος -ον	忙迫

(82乙)

δεξιός -α-ον	右
πλούσιος -α-ον	富
ῥάδιος -α-ον	容易
φίλιος -α-ον	友愛
τίμιος -α-ον	寶貴
Ἀθηναίος -α-ον	雅典的
δίκαιος -α-ον	公平
παλαιός -α-ον	古
ὅμοιος -α-ον	相似
ἀνδρείος -α-ον	勇

νέος -α-ον	幼
αἰσχρός -α-ον	惡
ἐλεύθερος -α-ον	自由
ἐχθρός -α-ον	仇
ἰσχυρός -α-ον	強壯
λυπηρός -α-ον	痛
μακρός -α-ον	長
μικρός -α-ον	小
μῶρος -α-ον	愚
πονηρός -α-ον	惡劣
ἀγελεύθερος -ον	不自由
ἄπειρος -ον	無經驗
ἐμπειρος -ον	有經驗

(82丙)

διπλοῦς -ῆ-οὔν	雙
ἄνους -οὔν	不智慧
εὔνους -οὔν	好心

(84甲)

βαθύς -εἶα-ύ	深
βραδύς -εἶα-ύ	慢, 緩
βραχύς -εἶα-ύ	短, 窄
εὐρύς -εἶα-ύ	寬
ἡδύς -εἶα-ύ	樂
θρασύς -εἶα-ύ	勇猛
ὀξύς -εἶα-ύ	銳, 酸
ταχύς -εἶα-ύ	快
τραχύς -εἶα-ύ	不光滑

(84乙)

ἄκρατής -ες	無自治力
ἄσεβής -ες	不虔誠
ἀσθενής -ες	弱

ἀσφαλής -ES	平安
δυστυχής -ES	運氣不佳
ἐγκρατής -ES	有自治力
εὐσεβής -ES	虔誠
εὐτυχής -ES	運氣好
πλήρης -ES	滿
σαφής -ES	清楚
ὑγιής -ES	衛生
πένης (-ητος)	窮(71J)

(84J)	εὐέλπις -I	不失望
(84丙)	πολυπράγμων-ον	多事
	(μονος)	
(86戊)	ἄκων-ουσα -ον	不願意

附錄三 初學希臘文者如能默寫下列各處則事半功倍。默寫以每日繼續行之為上策。成年尤當如此。

面次	題目
6, 7.	字母形式次序
11,	二表 (分別各名稱)
20,	達至伍各律正義
25,	表
54,	標點符號 (注意與英文不同處)
59,	冠詞
66,	表
77,	格尾表
88-89, 91-92	形容詞
94	副詞
114-120	動詞 (λύω 全式當熟記)
135-137	頂文 (MI 動字組成法)
144-148	動字 (此係常用動詞, 注意其聯合式)
154-161	各字右角上有*者

附錄四 本書特殊論目索引

論目	函次	論目	函次
1. C = σ	7	度量衡 Measurements	
S(c)	30		100
2. V(N)	29, 39(α)	9 重音號 Accents	49, 51
ρ = ρ = η = 90 (κοιῖτα)	7, 9, 15	省畧 Elision	27(ε) 2
3 已號 Augment	122	10 氣號 Breathing	47
尺等	50	倒置 Metathesis	31
下書之 (Iota Subscript)	40(ε)	特產雙母音 Spurious Diphthongs	24(參9)
∇ = ∫ = 100 (Sampl)	9, 15	格序 Order of Cases of Nouns	59
π = 900	15	美	52, 3.
K	30	11 動詞 ②	121
Kilmer Prof. <u>ML</u> 動字組 成法	135	現今疊號	124
4 分音號 diaeresis	10, 21	動聽律 Euphonic Rules	19-
六要體 Principal Ps.	130	混合 Crasis	26(ε), 27
中虛 Syncope	31(α)	混合音號 Corouis	26
F = ∫ = 6 ∫ = σ T = 6 (stigma)	7, 9, 15 20, 36 37.	12 詞類 Parts of Speech	55
5 可移子音 Movable Ct.	29	雅典成號 Attic Reduplica- tion	123
主要時體 Primary Ts.	112	13 歷史時體 Historic Tenses	112
6 西羅達德 Herodotus	102	15 標點符號 Punctuation	54
成號 Reduplication	123	16 橋母音 Thematic Vowel	121
地字尾	110	17 聯合動詞 Contracted Vs.	131
7 吸收 Absorption	22(β)	例外-聯合 21, 23-25, 34.	
8 附字-Clitics	51	18 雙數 Dual N.	63
性 Gender	57, 60 63		
		希臘文字法初窺終	

▲版權所有▼

印刷者 祥發順石印局

出版兼發行者 濟南廣智院

著作者 李湧泉

每冊定價法幣叁角伍分
(郵費另加)

希臘文字法初窺

中華民國二十六年四月初版

INTRODUCTORY NOTES TO GREEK ACCIDENCE

BY

REV. Y. C. LI, B.A., B.D.

Price 35 cents.

Postage Extra.

1937

